

Teknik- og Miljøforvaltningen

Teknik- og Miljøforvaltningen har lagt "Strategi for bynatur i København 2015-2025" i offentlig høring på [bliv hørt-portalen](#) med svarfrist den 28. august 2015.

Borgerdialog

Indre By Lokaludvalg har over for borgerne annonceret muligheden for at kommentere sagen på [bliv hørt-portalen](#).

Miljøpunkt Indre By-Christianshavn og Indre By Lokaludvalgs holdning

Det udsendte udkast til Bynatur i København indeholder en række spændende og nødvendige tiltag, når det gælder at få mere grønt i byen.

I vores årsplan 2015 for det lokale miljøarbejde arbejder vi med flere af de nævnte tiltag såsom klimatilpasning, grønne tage, facadebeplantning, by-træer og grønne gårde og har en god kontakt til de lokale om netop disse emner.

Bynatur i byudviklingen

Vi mener, at det er vigtigt at indtænke mere grønt fra starten af processen ved nybyggeri. Derfor glæder det os, at Københavns Kommune vil arbejde hen imod at der stilles krav til kvalitet og omfang af bynatur i lokalplanlægningen.

Der skal kræves nogle mere konkrete retningslinjer, der indeholder en 'skal'- snarere end en 'kan'- formulering for nybyggeri, såsom de to store byudviklingsprojekter Nordhavn og Carlsberg. Når der er tale om anlæggelse af grønne tage, står der i den nuværende lokalplan for f.eks. Carlsberg, at flade tage så vidt muligt begrønnes, og for Marmormolen står der, at tage gerne må begrønnes.

Det er vores opfattelse, at grønne tage samt anden beplantning ofte er med i de første planer for nybyggeri, men desværre typisk er noget af det første, der bliver skåret ned på, hvis budgettet ikke holder.

For at fremme anlæggelse af grønne tage i forbindelse med nybyggeri kan det være en ide at henvise til lovgivningen i andre lande i Europa f.eks. Tyskland, Holland, Frankrig og Schweiz, hvor økonomiske

28-08-2015

Sagsnr.
2015-0185950

Dokumentnr.
2015-0185950-2

incitament, krav til grønne tage i bygningsreglementer samt krav om obligatorisk forgrønning er igangsat (<http://vegetatedroofs.dk/page17.html>).

Et forslag kunne også være, at få tjekket op på, om nuværende lokalplaner ligefrem forhindrer, at der kan anlægges grønne tage i nogle områder.

Bynatur på Kommunale arealer

Det er godt at læse, at Københavns Kommunes ambition er at gå forrest i arbejdet med at skabe bynatur på egne arealer. Det er vigtigt med et godt foregangsbillede. Det er også positivt at læse, at Københavns Kommune vil sikre, at der plantes flere træer i København, herunder gadetræer, samt skabe gode vækstvilkår for byens træer. Det er et område, som Miljøpunkt Indre By-Christianshavn har arbejdet meget med og brænder for at forbedre.

Den samme interesse har møder man hos borgerne. Her kan refereres til vedhæftede rapport 'Flere by-træer til Københavnerne', hvor Miljøpunkt indre By-Christianshavn har samlet borgernes ønsker og forslag til flere træer i deres lokalområde (Indre By og på Christianshavn). Vi håber, at der denne gang er finansiering bag ordene fra Københavns Kommunes side, når det gælder plantning af flere by-træer.

Det kan være en dyr og besværlig proces at plante træer i byen, hvorfor det måske kan give mening at tænke lidt kreativt og overveje mulighederne inden et projekt igangsættes. Selvfølgelig skal der også plantes traditionelt, men på steder hvor træplantning truer med at vælte budgetterne, kan der måske tænkes i andre alternative løsninger i stedet for helt at lade være med at plante.

Miljøpunkt Indre By-Christianshavn og Indre By Lokaludvalg vil også foreslå, at man indtænker mere grønt på byens åbne pladser, som godt kan virke en anelse grå og triste og med meget belægning af forskellig art. Disse pladser krydses ofte bare af forbipasserende på farten. Her er det oplagt at skabe rum for ophold og hygge. Et eksempel er den forholdsvis nyanlagte Regnbuepladsen foran Miljøpunkt Indre By-Christianshavns kontor. Her er der god mulighed for at skabe grønne opholdsrum.

En kommentar til Fakta-boksen: Det er vel ikke muligt allerede på nuværende tidspunkt, at sige, hvor meget Københavns Kommune bruger på at omdanne kommunens egne arealer i hele 2015?

Bynatur på Ikke-Kommunale arealer

Miljøpunkt Indre By-Christianshavn og Indre By Lokaludvalg oplever stor interesse fra Københavns borgere, når det gælder byforgrønning.

Dog er vores fornemmelse, at der på nogle punkter mangler information om love, regler osv.

Et eksempel herpå kan være, når man som borger ønsker at anlægge et grønt tag. Hvad er reglerne for grønne tage ved anlæggelse eller renovering af taget på boliger, skure osv.? Her ville det være en god ide fra Københavns Kommunes side at gøre det mere overskueligt mht. til love, regler, ansøgning osv. for borgerne. Altså få udarbejdet en konkret vejledning for området – 'Sådan kommer du i gang'? Et eksempel til sammenligning er folderen 'Sådan laver du en byhave' udgivet af Teknik- og Miljøforvaltningen.

For at lette processen for borgerne kunne det også overvejes, om man skulle undlade at kræve, at der skal søges om tilladelse til anlæg af grønt tag på mindre konstruktioner som skure, pavilloner osv.

Et andet eksempel kan være ved anlæggelse af facadebeplantning ud til offentlig vej. Hvad er reglerne på dette område? Har man f.eks. lov til at fjerne 3-4 brosten i en række for at plante en rose, og hvor langt ud fra facaden må man plante, hhv. hvor mange cm må planten inkl. grene gå ud fra facaden?

Manglende informationer, kan afholde nogle borgere fra at gå i gang med byforgrønnelse.

Altså er det vigtigt med mere lettilgængelig information til borgerne. Dette kunne formidles gennem lokalforankrede foreninger og organisationer såsom f.eks. Lokaludvalgene og Miljøpunkterne. Disse har et allerede eksisterende netværk til lokale borgere. Det samme er gældende, når forvaltningen skriver, at det skal sikres, at bynaturens mange kvaliteter og funktioner bliver formidlet til borgerne med særlig fokus på børn og unge. Her kan Miljøpunkterne også kontaktes for samarbejde.

Indre By Lokaludvalg vedtog dette høringssvar den 20. august 2015.

Med venlig hilsen

Bent Lohmann,
formand

Teknik- og Miljøforvaltningen

Teknik- og Miljøforvaltningen har sendt udkast til 'Strategi for bynatur 2015-2025' i offentlig høring på [bliv hørt-portalen](#) med svarfrist d. 28. august 2015.

Borgerdialog

Christianshavns Lokaludvalg har ført borgerdialog om sagen ved at foretage en spørgeskemaundersøgelse om bynatur og fortætning af byen gennem Christianshavns Borgerpanel. 300 borgere har deltaget i undersøgelsen, heraf er dog 19 ukomplette besvarelser.

På baggrund af undersøgelsen vil vi viderebringe følgende pointer:

- 21 procent af respondenterne oplever i høj grad Christianshavn som en grøn bydel. 64 % svarer, at de i nogen grad oplever Christianshavn, som en grøn bydel.
- 73 procent af respondenterne er meget tilfredse eller tilfredse med deres muligheder for at benytte grønne områder i deres nærområde. Ca. 8 % er utilfredse eller meget utilfredse.
- I kommentarfeltet nævner flere følgende pointer:
 - Mange kan godt lide at benytte områderne langs vandet og kanalerne, men adgangen til vandet kan forbedres. Det gælder både adgangen til bolværkerne, som visse steder er spærret af, muligheden for at komme ned til vandet og muligheden for at lægge til med fx kajaker eller mindre både.
 - Flere nævner, at de foretrækker mere ukontrollerede naturområder, frem for parkanlæg.
 - Mange bemærker, at der er mange muligheder for at gøre bydelen mere grøn, f.eks. ved at lave flere grønne tage, plante flere gadetræer og mere beplantning i gaderne.
 - Flere bryder sig ikke om at benytte området langs volden, da området opleves som utrygt pga. løse hunde, hjemløse og Christianias kunder.
 - Skrald og manglende pleje af de grønne områder, f.eks. langs volden, gør dem uattraktive.
 - Trafikstøj nævnes, som en hindring for, at man kan nyde de grønne områder på Christianshavn til fulde.
 - Flere nævner, at der mangler en egentlig park på Christianshavn, f.eks. i nærheden af Holmen.
 - Det uregulerede bådemiljø ved Erdkehlgraven opleves som skæmmende.

28-08-2015

Sagsnr.
2015-0191574

Dokumentnr.
2015-0191574-2

- Til spørgsmålet om, hvad der kunne forbedre respondentens oplevelse af Christianshavn som en grøn bydel, nævnes følgende muligheder hyppigst (i prioriteret rækkefølge):
 - Flere gadetræer
 - Grønne sti- og transportforbindelser uden motoriseret trafik
 - Flere blomster og buske på gader og pladser
 - Bedre vedligeholdelse og pleje af eksisterende parker og naturområder
 - Udvikling af ny parker og naturområder

- Flere uddyber i det efterfølgende spørgsmål, at følgende steder på Christianshavn kunne man forbedre/forøge det grønne miljø:
 - Volden (bedre naturpleje og renhold).
 - Refshaleøen (fx natur- eller parkområde samt byhaver)
 - Papirøen (fx bademuligheder)
 - Bodenhoffs Plads (mere grønt, fx træer)
 - Torvet (mere grønt, fx træer og blomsterkasser, og bedre renhold)
 - Prinsessegade (mere grønt og mindre trafik)
 - Langs havnefronten, v. Udenrigsministeriet, Nordea og Nordatlantens Brygge (mere grønt og sammenhængende stiforbindelse)
 - Christianshavns Skole (mere grønt, f.eks. blomster og buske)

- Til spørgsmålet om, hvorvidt respondenterne har idéer til, hvordan man kan skabe kendskab, engagement og ejerskab til bynaturen på Christianshavn foreslås blandt andet følgende:
 - Oprettelse af grønne grupper, der kan hjælpe med vedligeholdelse af grønne områder.
 - Guidede ture med en naturvejleder eller lokale guider.
 - Bedre formidling af nye grønne tiltag, f.eks. hvad der plantes hvor.
 - Gratis køkkenhaver/byhaver.
 - Skilte om fx dyreliv og planter.
 - Involvering af leje-, andels- og ejerforeninger samt skoler, institutioner og lokale foreninger.
 - Formidling gennem lokale medier.

- 20 procent af respondenterne svarer, at de gerne vil indgå i partnerskaber med kommunen om vedligehold, udvikling eller formidling af bynatur på Christianshavn. 41 procent svarer, at de måske vil. Af konkrete idéer foreslås blandt andet projekter om byhaver, etablering og vedligehold af f.eks. højbede, indsamling af skrald, formidling mv.

- 35 procent af respondenterne er enige i princippet om, at man bør fortætte dele af den eksisterende by, for dermed at skabe plads til, at byen kan holdes grøn og åben andre steder. 25,5 procent svarer ”hverken eller”, mens 35 procent er uenige eller meget uenige.

- Respondenterne mener samlet set, at grønne områder bør prioriteres højest i den fremtidige udvikling af Christianshavn. Dernæst kommer kultur- og idrætsfaciliteter, bolig og kommunale institutioner. Detailhandel, kontorer og industri skal prioriteres lavest.

Alle resultater og kommentarer kan ses i rapporten, der er vedlagt som bilag.

Lokaludvalgets holdning

Det udsendte udkast til Bynatur i København indeholder en række spændende og nødvendige tiltag, når det gælder at få mere grønt i byen.

Lokaludvalget er orienteret om, at Miljøpunkt Indre By-Christianshavn med den aktuelle årsplan for det lokale miljøarbejde arbejder med flere af de nævnte tiltag, såsom klimatilpasning, grønne tage, facadebeplantning, by-træer og grønne gårde, og at de har en god kontakt til de lokale om netop disse emner.

Bynatur i byudviklingen

Vi mener, at der skal indtænkes mere grønt fra starten af processen ved nybyggeri. Derfor glæder det os, at Københavns Kommune vil arbejde hen imod, at der stilles krav til kvalitet og omfang af bynatur i lokalplanlægningen. Der skal kræves nogle mere konkrete retningslinjer, der indeholder en 'skal'- snarere end en 'kan'-formulering for nybyggeri, såsom de to store byudviklingsprojekter Nordhavn og Carlsberg. Når der er tale om anlæggelse af grønne tage, står der i den nuværende lokalplan for f.eks. Carlsberg at flade tage så vidt muligt begrønnes, og for Marmormolen står der at tage gerne må begrønnes. Det er vores opfattelse, at grønne tage samt anden beplantning ofte er med i de første planer for nybyggeri, men desværre typisk er noget af det første, der bliver skåret ned på, hvis budgettet ikke holder.

For at fremme anlæggelse af grønne tage i forbindelse med nybyggeri kan vi henvise til lovgivningen i andre lande i Europa f.eks. Tyskland, Holland, Frankrig og Schweiz, hvor økonomiske incitamenter, krav til grønne tage i bygningsreglementer samt krav om obligatorisk forgrønning er igangsat (<http://vegetatedroofs.dk/page17.html>).

I den anledning mener vi, at kommunen skal få tjekket op på, om nuværende lokalplaner ligefrem forhindrer, at der kan anlægges grønne tage i nogle områder.

Vi mener, at alle lokalplaner skal indeholde retningslinjer om, at flade tage skal være grønne og at begrønning af bygninger og forgrønning af områder skal være obligatorisk.

Bynatur på kommunale arealer

Det er godt at læse, at Københavns Kommunes ambition er at gå forrest i arbejdet med at skabe bynatur på egne arealer. Det er vigtigt med et godt foregangsbillede. Det er også positivt at læse, at Københavns Kommune vil sikre, at der plantes flere træer i København, herunder gadetræer, samt skabe gode vækstvilkår for byens træer. Det er et område Miljøpunkt Indre By-Christianshavn har arbejdet meget med og brænder for at forbedre. Den samme interesse har vi mødt hos borgerne. Her kan refereres til vedhæftede rapport 'Flere by-træer til Københavnerne', hvor Miljøpunkt har samlet borgernes ønsker og forslag til flere træer i deres lokalområde (Indre By og på Christianshavn). Vi håber, at der denne gang er finansiering bag ordene fra Københavns Kommunes side, når det gælder plantning af flere by-træer.

Det kan være en dyr og besværlig proces at plante træer i byen, hvorfor det vil give mening at tænke lidt kreativt og overveje mulighederne inden et projekt igangsættes. Selvfølgelig skal der også plantes traditionelt, men på steder hvor træplantning truer med at vælte budgetterne, kan der måske tænkes i andre alternative løsninger i stedet for helt at lade være med at plante.

Vi vil også foreslå, at man indtænker mere grønt på byens åbne pladser, som godt kan virke en anelse grå og triste og med meget belægning af forskellig art. Disse pladser krydses ofte bare af forbipasserende på farten. Her er det oplagt at skabe rum for ophold og hygge. Et eksempel er den forholdsvis ny-anlagte Regnbuepladsen foran Miljøpunktets kontor. Her er der god mulighed for at skabe grønne opholdsrum.

En kommentar til Fakta-boksen: Det er vel ikke muligt allerede på nuværende tidspunkt, at sige, hvor meget Københavns Kommune bruger på at omdanne kommunens egne arealer i hele 2015?

Vejledning om Bynatur på Ikke-kommunale arealer

Vi oplever stor interesse fra Københavns borgere, når det gælder byforgrønnelse. Dog er vores fornemmelse, at der på nogle områder mangler information om love, regler osv. Et eksempel herpå kan være, når man som borger ønsker at anlægge et grønt tag. Hvad er reglerne for grønne tage ved anlæggelse eller renovering af taget på boliger, skure osv.? Her ønsker vi, at man fra Københavns Kommunes side gør det mere overskueligt mht. til love, regler, ansøgning osv. for borgerne. Altså få udarbejdet en konkret vejledning for området – 'Sådan kommer du i gang'?

Et eksempel til sammenligning er folderen 'Sådan laver du en byhave' udgivet af Teknik- og Miljøforvaltningen ved Københavns Kommune.

For at lette processen for borgerne, kan kommunen undlade at kræve, at der skal søges om tilladelse til anlæg af grønt tag på mindre konstruktioner som skure, pavilloner osv.

Et andet eksempel kan være ved anlæggelse af facadebeplantning ud til offentlig vej. Hvad er reglerne på dette område? Har man f.eks. lov til at fjerne 3-4 brosten i en række for at plante en rose, og hvor langt ud fra facaden må man plante, hhv. hvor mange cm må planten inkl. grene gå ud fra facaden?

Manglende information kan afholde nogle borgere fra at gå i gang med byforgrønnelse. Altså er det vigtigt med mere lettilgængelig information til borgerne. Dette kunne formidles gennem lokalforankrede foreninger og organisationer såsom f.eks. lokaludvalgene og miljøpunkterne. Disse har et allerede eksisterende netværk til lokale borgere. Det samme er gældende, når I skriver, at det skal sikres, at bynaturens mange kvaliteter og funktioner bliver formidlet til borgerne med særlig fokus på børn og unge. Her kan Miljøpunkterne også kontaktes for samarbejde.

Træer i byen

Det er vigtigt for Københavns borgere, at så mange af byens træer bevares. Træerne renser vores luft og øger biodiversiteten i byen, og desuden er de smukke at se på. På samme måde, som man i andre lande (Tyskland og England) og kommuner (Frederiksberg) har regler for, hvornår man må fælde store træer, ønsker vi tilsvarende regler tilpasset København. For eksempel kan der laves en regel, som siger, at alle træer (offentlige og private) over f.eks. 25 år i Københavns kommune er fredet og må ikke fældes. Ellers skal det først forelægges det lokaludvalg, som træet står i, samt Borgerrepræsentationen.

Byfortætning vs. bynatur

Det er en del af Københavns Kommunes strategi, at man skal fortætte byen visse steder, særligt nær stationer, for så at kunne holde den grøn og åben andre steder. Den spørgeskemaundersøgelse, som vi har gennemført, tyder dog på, at der er mange forskellige holdninger til denne præmis for byens udvikling, ikke mindst når det kommer til den konkrete udpegning af steder, hvor byens skal fortættes, og hvor den skal holdes åben. Vi mener, at undersøgelsen understreger vigtigheden af, at borgerne fremover tages med i debatten om spørgsmål angående fortætning af den eksisterende by.

Christianshavns Lokaludvalg vedtog dette høringssvar i sit møde den 26. august 2015.

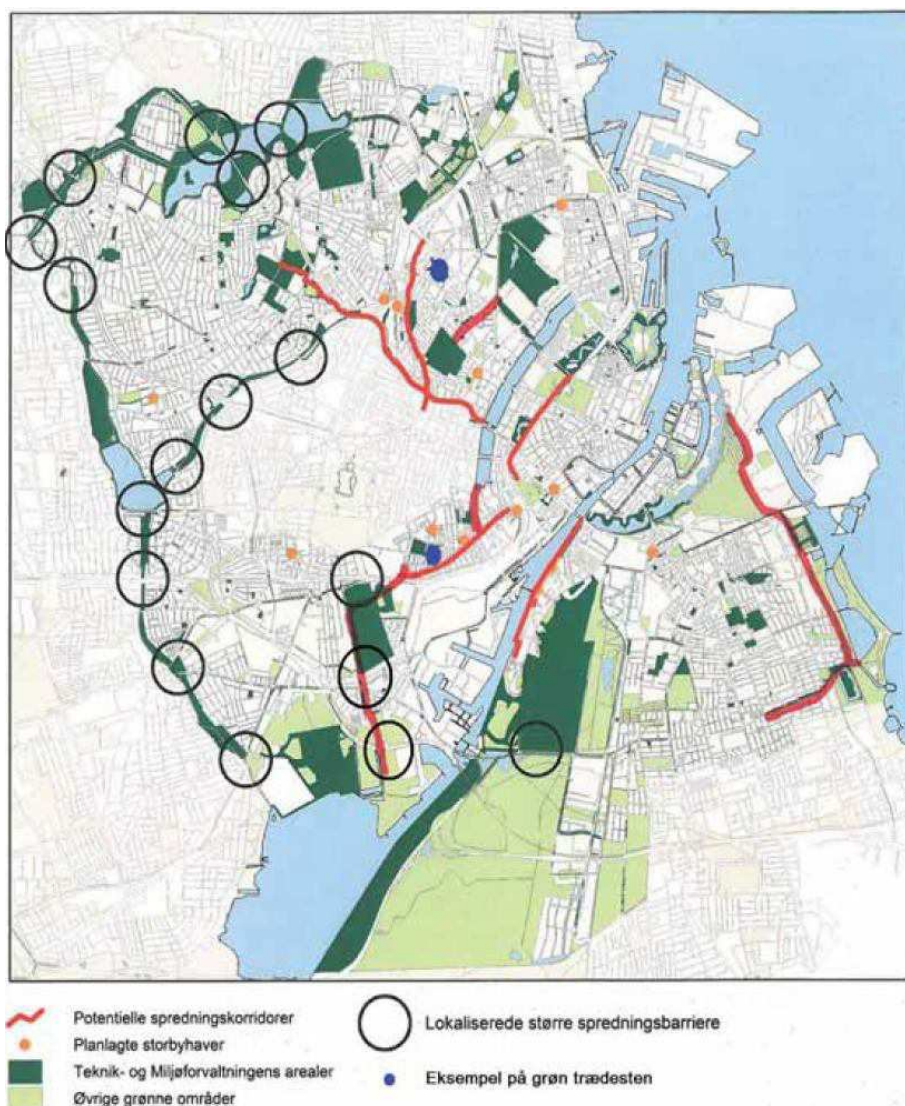
Med venlig hilsen

Poul Cohrt,
formand

Høringsvar fra Nørrebro Lokaludvalg høring vedr. Strategi for bynatur i København

Planen *Bynatur i København 2015-25* byder vi forventningsfuldt velkommen, men vi mener, at planens præmis og mange af dens målsætninger er uambitiøse. Det samlede indtryk er, at denne plan er mindre konkret end kommunens forgænger; *Plads til naturen*, som pegede på konkrete spredningskorridorer og udfoldelsesmuligheder for biotoper. Det ses ikke i denne plan.

I omtalte forgænger til planen der nu er i høring, *Plads til naturen*, er der konkrete kort med spredningskorridorer, som vi mener bør optages i denne nye plan (se herunder):

27-08-2015

Sagsnr.
2015-0198519

Dokumentnr.
2015-0198519-1

I miljøministeriet er man begyndt at arbejde med begrebet 'grønne bykiler' og der skulle allerede være udpeget nogle i København, men de fremgår ikke af planen. Man bør i planen være mere eksplicit omkring at ønske en egentlig 'grøn infrastruktur', altså et net af grønne korridorer der tænker klima, bio-diversitet, grøn mobilitet og rekreativitet sammen, fx som i Ladegårds Å-projektet – et projekt Nørrebro Lokaludvalg ønsker fremmet. Følgende formulering fra *Plads til naturen* bør optages i den nye plan:

”Stiforløbet langs Bispeengbuen, hvor der er en nu ufuldstændig grøn korridor, der i fremtiden kunne forbinde Bellahøjparken, via Genforeningspladsen, Ghandis Plæne med de små grønne områder langs kommunegrænsen ved Bispeengen indtil Ågade, hvor Ladegårdsåen i dag er rørlagt. Såvel naturmæssigt som rekreativt og landskabeligt vil det være en stor gevinst for København af få åbnet Ladegårdsåen”

Planen rummer en række målsætninger, som er meget kvantitative, men ingen kvalitative mål og visioner på naturens vegne – eller f.eks. forslag til eksperimenter med vild rig bynatur eller utæmmede 'rå' områder, som i øvrigt også vil være billigere i pleje og drift. Det mest konkrete mål på anlæg-siden er firedoblingen af antallet af partnerskaber med private om grønne gårde. Det er fint, men gårdene er aflåste og kun til nytte og nydelse for et fåtal af byens borgere. Midler til mere og bedre bynatur bør komme flere til gavn.

I planen lægges et natursyn, som er strengt antropocentrisk (menneskeperspektiv) – naturen har ingen værdi eller berettigelse i sig selv. Det er selvfølgelig ønskeligt og forståeligt, at naturområder nydes af mennesker, og at man har fokus på kvantitet, men det giver et samlet indtryk af naturopfattelsen som en 'grøn flade' der skal 'ses' – af så mange % som muligt. Mennesker er selv natur. Målet om, at 90 % skal kunne gå til et grønt område i byen på 15 min. er allerede opfyldt og kan udgå.

Det er meget positivt at planen anfører, at den rette grønne beplantning kan hjælpe med at nedbringe luftforureningen. Referencen er lidt bedaget (2005) og vi foreslår, at man nævner den nyere norske forskning på området. Temaet er uhyre væsentligt i relation til københavnernes sundhed – og de to forvaltninger: Sundhed og Teknik og miljø har en enestående mulighed her for at udvikle et cross over-samarbejde.

I planen tages der ikke stilling til saltningsproblematikken, som er presserende i relation til planerne om at bruge grønne områder i kombination med vejarealer til skybrudshåndtering. Hvad vil det betyde for muligheden for at plante hjemmehørende arter, som øger biodiversiteten, i stedet for fremmede saltresistente arter, der ikke øger biodiversiteten?

Der har været og er fortsat diskussion om en træpolitik i København, hvor ovenstående problematik omkring saltning og biodiversitet bør indgå, hvis det ikke kan komme med i nærværende plan. En eventuel træpolitik bør ligeligt fokusere på bevaring og beplantningspolitik, og herunder biodiversitet og værdi for klimatilpasning.

Vi er begejstrede for planens forslag til inspirationskatalog, puljer og læringsinitiativer. Ligesom i den sidste strategi for biodiversitet er der imidlertid ikke finansiering til at udføre strategien, hverken til puljer, anlæg eller pleje. Man kan frygte, at der ikke rigtigt kommer til at ske noget.

Med venlig hilsen

Formand for Nørrebro Lokaludvalg
Mogens Petersen

ØSTERBRO
LOKALUDVALG

Vennemindevej 39
2100 København Ø

Telefon
3555 7436

E-mail
BDIK@okf.kk.dk
EAN nummer
5798009800176

www.blivhoert.kk.dk

Hørings svar om Bynatur i København

Østerbro Lokaludvalg har bemærket, at mange ord og gode målsætninger, ofte de samme, bruges i de to strategiforslag (høring om Bynatur og høring om Agenda21 strategi). Tankegangene er gode og handlingsforslagene er gode, men det vil være en fordel for lokaludvalget og de debatter vi skal fremme, hvis kommunale forslag der ligger så tæt op ad hinanden skrives sammen og kan behandles og diskuteres med borgerne under et.

Vi er i Østerbro Lokaludvalg meget opmærksomme på, at vores grønne områder udvides og beskyttes til gavn for borgerne, hvorfor "Strategi for Bynatur" er et fint oplæg, som vi naturligvis bakker op om.

Dog mener vi, at det er uambitiøst på sigt at acceptere en faldende mængde grønt areal pr. borger i stedet for at have en målsætning om at bibeholde de godt 25m², som var til rådighed i 2008. Det er samtidigt uklart, i hvor høj grad de fine principper ender med at blive ledsaget af de budgetmæssige tiltag, som i sidste ende kan sikre deres implementering.

Tiltaget spiller i høj grad sammen med lokaludvalgets ønsker om at Strandboulevarden bliver omlagt til grøn klimapark i forbindelse med den allerede planlagte skybrudssikring.

Vi håber desuden at udviklingen af Nordhavnsområdet kan holde et grønt fokus, hvor træer, bede, grønne strøg og byrum, by- og taghaver bliver fremtrædende, selv om der lægges op til et tæt byområde.

Samtidig kan vi ikke undgå at undre os over, at forvaltningerne på den ene side lægger op til at sikre borgernes adgang til grønne områder, samtidigt med at der arbejdes på at bebygge de rekreative områder, som allerede eksisterer på gasværksgrunden. I den forbindelse er det vores håb, at den langsigtede målsætning om en grøn by vinder over kortsigtet kassetænkning.

Med venlig hilsen

Axel Thrige Laursen

Ff. Østerbro Lokaludvalg

Allan Marouf

Ff. Fagudvalget for teknik og miljø

25-08-2015

Sagsnr.
2015-0187152

Dokumentnr.
2015-0187152-1

Et lokaludvalg i

KØBENHAVNS KOMMUNE

Østerbro Lokaludvalg er en uafhængig lokal forsamling, der er oprettet af Københavns Kommune. Lokaludvalget fungerer som bindeled mellem københavnere i bydelen og politikerne på Københavns Rådhus.

Vesterbro Lokaludvalg

Lyrskovgade 4, 2 sal
1758 København V

E-mail
jwo@okf.kk.dk
EAN nummer
5798009800176

Hørings svar - Bynatur i København

En stigende del af befolkningen søger ind til byerne. I europæisk målestok er det ca. 80 % af menneskene, der bor i byer. Naturen - i sine mange former - har ikke kun en rekreativ værdi for mennesker, men har også betydning for deres psykiske udvikling og balance. Naturen giver mulighed for erkendelse og refleksion over den omgivende virkelighed og giver en mangfoldighed af oplevelser, viden og indsigt.

Derfor har bynatur en stor betydning og samfundsmæssig værdi for mennesker indenfor byens kunstig skabte rum.

Vi anser det for positivt, at strategien for bynatur inddrager alle byens naturområder.

Det peger i retning af forslag, som Vesterbro lokaludvalg tidligere har fremsat under navnet "Urbane Nationalparker", inspireret af internationale landskabsplanlæggere.

Samtidig vil vi gøre opmærksom på, at strategisk udpegning af naturområder også skal tage hensyn til et nærheds-princip, der svarer til planlovens og kommuneplanens bestemmelser om skabelse af nær-rekreative områder. Det har særlig betydning for lokalområderne og især for Vesterbro, der har få kvadratmeter grønt friareal per indbygger.

Vandflader og deres kantområder med overgangen fra vand til land har her også en væsentlig rolle og er kendt for deres særlige værdi, der skal værnes om.

Det er positivt, at der afsættes midler til opkøb af grunde til etablering eller videreudvikling af byens natur. Her tænkes der også på skabelse af biodiversitetskorrider og grønne strøg. Samtidig kan det være med til at bevare områder, der kan "gøre byen lidt vildere", som det hed i en publikation udgivet af byhavenetværket.

Initiativer i denne retning er også f. eks. "Den vertikale have" ved Otto-Krabbes Plads, der især tager hensyn til byens begrænsede plads.

27-08-2015

Sagsnr.
2015-0191627

Dokumentnr.
2015-0191627-3

Et lokaludvalg i
KØBENHAVNS KOMMUNE

Vesterbro Lokaludvalg er en uafhængig lokal forsamling, der er oprettet af Københavns Kommune. Lokaludvalget fungerer som bindeled mellem københavnere i bydelen og politikerne på Københavns Rådhus.

Der har været flere lokale initiativer i denne sammenhæng, som vi gerne ser i sammenhæng med en strategi om bynatur. Det handler ikke mindst også om naturformidling i byen, som er iværksat med naturværkstedet Træstubben og samarbejdet om "Blomstrende by", der også inddrager mindre områder i en naturoplevelse. Andre initiativer af naturformidling har været nævnt på ide-plan, herunder en formidlingsplatform i vandkanten i samarbejde med Skanskas byudvikling ved Tømmergraven.

Vi anser disse formidlingsinitiativer som vigtige, fremtidsrettede elementer, der skulle sikres en forankring i en strategi for bynatur.

Vesterbro Lokaludvalg mener, at det er vigtigt, at man i arbejdet med at skabe flere kvadratmeter med bynatur opererer på solidt og gennemsigtigt datagrundlag. Derfor ønsker Lokaludvalget, at det bliver tilgængeligt, hvor mange kvadratmeter af hvilken slags bynatur, der findes indenfor de forskellige lokaludvalgsområder, og hvordan disse tal ændrer sig. Herved må der skelnes mellem blå og grøn bynatur og mellem privatejet, offentligt ejet, offentligt tilgængeligt mv.

Med venlig hilsen

Thomas Warburg
Formand for Vesterbro Lokaludvalg

Høringssvar fra Kgs. Enghave Lokaludvalg vedr. Bynatur i København

Kgs. Enghave Lokaludvalg har behandlet forslaget til Københavns Kommunes Strategi for Bynatur.

Lokaludvalget finder, at det er særdeles positivt, at strategien for et grønt København omhandler ALLE byens arealer, dvs. også dem, der ikke er kommunale. Det vil være rigtigt godt, hvis det betyder, at kommunale medarbejdere har mulighed for at hjælpe mere til med udviklingen af naturområder, der ikke er kommunalt ejede, men som kommer hele byens borgere til gode.

I det hele taget har strategien på mange måder et fint ambitionsniveau med konkrete målsætninger og aktiviteter. De enkelte indsatsområder er godt udvalgte og på mange måder proaktive frem for 'blot beskyttende'.

Lokaludvalget har forstået, at det netop er et argument for at have fjernet det grønne erstatningsprincip, som var en del af et tidligere udkast til strategien. At man ikke blot vil bevare status quo, men øge kvaliteten og antallet af kvadratmetre.

Lokaludvalget ser ikke en modsætning mellem erstatningsprincippet og arbejdet for mere bynatur. Tværtimod ser vi gerne erstatningsprincippet sat ind i planen igen, fulgt af et nærhedsprincip, så et reduceret grønt område på f.eks. Vesterbro ikke erstattes i f.eks. Tingbjerg.

Opkøb af arealer til nye parker og naturområder bør formuleres, så det er muligt indenfor strategien at opkøbe eksisterende naturområder mhp. bevaring og udvikling af disse, og så det ikke nødvendigvis kun er i forbindelse med byudviklingsområder, men også gerne i eksisterende 'ældre' byområder. Det ville i øvrigt være fint at få en formulering af, hvad "strategisk udpegning af arealer til grønne arealer" egentlig betyder. Er det ud fra en allerede defineret strategi? Hvilke parametre/prioriteringer indeholder den? Hvis den ikke allerede er defineret, hvem skal så definere den og vil det ske med inddragelse af interessenter?

18-08-2015

Sagsnr.
2015-0091872

Dokumentnr.
2015-0091872-4

Det er også rigtigt fint, at begynde at se på tage, gadehjørner og alle de andre steder, hvor vi kan få en smule ekstra bynatur.

I fht. begrønning af kommunale arealer, vil det derfor være godt med en pulje, som borgere kan søge, hvis de har gode ideer til nye grønne initiativer på disse arealer. Det er væsentligt at give plads og støtte til borgernes egne initiativer og

dermed deres engagement i byens natur.

Det er en god idé at hjælpe private grundejere med et Inspirationskatalog til at skabe mere bynatur. Lokaludvalget anbefaler, at man i den forbindelse vil søge at koble de private arealer sammen med de spredningskorridorer, som de grønne forbindelser skal give. Sådan kan man som grundejer vælge at indgå i en større helhed evt. med henblik på at hjælpe bestemte dyrearter.

Det vil endvidere være ønskværdigt med puljer til frivillig naturpleje.

Til gengæld mener Kgs. Enghave Lokaludvalg, at der i strategien er en problematisk måde at bedømme naturkvalitet på.

Skemaet over ønsket kvalitet i bynatur på side 8, tenderer mod at ligestille den samlede kvalitet af alle kommunale grønne områder, men for Lokaludvalget er der ingen tvivl om, at når det drejer sig om natur, har et område med en høj grad af naturindhold en højere værdi og kvalitet end f.eks. en fodboldbane.

Det bør fremgå tydeligt. Evt. fulgt af et minimums-mål for, hvor stor en del af vores naturområder, der skal have højt naturindhold.

Af samme vil det også være godt, hvis der bliver indsat tydelige mål for at øge biodiversiteten i København.

Med venlig hilsen

Joan Røge

VALBY LOKALUDVALG

Valby Lokaludvalg
Valby Kulturhus, 1. sal
Valgårdsvej 4-8
2500 Valby

www.valbylokaludvalg.kk.dk

E-mail
ZM5Y@okf.kk.dk
EAN nummer
5798009800176

Valby Lokaludvalgs hørings svar vedr. strategi for bynatur i København

Valby Lokaludvalg har modtaget Strategi for bynatur i København i høring. Strategien er behandlet i miljøgruppen i Valby og hørings svaret er efterfølgende godkendt af Valby Lokaludvalg.

Det er fint oplæg fra Københavns Kommune med en strategi for bynaturen i København. Der har de senere år været stor fokus på urban farming, byhaver og grønne tage. Desværre er strategien ikke fuldt finansieret. Lokaludvalget er opmærksom på at nogle indsatser kan igangsættes uden finansiering, men håber selvfølgelig at finansieringen vil følge med.

Krav om bynatur i lokalplaner

Valby Lokaludvalg bifalder, at kommunen vil arbejde for at kunne stille krav til kvalitet og omfang af bynatur i lokalplaner.

Lokaludvalget ser dog også gerne, at der kan stilles krav om at bynatur (fx grønne tage/facader, permeable belægninger), der forsvinder i forbindelse med mindre anlægsprojekter, hvor der ikke foreligger eller udarbejdes lokalplan, erstattes af ny bynatur. Her tænkes fx på det planlagte byggeri på hjørnet af Gl. Jernbanevej/Valby Kirkevej.

19-08-2015

Grønttorvet

Lokaludvalget er glade for, at Grønttorvet fremhæves som eksempel på, hvordan man kan integrere grønne attraktive områder med høj rekreativ værdi i et byudviklingsområde. Lokaludvalget ønsker fortsat at være tæt inddraget i udviklingen af området, ikke mindst hvad angår bynatur. Her tænkes ikke blot på områdets egne kvaliteter men også på sammenhængen med omliggende grønne områder, fx den kommende park på den overdækkede jernbane langs Kulbanevej.

Sagsnr.

2015-0182360

Dokumentnr.

2015-0182360-2

Partnerskaber om bynatur

Et lokaludvalg i

KØBENHAVNS KOMMUNE

Valby Lokaludvalg er en uafhængig lokal forsamling, der er oprettet af Københavns Kommune. Lokaludvalget fungerer som bindeled mellem københavnere i bydelen og politikerne på Københavns Rådhus.

Valby Lokaludvalg hilser planerne om etablering af partnerskaber med borgere, grundejere og virksomheder om udvikling af bynatur meget velkommen og understreger, at lokaludvalgene gerne indgår i etablering af sådanne partnerskaber. Lokaludvalget ser positivt på, at der udarbejdes begrønningsværktøj til hjælp ved byplanlægning. I den sammenhæng ville det være en fordel også at udvikle mere lavpraktiske værktøjer til brug for lokale aktører, der ønsker at etablere/udvikle lokale begrønningsprojekter såvel på offentlige som private områder. Her tænkes ikke blot på det bebudede inspirationskatalog men også på mulighed for mere konkret rådgivning om fx begrønningsmuligheder, plantetyper, etablering og pasning. Desuden samarbejde om adgang til vand i forbindelse med grønne initiativer på offentlige arealer.

Valby Lokaludvalg bifalder en løsning med fleksible grønne driftsmidler. Lokaludvalget har siden 2014 haft et forsøg med naturpleje af et mindre område af Valbyparken sammen med forvaltningen, Habitats og frivillige borgere i Valby kaldet Vild med vilje. Lokaludvalget ser gerne at dette samarbejde fortsætter.

Valby Lokaludvalg vil dog også gerne sætte fokus på tre områder, der enten ikke er omtalt eller kun nævnt sporadisk i strategien.

Biodiversitet

Københavns Kommune havde tidligere en strategi for biodiversitet *Plads til naturen*. Denne strategi skal erstattes af nærværende strategi. Det er fint at reducere antallet af strategier i kommunen. Det nævnes at biodiversiteten fortsat er i tilbagegang i København, og der nævnes en indsats for truede arter, men det er beklageligt, at der ikke opstilles tydelige mål for biodiversitet i denne strategi på side 29 sammen med de øvrige mål. Det er svært at læse hvad ambitionsniveauet er på dette område.

Veterantræer

Det nævnes i strategien, at der skal plantes flere træer langs gaderne i København og bevare eksisterende træer. Det er lokaludvalget enige i. Der mangler dog at blive beskrevet en indsats for at sikre og bevare de gamle træer, veterantræer i København. De er med til at skabe levesteder for fx flagermus og insekter. Derudover vidner de om kontinuitet, og træerne er et vigtigt element ift. kvaliteten af bynaturen. Træplantning er derudover kun nævnt som indsats under Bynatur på kommunale arealer og ikke under Bynatur i grønne områder.

Økosystemtjenester

Økosystemtjenester er et forholdsvist nyt men centralt begreb ift en strategi om bynatur. Desværre er det ikke omtalt i denne strategi. Velfungerende økosystemer er afgørende for vores overlevelse, og det er vigtigt at sætte fokus på de tjenester vi modtager fra økosystemer.

Økosystemtjenester handler om at fremhæve den værdi, som naturen har for os.

Kommunen har tidligere haft et begreb ”erstatningsareal”. Lokaludvalget vil gerne understrege at såfremt der forsvinder grønne arealer, er det arealets funktion, der skal genskabes og ikke erstattes, således at et naturområde ikke blot kan erstattes af en græsplæne.

Valby Lokaludvalg er enig i at implementeringen af de mange kommende skybrudsprojekter skal bidrage med mere bynatur i København.

Venlig hilsen

Henrik Palsmar
Formand for miljøgruppen i Valby Lokaludvalg

Michael Fjeldsøe
Formand for Valby Lokaludvalg

Bispebjerg
LOKALUDVALG

BIBLIOTEKET
Rentemestervej 76
2400 København NV
www.bispebjerglokaludvalg.kk.dk

side 1 / 4

Teknik og Miljøforvaltningen
Byens udvikling
Center for Bydækkende strategier

Høring: Strategi for bynatur i København

28.08.2015

Bispebjerg Lokaludvalg takker for muligheden for at bidrage til strategien for bynatur i København. Dette er blandt de høringer, som vækker stor interesse i lokalområdet.

Bispebjerg Lokaludvalg har i forbindelse med denne høring planlagt to arrangementer: det ene "Naturen, det billige skidt, hvad skal vi med den?" med 17 deltagere. Herudover havde vi planlagt et arrangement med politikerdebat under titlen "Hvordan skaber vi plads til det grønne i den tætte by?" som vi desværre måtte aflyse p.g.a. afbud blandt politikerne. Blot opslaget på facebook, skabt en del debat og 457 "likes". Emnet har været diskuteret i Bymiljøudvalget og efterfølgende er høringssvaret godkendt i Lokaludvalget.

GENERELT

Et højt niveau

Strategien foreskriver både mere bynatur og høj kvalitet i bynaturen. Det er allerede store krav at stille til en by som vokser eksplosivt. Ikke desto mindre er det vigtigt at sætte overliggeren højt, og vi bakker fuldt op om denne målsætning. Denne strategi skal og bør være et vigtigt element i Kommuneplanen, fordi bynatur er grundlaget for en god by. Denne plan bør i det hele taget sammentænkes med indsatser i andre forvaltninger.

Planlæg i tide:

For at skabe de gode løsninger i en plan som denne, er det vigtigt at have en lang horisont. Træer gror langsomt, og ønsker man eksempelvis flere legeskove/gemmesteder som den ved Streyf i Utterslev Mose, ja så skal det planlægges 50 år før! Vil man sikre grønne områder i et underforsynet kvarter, så giver det god mening at opkøbe grunde, inden der går spekulation i grundene, når metroen nærmere sig.

Svær at implementere

Det er meget omfattende temaer som inddrages, og strategien er bygget godt op, og underbygget fint med illustrationer og skemaer som viser hvilke indsatser, den rummer. Udfordringen bliver implementeringen af en plan som er så bredt favnende og upræcis. Det giver et stort spillerum, men også en fare for at vigtige indsatser nedprioriteres, fordi de kan gradbøjes. Planen skal derfor gøres

Bispebjerg
LOKALUDVALG

BIBLIOTEKET
Rentemestervej 76
2400 København NV
www.bispebjerglokaludvalg.kk.dk

side 2 / 4

målbar.

Hvad er kvalitet i bynatur?

I dette afsnit nævnes der brugerintensitet, multifunktionalitet, grad af naturindhold, klimatilpasning og plejeniveau som de fem parametre, der er med til at afgøre kvaliteten. Men hvordan afvejes disse fem parametre i forhold til hinanden?

Hvordan afgøres parameteret naturindhold – er artsrigdom, levesteder og biotoper en del af denne definition? Og hvordan afvejes forholdet mellem fint friserede blomsterhaver og naturområder? I betragtning af, at der er tale om begrebet ”kvalitet” så er det nogle kvantitative begreber som bruges ift brugen af områderne – brugerintensitet og grad af multifunktionalitet. Den rekreative og oplevelsesmæssige kvalitet indgår ikke som parametre. Herudover kan individuelle oplevelser være forskellige – for nogle brugere er dødt ved (som skaber biologisk mangfoldighed) en positiv oplevelse, og for andre vil det opfattes som mangel på pleje og en irritation over insekter. Og en friseret græsplæne kan have høj brugsværdi, men ingen naturmæssig kvalitet. Og hvad med et parameter om kulturhistorisk arv, bør det ikke også indgå? **Bispebjerg Lokaludvalg foreslår, at man indenfor hver af disse bynatur kategorier definerer, hvad der menes med høj kvalitet, og hvilke af parametrene der skal være i højsædet for netop denne kategori.**

DIVERSITETEN I BYNATUR

Biodiversiteten – mere fokus ønskes

Tidligere havde kommunen en biodiversitetsplan som hed ”Plads til naturen”. Kommunen har – med god grund – ønsket at reducere antallet af planer, og derfor er ”Plads til naturen” erstattet af denne nærværende plan ”Strategi for bynatur”. Bispebjerg Lokaludvalg mener dog at emnet bliver overset, og det er svært at læse hvad ambitionsniveauet og målsætningen er på dette område. Lokaludvalget er enig i, at der skal plantes flere træer langs gaderne i København og eksisterende træer bør bevares, herunder bør diversitet og allergene træer være forhold, der tages hensyn til. Der mangler en indsats for at sikre og bevare de gamle træer, ”veterantræerne” i København. Disse er ofte levesteder for flagermus og insekter.

Naturområder:

Selv om der i planen er et ønske om mere bynatur i byen, så vil dette mål formentlig knytte sig til mere grønt i det små. Der bliver næppe plads til flere naturområder i byen. **Men vi bør have et mål om at fastholde de eksisterende naturområder og sikre, at der ikke gradvist bliver ædt af disse naturarealer til bygninger, veje og kunstgræsbaner.**

Der mangler en stillingtagen til, hvad vi ønsker for naturområderne i byen, og hvilke indsatser der skal til at understøtte dette. Herunder også om naturen har en berettigelse i sig selv, eller kun som brugsværdi for mennesker.

Er naturen planlagt eller ikke planlagt? Er det OK at naturen ”viser tænder”, selv om det ikke er ”gavnligt” for brugen heraf?

Naturpleje med får eller køer kan lette driften, give flere oplevelser, men fårene afgræsser også så hårdt, at arealet er lige så artsfattigt – nu bare med græs – som før fårene blev indsat.

Bispebjerg
LOKALUDVALG

BIBLIOTEKET
Rentemestervej 76
2400 København NV
www.bispebjerglokaludvalg.kk.dk

side 3 / 4

Grønne områder som går på tværs af kommunegrænser lider under at blive administreret forskelligt. Gentofte kommune kan have en strategi for søborghusrenden, og Københavns kommune en anden.

Under naturområder synes vi konkret, det er en fejl at skrive ”lav multifunktionalitet”. Mange naturområder rummer alt fra boldbaner, græsningslaug, løberuter, legepladser, bilaug, vildnis til ornitologerne mm. - en langt højere multifunktionalitet end nogle parker.

Det grønne i den tætte by:

Det kræver en proaktiv indsats, at skabe grønt i de allerede tæt bebyggede kvarterer i byen. Bispebjerg Lokaludvalg ønsker, at der bliver et langt større fokus på grønne arealer i den tætte by. Lokalplanerne bør være mere ambitiøse hvad angår krav til grønne arealer. Ved nybyggeri bør man fremme grønne tage, grønne facader og altaner. For at sikre at lokalplanerne har en reel værdi, bør der gives færre dispensationer fra kravene til grønne arealer. Kommunen bør gå i dialog med ejerne af de tomme grunde med henblik på en midlertidig anvendelse arealerne til grønne opholdsrum. Der bør også opsættes mål for opkøb af grunde i den tætte by som kan omdannes til grønne arealer. Dette er en indsats under ”byudviklingsområderne” såsom Nordhavn, men denne indsats bør også - eller måske især - ske i den tætte by. Hvor det ikke er muligt at gøre kvartererne i den ”tætte by” mere grønne, bør der skabes bedre tilgængelighed til eksisterende grønne områder.

Administrative inddelinger

I dette afsnit opdeles bynaturen i emner som (1) kommunale grønne områder, (2) byudviklingen, (3) kommunale arealer, og (4) ikke kommunale arealer. Inddelingen sker ud fra nogle administrative betragtninger. Vi er dog bange for at nogle områder i denne opdeling vil blive glemt. Vi synes derfor, at man som udgangspunkt bør have en mere helhedsorienteret tilgang til det grønne i byen.

INDSATSER

Ny indsats: Tilgængelighed og fordelingen af det grønne

Nogle områder er stærkt underforsynet med det grønne. Kommunen har et mål om at man skal kunne gå til et grønt område på under 15 minutter. For nogle kvarterer betyder det at der skal krydses unaturlige grænser, store befærdede veje og jernbaner kan være en stor barriere for brugen af et grønt område. Man bør derfor se på tilgængeligheden, og hvordan nye forbindelser kan skabe bedre adgang.

Indsats: Opkøb af arealer til nye grønne områder

Strategisk udpegning af arealer som kan omdannes til grønne områder, via udviklingskort i kommuneplanen. Vi er helt enige! **Denne indsats bør ikke kun relatere sig til de 6 % som er udpeget som udviklingsområde i kommuneplanen, men gælde for hele kommunen.** Opkøb af areal og etablering af en park kan sagtens ske i et område som mangler, uden at det behøver at være koblet til et områdefornyelse.

Bispebjerg
LOKALUDVALG

BIBLIOTEKET
Rentemestervej 76
2400 København NV
www.bispebjerglokaludvalg.kk.dk

side 4 / 4

Indsats: Udarbejdelse af begrønningsværktøj – til byudvikling:

Igen bør denne indsats gælde for hele byen og ikke kun de 6 % som er udpeget til byudviklingsområder. Der skal stilles større krav til bygherre, herunder kvalitet og omfang af bynatur. Dette bør selvfølgelig gælde al slags byggeri. Der bør ikke gives mulighed for dispensation fra friarealprocenten til ungdomsbyggeri eller lignende. Naturen skal med i planlægningsfasen, helt fra startredegerelsen. Og så skal vi sikre, at lokalplanerne tages mere alvorligt. Der gives alt for mange dispensationer til byggerier indenfor lokalplansområder, og hvor det grønne betaler prisen.

Indsats: grønne kantzoner

Begrønning i det små er en god idé. Vi bør sikre, at dette bliver mere end blot et tilbud, som ikke bliver efterlevet. Der bør sættes mål for etablering af kantzoner, og stilles krav om grønne kantzoner, når der bygges om i byens offentlige rum. Der kunne laves en kantzone plan for hver bydel i samarbejde med lokaludvalgene, som udpeger konkrete steder til begrønning i det små.

Sæt flere og klare mål for planen:

På side 29 er opsat nogle få og meget overordnede mål for planen med bynaturen. Alle de opsatte mål tager udgangspunkt i menneskets oplevelse heraf, men naturen er også til for naturens skyld, og dette bør også afspejles i målene.

Vi foreslår at der sættes mål for:

Naturen:

- Bevarelse af gamle veterantræer som levesteder
- Mål for hvor meget formelle idrætsbaner må fylde i byens bynatur
- Mål for biologiske undersøgelser i de store naturområder, så vi har et ordentlig grundlag at planlægge ud fra
- Alle naturprojekter skal formidles ordentligt, så borgerne forstår og kan afkode formålet (når vi fælder træer, skaber nye padehuller til truede arter, laver naturpleje på Langholmen osv)
- Mål for opkvalificering af drift personale så det svarer til nye plejeformer
- Mål for bevaring af naturområderne

Den tætte by:

- Mål for flere byhaver, udpegning af offentlige arealer dertil
- Mængden af bynatur skal udvikles i samme hastighed som befolkningstilvæksten i antal m²/pr beboer
- Mål for opkøb af nye arealer til begrønning
- Kommunen indgår i dialog med ejere af byggetomter for at fremme midlertidig begrønning
- Krav til lokalplaners indhold

Med venlig hilsen

Alex Heick
Formand
Bispebjerg Lokaludvalg

Teknik- og Miljøforvaltningen

Brønshøj-Husum Lokaludvalg
Kobbelvænget 65
2700 Brønshøj

Telefon
3881 1049
Direkte telefon
26771049
E-mail
kch@okf.kk.dk
EAN nummer
5798009800176

Hørings svar vedr. strategi for bynatur

Brønshøj-Husum Lokaludvalg har modtaget Strategi for bynatur i København i høring.

Lokaludvalget bifalder, at København får en strategi for udviklingen af bynaturen og ser det som et vigtigt redskab i det løbende lokale arbejde med at øge omfanget, kvaliteten og oplevelsen af den bynatur som omgiver os.

Lokaludvalget ser positivt på, at man ikke længere opererer med distinktionen mellem bynær natur og bynatur, men alene bruger begrebet bynatur.

Lokaludvalget savner i strategien konkrete målsætninger når det kommer til kvaliteten af bynaturen i København. Der er i København mange kommunale grønne områder, som lider under mangel på naturpleje og målrettet indsats med henblik på at øge naturkvaliteten. Invasive arter, tilklatning, algevækst i vandmiljøer, fjernelse af veterantræer m.v. sætter vores bynatur under pres.

Der findes standardiserede metoder til at måle kvaliteten af vores bynatur – det såkaldte naturværdiindeks - og strategien bør rumme en konkret målsætning om at øge den samlede naturkvalitet inden 2025, lige som der bør sættes konkrete mål for naturkvaliteter af de enkelte lokaliteter.

Denne målsætning kan indgå i skemaet på side 16-17.

Det undrer i den forbindelse, at plejeniveauet af vores naturområder er sat til 'lav' i skemaet på side 8. Den bør efter Lokaludvalgets mening sættes til 'høj'.

Siden '*Plads til naturen - Strategi for biologisk mangfoldighed*' blev nedlagt sidste år, har der i relation til Lokaludvalgets lokale

21-08-2015

Sagsnr.
2015-0189030

Dokumentnr.
2015-0189030-2

miljøarbejde manglet en fagligt funderet og detaljeret plan for, hvordan vi kan understøtte arbejdet med at øge den biologiske mangfoldighed i bydelens grønne områder. Vi ser derfor frem til de såkaldte koordinerende planer (s.17), som skal laves for de enkelte naturområder og parker.

I forhold til den fælles forpligtigelse for sikre den biologiske mangfoldighed er det vigtigt, at der sættes fokus på den overordnede blå-grønne struktur i Købehavn, og hvordan arbejdet med at skabe spredningskoridorer for konkrete arter af planter, dyr og svampe kan understøttes. De koordinerende planer skal derfor udvikles i relation til den overordnede blå-grønne struktur. De koordinerende planer bør have fokus på, hvordan borgerne og kommunen sammen kan arbejde med de enkelte lokaliteter for at sikre at både naturkvaliteten og de sociale kvaliteter forbedres.

Lokaludvalget vil meget gerne komme med input til de koordinerede planer for bydelens naturområder og parker.

I forbindelse med udviklingen af bynaturen på de kommunale grønne områder (s. 14) kunne det med fordel understreges, at etablering af kunstgræsbaner ikke tæller som et grønt område.

Udarbejdelsen af et begrønningsværktøj i forbindelse med byudviklingsprojekter ser Lokaludvalget frem til at tage i anvendelse.

Der er i Strategien for lidt fokus på at bevare gamle og døde træer. Sådanne veterantræer, som spiller en vigtig rolle for byens dyr og svampe, bør sikres frem for at fældes.

Lokaludvalget bifalder, at der er fokus på formidlingen af vores mangfoldige bynatur. København bør dog ikke alene have fokus på naturformidling til børn og unge men også prioritere det voksne publikum.

Tidligere eksisterede der et team af naturvejledere som på fornemste vis formidlede og engagerede københavnere. Lokaludvalget ser en vigtig funktion for flere naturvejledere i København. Det vil bidrage til naturformidlingen og –bevarelsen, at der tilknyttes en naturvejleder til Brønshøj-Husums mange grønne-blå arealer. Dette kunne ske i relation til *'Naturbyen – et bynaturcenter'*, som Brønshøj-Husum Lokaludvalg er i gang med at udvikle. Naturbyen henvender sig til børn, unge og voksne.

Med venlig hilsen

Erik Fisker, Formand
Freddy Ingvorsen, Formand for Byudviklingsudvalget
Anders Pedersen, Formand for Miljøudvalget

Rikke Hedegaard Christensen

Emne: VS: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Bent Christensen

Fra: noreply@blivhoert.kk.dk [<mailto:noreply@blivhoert.kk.dk>]

Sendt: 29. juni 2015 13:20

Til: TMFKP BU

Emne: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Bent Christensen

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Strategi for bynatur i København

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar. Efter høringsperiodens udløb vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling. Hvis du ønsker at vide mere om processen kan du læse mere på [Om høringsprocessen](#) på hjemmesiden. Hvidbog og endelig vedtagelse af planen vil fremgå af denne hjemmeside.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2015-0105730

Svar id: 9786

Navn: Bent Christensen

Postnr/by: 2720 Vanløse

Organisation: Vanløse lokaludvalg

Adresse: Frode Jakobsens plads 4, 1 sal

Email: al2p@okf.kk.dk

Øvrige Kontaktoplysninger:

Høringssvar:

Vanløse lokaludvalg besluttede ved sit ordinære møde d.25.06.2015 ikke at afgive høringssvar til 'Strategi for Bynatur i København 2015-2025'.

Vedhæftede filer:

Der er ingen vedhæftede filer

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/9786>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Byens Udvikling,
Center for Bydækkende Strategier,
Berit Ipsen Hansen

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

AMAGER VEST
LOKALUDVALG

Sundholmsvej 8
2300 København S

Teknik- og Miljøforvaltningen
Byens Udvikling

Hørings svar vedr. Bynatur i København 2015-2025

Amager Vest Lokaludvalg takker for at blive inddraget i arbejdet med Københavns strategi for bynatur 2015-2025.

Lokaludvalget tilslutter sig hensigterne for bynatur i København og opfordrer samtidig til, at der afsættes tilstrækkelige midler til at følge op på målene med en professionel indsats. Det er afgørende for strategiens effekt, at kommunen prioriterer indsatserne for bynatur i København i de politiske dagsordner og budgetter.

Lokaludvalget finder især indsatserne i forbindelse med byudvikling særligt relevante for bydelen Amager Vest. Den massive byudvikling i bydelen sætter ekstra pres på de nærtliggende eksisterende grønne arealer. Derfor mener lokaludvalget, at kommunen bør prioritere indsatserne i de kommunale grønne arealer, der ligger tæt på byudviklingsområder, herunder Amager Fælled.

Amager og Kalvebod Fælled anvendes af flere og flere, hvilket bør medføre et højere driftsfokus til vedligeholdelse, varetagelse og pleje af natur, dyr og stier. Den nu nydråbte Naturpark Amager har længe manglet bedre adgangsforhold, kendskab og formidling. Med kommunens gode hensigt om at skabe mere bynatur i byen undrer det lokaludvalget, at man i Amager Fælled omdanner velfungerende eksisterende bynatur til privatiserede rekreative arealer, senest Royal Golf med et areal på 120.000 m² og campingplads på 90.000 m². Hertil kommer den planlagte bydel Amager Fælled Vest samt eventuel havnetunnel. Dermed står Amager Vest i den situation, at vi bliver markant flere borgere om at dele markant mindre bynatur.

Amager Vest Lokaludvalg bifalder at kommunen ønsker at kunne stille krav til bygherre om kvalitet og omfang af bynatur i forbindelse med lokalplanlægning og byudvikling generelt. Vi anbefaler, at man på lige fod med kravet til procentdel friareal stiller lignende krav for omfanget af bynatur. Desuden mener vi, at der bør laves en kommunal strategi for private arealer og etablering af midlertidig grønne områder og byrum på disse i samarbejde med grundejer og eventuelle interesserede borgere. Tidligere var fx lommeparker et fremtrædende begreb i kommunens arbejde med det grønne i byen, mens det slet ikke optræder i denne strategi.

18-08-2015

Sagsnr.
2015-0184547

Dokumentnr.
2015-0184547-2

Med venlig hilsen
Lars Rimfalk Jensen, formand for Amager Vest Lokaludvalg

Et lokaludvalg i
KØBENHAVNS KOMMUNE

Amager Vest Lokaludvalg er en uafhængig lokal forsamling, der er oprettet af Københavns Kommune. Lokaludvalget fungerer som bindeled mellem københavnere i bydelen og politikerne på Københavns Rådhus.

TMF Byens Udvikling

Høringsvar: Bynatur

Amager Øst Lokaludvalg takker for modtagelsen af høringen ”Strategi for Bynatur i København”. Herunder følger lokaludvalgets høringssvar der er delt op i to dele. Første del refererer input fra borgerdialogprocessen. Anden del af høringssvaret indeholder amager Øst Lokaludvalgs generelle input til strategien.

Opsummering af borgerinput (Bemærk venligst at alle input er medtaget. Nedenstående liste er således ikke udtryk for ideer der er konsensus omkring lokalt)

Amager Øst Lokaludvalg har i samarbejde med Miljøpunkt Amager lavet borgerinddragelse i forbindelse med høeringsprocessen. Borgerinddragelsen er sket via 2 pop up events hhv. den 26. juni på Christmas Møllers Plads og den. 12. august på Lergravsvej udfor nr. 57. I forbindelse med denne dialogproces har vi været i direkte dialog om strategien med cirka 150 borgere. Heraf har 62 borgere udfyldt postkort hvor de kommer med konkrete input til strategien.

- Flere træer i byen
- Flere grønne tage og grønne vægge
- Give skolebørn flere muligheder for at dyrke grønsager
- Flere små haver
- Bevare grønne områder når der bygges nyt
- Køkkenhaver til private det offentlige byrum
- Køkkenhaver på tagene
- Mobile plantekummer
- Flere store altaner og tagterrasser – Stadsarkitekten er en barrierer
- Kampagne: Lad ukrudtet stå!
- Grøn dag. Alle Københavnerne får én plante/et træ som de skal plante tæt hvor de bor.
- Fra Jord til Bord med byens planter
- Flere helårs kolonihaver
- Pant på cigaretskodder

17-08-2015

Sagsnr.
2015-0143310

Dokumentnr.
2015-0143310-3

- Grønne ”kulturpladser” hvor man kan nyde kunst, musik etc.
- Bæredygtigt forsamlingshus som kommunen kan leje ud til borgerne
- Kombinere skybrudsikring og byhaver
- Flere bilfri gader
- Kolonihaver der kan lejes på dags/weekend basis
- Flere nyttehaver ved amager Strand
- Flere naturlegepladser
- ”Bløde” løbestier i de grønne områder
- Fælles gadehave på Bremens Plads
- Fører ”plasticstien” videre helt fra Strandlosvej til Amager Strandvej
- Flere udendørs træningsanlæg
- Klatreplanter på Prismen i Holmbladsgade
- Krydderurter og frugttræer i parker og rabatter
- Væk med kunstgræs på Lergravsvej

Amager Øst Lokaludvalgs bemærkninger til borgernes input:

Det store ønske om træer er helt i tråd med den dialog vi også løbende har haft med borgerne.

Amager Øst Lokaludvalgs generelle input til Strategi for Bynatur

Det er vigtigt, at bynaturen udvikles ultra-lokalt i samarbejde med grundejere, beboere og brugere. Det vil lokaludvalget gerne bidrage til at facilitere, hvor muligt.

Generelle opmærksomhedspunkter

Planlægning og lokalplaner

Bynatur/grønne områder er pt. dårligt understøttet i lokalplanerne for byudviklingsområderne. Det ønsker vi at forvaltningen gør mere ud af.

Kommunal eller privat

AØLU mener det er vigtigt at kommunen inddrager de private grundejere, vejlaug, grundejerforeninger osv., i dialogen om og udviklingen af mere grønt i byen. En stor del af byens areal er privat ejet og der er muligheder for at kombinere private og kommunale interesser i grønne projekter

Finansiering

Det er vigtigt, at kommunen explicit stiller midler til rådighed for private grundejere at søge. Det skaber incitament, og gør det lettere for lokaludvalg at hjælpe lokalområdet med at gennemføre projekter (idet lokaludvalget ikke har lov at bruge egen midler til anlægsudgifter)

Borgerdeltagelse i byrummet

Det er vores erfaring at borgerne gerne vil deltage i udviklingen af byrummet når de bliver spurgt. AØLU ser derfor gerne inddragelse af borgere i hvad der skal foregå på gaderne og når der skal ændres på belysning, beplantning, belægning, funktion osv.

Nye veje

Vi synes ikke der er behov for nye veje men bredere cykelstier.

Den vilde natur (f.eks. Ved Amagerbanen).

Dele af Amager Øst er ”vild” og skal fortsat opleves som sådan. Vi ønsker at strækningen langs Amagerbanen fortsat fremstår ”vild”, selv efter etablering af kommende supercykelsti og regnvandsreservoir; det må forvaltningen meget gerne sikre bliver implementeret i de projekters udformning.

Der er stort potentiale i vild natur på Prøveestenen, så det kunne være interessant at folde mere ud.

Med venlig hilsen

Ole Pedersen

Formand for Amager Øst Lokaludvalg

Hørings svar til Bynatur i København 2015 – 2025

Amager, den 27. august 2015

Det har for Miljøpunkt Amager været et længe udtrykt ønske, at Københavns Kommune fik lavet en fælles og sammenhængende strategi for naturudviklingen i København. Særligt har Miljøpunkt Amager presset på for at få kommunen til at sammentænke borgernes deltagelse og engagement med udviklingen af byens grønne rum. I Miljøpunkt Amager vil vi derfor gerne kvittere for Københavns Kommunes udkast til strategi for Bynatur i København.

Miljøpunkt Amager har længe haft et godt samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen om udviklingen af Københavns Kommune engagement i de lokale grønne initiativer så som byhaver og bylandbrug. Det er væsentligt at dette samarbejde om og den opmærksomhed på borgernes engagement i byens grønne udvikling fortsat understøttes og videreudvikles.

Generelle kommentarer

Kommunal eller privat

Miljøpunkt Amager finder det interessant, at strategien meget aktivt sigter på at påvirke udviklingen på de ikke-kommunale arealer. Det er væsentligt, at de redskaber, der anvendes i arbejdet med at påvirke naturudviklingen, udvikles i samspil med de berørte aktører. Miljøpunkt Amager stiller gerne sine erfaringer med inddragelse af lokale aktører til rådighed for Københavns Kommune, herunder udviklingen af partnerskaber med private grundejere.

Finansiering

Strategien er kun delvist finansieret. Det fremgår ikke direkte, hvilke af dele af strategien der er finansieret. Det må antages, at den generelle naturpleje (af kommunale arealer) og planlægnings- og udviklingsprocesserne finansieres gennem den interne drift i Teknik- og Miljøforvaltningen. Derudover må det antages, at dele af finansieringen kan findes i forbindelse med udmøntningen af klimatilpasningsplanerne og skybrudsprojekterne i København. Det resterende skal løbende finansieres gennem de årlige budgetforhandlinger.

En mere konkret oversigt over (den manglende) finansiering vil gøre det nemmere at forholde sig og komme med input til eventuelle prioriteringer i strategien.

Tidsplan

Der er ingen tidsplan for strategien udover den generelle tidsramme på ti år (2015 – 2025) som strategien dækker. En mere detaljeret tidsplan kunne have givet mulighed for, at arbejde med delmål og således være et styringsredskab for den politiske proces, der har ansvar for at realisere strategien.

Klimatilpasningsstrategi

Strategien har en særlig funktion i forhold til Københavns Kommune klimatilpasningsstrategi. Det gør sig bl.a. gældende i forhold til, at mange af de direkte synlige resultater af klimatilpasningsstrategien, er (gen)etableringen af grønne byrum og udvikling af naturområder. Det væsentligt at strategien for bynatur sammentænker målsætninger og metoder fra klimatilpasningsstrategien og skybrudsprojekterne, hvor der bl.a. er lagt op til en høj grad af omverdensinddragelse.

Bynaturen og forslag fra Miljøpunkt Amager

Borgerdeltagelse i udviklingen af den grønne by
Udviklingen og etablering af byhaver, bylandbrug og andre grønne byrumstiltag kan være en løftestang for samskabelse, udvikling af partnerskaber og lokalt engagement i realiseringen af strategiens målsætninger. Dette gælder både på de kommunale og de ikke-kommunale arealer. Ofte vil der være tale om private initiativer, hvor en gruppe af borgere går sammen om fælles projekter, der skaber nye grønne rum og oplevelser i byen.

Miljøpunkt Amager finder det vigtigt, at Københavns Kommune er gearret til at imødekomme den store interesse, der er for at "gøre en grøn forskel" i byen. Inspiration kan bl.a. hentes fra initiativet "Capital Growth" fra London, hvor Borgmesteren stillede sig spidsen for et mål om etablering af 2012 byhaver/bylandbrug inden 2012. Målet blev nået. I dag har London 2420 byhaver.

Nye veje

Den københavnske infrastruktur er løbende under udvikling og det giver muligheder for at bruge eksisterende infrastrukturarealer til udvikling af bynaturen. Træer langs vejene er blot et første skridt. Miljøpunkt Amager har gennem længere tid arbejdet med danske og udenlandske uddannelsesinstitutioner om udvikling af nye klimatilpasningsløsninger i København.

Et af de forslag, som Miljøpunkt Amager har arbejdet med, er at sammentænke Ladegårdså-projektet på Nørrebro med Amager. Herigennem kan der skabes et sammenhængende grønt byrum hele vejen fra Bispeengbuen over H.C. Andersens Boulevard, forbi Rådhuspladsen og ud til Amager Boulevard og Amager Fælled. Undervejs i dette forløb vil der blandt andet kunne skabes en "Grøn Langebro", der medvirker til at skabe en grøn korridor mellem det indre København og Amager.

Byhaven ved Majporten

Foto: Flora Tosti

Designing the Green Bridge of Copenhagen - 2015

af Nicolle Shandrow, Laura Antul & Samee Swartz - Worcester Polytechnic Institute, Massachusetts

Projektet er bl.a. inspireret af planerne om "Garden Bridge" i London, hvor der skal skabes en ny grøn forbindelse over Themsen. Også genåbningen af Cheonggyecheon floden i Seoul og "The Big Dig" i Boston kan tjene som inspiration til hvordan verdens førende storbyer sammentænker trafiksanering og grøn bynaturudvikling.

Garden Bridge, London.

Også langs Amager Boulevard og Stadsgraven vil der kunne arbejdes med udvikling af bynaturen på en ny og utraditionel måde.

Greenway Transformation of Amager Boulevard - 2014

Af Inge Borregaard Pedersen Hopps – Landskabsarkitektur, Københavns Universitet

Den vilde natur Det er vigtigt at de skæve og mere ukontrollable grønne byrum bevares og værdsættes. Det kan godt være arealer der kun midlertidigt får ro, til f.eks. at springe i skov i en periode og herefter igen indgå i byens "kredsløb".

Det væsentlige er at anerkende og værdsætte naturens egen kraft, der sagtens kan slå rod og dermed være et godt redskab til at styrke biodiversiteten i København.

Ved Amagerbanen

I rabatter og grøftkanter findes der unik blanding af blomster, urter og anden bevoksning, der ofte må lade livet når kommunens kratrydder har været forbi. Det er klart at trafikale sikkerhedshensyn må være første prioriteret langs byens vejforløb, men der kan stadig arbejdes inddragende og kreativt med de små grønne pletter langs vejene uden at det kompromitterer trafiksikkerheden. De grønne områder langs vejen vil også ofte kunne have klimatilpasningseffekter.

Den produktive bynatur

Også mere direkte produktive initiativer kan bidrage til udviklingen af bynaturen i København. Gode eksempler er Østergro på Østerbro, der gennem etablering af et taglandbrug bidrager til at understøtte dyreliv og vegetation i bydelen, UrbanPlanten i Remiseparken der inddrager børn og unge i dyrkning og naturpleje eller de mange fortovhaver som Tagtomat anlægger rundt om i København. Andre steder i København er lignende initiativer i opsejling (F.eks. taglandbrug på Fields i Ørestad og taghave på Den Grønne Friskole i Sundbyøster). Det vil være oplagt om strategien for bynatur inddrager de mere entreprenante initiativer på et mere strategisk plan.

Resultater af borgerhøringerne på Amager

I forbindelse med fire arrangementer henover sommeren 2015 har Miljøpunkt Amager uddelt postkort og været i dialog med borgere på Amager om strategien for Bynatur i København. Det drejer sig om cykelpitstop den 26. juni på Amagerbrogade, pjeceuddeling ved Amager Strand den 2. juli, pjeceuddeling ved Amager Centret den 7. juli. og en Pop Up-event om Bynatur i København den 12. august på Lergravsvej.

I det følgende opsummeres de indkomne ideer fra dialogen med borgerne på Amager

- Flere træer i byen
- Flere grønne tage og grønne vægge
- Give skolebørn flere muligheder for at dyrke grønsager
- Flere små haver
- Bevare grønne områder når der bygges nyt
- Køkkenhaver til private det offentlige byrum
- Køkkenhaver på tagene
- Mobile plantekummer
- Flere store altaner og tagterrasser – Stadsarkitekten er en barrierer
- Kampagne: Lad ukrudtet stå!
- Grøn dag. Alle Københavnerne får én plante/et træ som de skal plante tæt hvor de bor.
- Fra Jord til Bord med byens planter

- Flere helårs kolonihaver
- Pant på cigaretskodder
- Grønne "kulturpladser" hvor man kan nyde kunst, musik etc.
- Bæredygtigt forsamlingshus som kommunen kan leje ud til borgerne
- Kombinere skybrudsikring og byhaver
- Flere bilfri gader
- Kolonihaver der kan lejes på dags/weekend basis
- Flere nyttehaver ved Amager Strand
- Flere naturlegepladser
- "Bløde" løbestier i de grønne områder
- Fælles gadehave på Bremens Plads
- Viderefører den grønne "plastic-sti" på Lergravsvej fra Strandlodsvej til Amager Strandvej
- Flere udendørs træningsanlæg
- Klatreplanter på Prismen i Holmbladsgade
- Krydderurter og frugttræer i parker og rabatter
- Væk med kunstgræs på Lergravsvej

På vegne af Miljøpunkt Amagers bestyrelse

Claus Knudsen
Miljøpunkt Amager
Jemtelandsgade 3, 2.
2300 København
Tlf. 8232 5814
claus@miljopunkt-amager.dk

Københavns Kommune,
Teknik- og Miljøforvaltningen

Udviklingselskabet By & Havn I/S
Nordre Toldbod 7
Postboks 2083
1013 København K

Tel. 3376 9800
Fax 3376 9801
www.byoghavn.dk
info@byoghavn.dk

CVR nr. 30823702
EAN nr. 5798009800107

Høring om "Bynatur i København, 2015 – 2025"

Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, har den 12. juni 2015 udsendt ovennævnte strategi om bynatur i Kommunen i høring.

26. august 2015
S-20150618-1334
D-20150721-091611

By & Havn hilser Kommunens initiativ velkomment, idet det også er vores erfaring fra de byområder, som vi udvikler, at "natur" betyder meget for beboere og brugere og er med til at give god livskvalitet.

RJU@byoghavn.dk

By & Havns interesse er således koncentreret omkring de dele af strategien, der direkte eller indirekte, har betydning for "Byudvikling". I det følgende vil vi derfor respondere på det foreliggende udkast til strategi med udgangspunkt i de erfaringer, vi har fra mange års arbejde med udvikling af nye byområder i København samt på baggrund af Kommunens udmeldinger om mere bynatur i forbindelse med de seneste lokalplaner for områder ejet af By & Havn.

Generelle bemærkninger

Det anføres indledningsvist i strategien, at målet er, at der skal være mindst 35 m² natur pr. indbygger, som det var tilfældet i 2008. Det anføres, at andre byer som f.eks. Århus har meget mere natur pr. indbygger.

For at opnå dette ønsker Kommunen generelt at sikre mere bynatur i kommunale, grønne områder samt i nye byområder, foruden på kommunale arealer, såsom skolegårde og på ikke-kommunale arealer, såsom i private gårdrum.

Bynatur defineres som parker, naturområder, kirkegårde, grønne byrum, grønne gader, søer og vandløb, samt alle dyr og vækster, der lever i byen, herunder kommunale strande, skolegårde og udearealer til daginstitutioner.

Vi skal i den forbindelse påpege, at der i privat regi, langs Havnæløbet, i havnebasiner og i kanaler allerede findes og fremtidigt vil blive yderligere udbygget rekreative faciliteter med høj brugerintensitet i form af lystbådehavne, vandsportsaktiviteter, brygger, kajakhoteller, bådudlejning, vandpolobaner mv. Disse er angiveligt ikke omfattet af Kommunens definition på bynatur, men er efter vores vurdering i lige så høj grad med til at skabe biodiversitet og livskvalitet, og bør være omfattet af målsætningen om, at mindst 90 pct. af beboerne i et nyt byområde skal kunne gå til en park på mindre end 15 minutter.

Det er By & Havns vurdering, at det ikke er mængden af natur, der er afgørende, men dens landskabelige værdi, dens brugerintensitet og mangfoldighed. Således består den omfattende bynatur i Århus, som der henvises til i strategien, primært af skovområder og landbrugsarealer med "lav brugerintensitet". Det er også værd at

nævne, at Århus arealmæssigt er fem gange stor som København og har en befolkning, der er halvt så stor som Københavns. I København bor man tættere, men med grønne områder, der generelt har en højere kvalitet.

Naturpark Amager, som er det mest naturprægede, grønne område i København arbejdes der i øvrigt som bekendt intenst på at opgradere i forhold til københavnernes aktive livsstil.

Endelig skal vi pointere, at nok kan man gøre meget i de nye byområder, men man bør også have for øje, at de nye byudviklingsområder kun udgør seks pct. af byens samlede areal, altså en meget begrænset andel, jf. strategiens oplysninger. Til det billede hører, at det jo først og fremmest er brokvarterne, der har underskud af grønne områder.

Bemærkninger til afsnittene om "Mere bynatur i byudviklingen"

Byudvikling, set i en helhed

Kommunen vil "motivere" grundejere til at øge kvaliteten af deres grønne områder.

Byudvikling er som bekendt en kompleks disciplin, der skal håndtere mange forskellige aspekter. Bynatur, eller landskabelige og rekreative faciliteter, er blot ét af disse aspekter.

Når Teknik- og Miljøforvaltningen vil prioritere mere bynatur i byudviklingen, finder vi, at det bør ske i en større sammenhæng. Med andre ord at det enkelte byudviklingsprojekt vurderes som en helhed, hvor ønsket om mere bynatur balanceres med og holdes op imod andre aspekter af projektet med henblik på såvel bymæssigt som økonomisk at skabe et bæredygtigt og levedygtigt projekt.

Her tænker vi bl.a. på

- At ønsket om at etablere nye (kommunale) parker ikke i sig selv bør indebære, at byggeretten i et område reduceres. Det bør i stedet være en helhedsvurdering af om et projekt i bredeste forstand er bæredygtigt, der afgør byggeretten, og dermed fastlæggelse af bebyggelsesprocent, friarealprocent osv. – Vil der være beboere og brugere nok til at understøtte kollektiv trafik, butikker, fritidstilbud? Er projektet ambitiøst på arkitektoniske og funktionelle kvaliteter? Er projektet robust og økonomisk bæredygtigt?
- At der skal være plads til, at det enkelte byområde kan få sit eget særkende og sin særlige karakter uanset det grønne fokus
- At det i højere grad bør være kvaliteten end mængden af bynatur, der fokuseres på
- At ønsket om mere bynatur i større samlede enheder bør modsvares af lempelser på andre felter, såsom højdegrænseplaner, for at fastholde fokus på at skabe tætte og dermed bæredygtige byområder
- At ønsket om at private fællesveje i højere grad udformes som grønne "skybrudsveje" holdes op mod Kommunens aktuelle krav til vejbredder, cykelstier og fortove
- At omfanget og placeringen af gadetræer bør tage hensyn til omfanget af forsyningsledninger, der skal etableres under gader og pladser mv. Det er By & Havns erfaring, at der ofte er for lidt plads til ledninger, og det kunne i

den forbindelse overvejes, om man kunne slække på kravet til hvor meget løs jord, der skal være rundt om hvert træ.

- At omfanget og placeringen af gadetræer bør tage højde for, at bygherrerne bag byggerierne langs et byrum fortsat har et råderum til at placere vinduer, indgange og porte, som de måtte ønske det i forhold til indretning af bebyggelsen, brandredning mv.
- At omfanget og placeringen af grønne elementer i offentlige såvel som private byrum (gårdrum) samtænkes med cykelparkering og affaldsbeholdere. Det er By & Havns erfaring, at krav om at placere cykelstativer og beholdere til affaldsfraktioner i bebyggelsens stueetager eller kældre, som det er gjort i flere lokalplaner for at prioritere det grønne/rekreative, generelt er en u hensigtsmæssig hård økonomisk belastning for et byggeprojekt.
- At grønne flader på tag og facader ikke har nogen stor brugsværdi, og at enkelte grønne indslag på bygninger kan være interessante, idet bygningerne derved "slår fra", men bliver det et fast bygningsselement, bliver det mere et postulat om bynatur
- At der er fortsat vil være behov for hårde belægninger i byrum og gårdrum for at modstå slitage

Definere fokus i hvert enkelt byudviklingsprojekt

Københavns Kommune er aktuelt ekstremt ambitiøs, når der skal stilles krav i forbindelse med udvikling af nye byområder. By & Havn er enige i, at overliggere skal sættes højt, men vi mener samtidig, at kommunen bør være indstillet på at både "give og tage", altså lige så vel som, at hver masterplan og byggeprojekt skal give noget tilbage til byen f.eks. i form af bynatur, skal "byen" (lokalplanerne) give noget igen for bygherrens engagement i byens vel.

De nye byområders bidrag til bynatur i København

På baggrund af Kommunens udmelding om det ønskede omfang af grønne områder på mindst 35 m²/pr. indbygger har vi – helt uvidenskabeligt – opgjort det forventede friareal i henholdsvis Ørestad og Nordhavn.

I Kommunens miljøregnskab, tema om Bynatur, fra november 2014 opgøres, at der i Amager Vest er 134 m² / Indbygger. Når vi opgør det tilsvarende forhold inden for Ørestads grænser når vi ved fuld udbygning dog "kun" frem til 45 m² / indbygger (beregnet ud fra 25.000 indbyggere).

I Nordhavn vil der, beregnet på baggrund af strukturplanen og erfaringstal fra de første bykvarterer, ved fuld udbygning inden for det nuværende Nordhavns grænser være 30 m² / indbygger (beregnet ud fra 40.000 indbyggere og uden at vandområder med rekreative aktiviteter er taget med). Lægger man den foreslåede strandpark nord for Nordhavn til kommer man op på 45 m² / indbygger.

Altså ligger områderne pænt i forhold til Kommunens strategi.

Af ovenstående kan man i øvrigt se, hvad vi oplever i mange sammenhænge, at det i en bystruktur i en skala som Ørestads er ulige nemmere at imødekomme normer for eksempelvis friarealer, cykelparkering og bløde belægninger, end i Nordhavns mindre skala.

Anbefaling

Det er – i forlængelse af ovenstående betragtninger – By & Havns anbefaling, at Kommunen ser på ønsket om mere bynatur på en mere nuanceret baggrund, hvor der ses mere på helheder og på, hvordan man kan "give noget tilbage" både fra bygherrers og fra Kommunens side.

Vi skal i den forbindelse foreslå et samarbejde mellem Kommunen og By & Havn – gerne sammen med flere udviklere – om fremme af bynatur i byudviklingsområder.

Venlig hilsen

Rita Justesen
Chef for Planlægning & Arkitektur

DN Københavns hørings svar til: "Strategi for bynatur i København."

Dette svar er sendt til Teknik- og Miljøforvaltningen, Byens udvikling, via mail til byensudvikling@tmf.kk.dk og lagt på Københavns kommunes høringsportal www.blivhoert.dk.

DN København har med interesse læst udkastet til København Kommunes strategi for bynatur. Vi hilser det meget velkomment, at kommunen har udarbejdet denne strategi og er meget glade for, at kommunen er bevidste om, hvor stor en værdi den bynære natur i København repræsenterer.

Vi vil i dette hørings svar starte med at komme med nogle overordnede betragtninger og efterfølgende gå i detaljen med det skrevne i "strategi for bynatur".

Vi er positive!

Til at starte med er det vigtigt for os at understrege, at DN København er meget positive overfor, at denne strategi er sendt i høring. Vi har været meget spændte på at læse den, og vores forventninger til strategien har været høje. Der er nogle elementer i strategien, som vi synes gør den stærk, og som adskiller den fra tidligere strategier om samme emne, som Københavns Kommune har vedtaget. Samtidig synes vi også, at der er nogle elementer i strategien, som gør, at Københavns kommune tidligere selv har haft højere ambitioner for det grønne i byen. Alt dette vil vi uddybe i dette hørings svar.

Fianseringen

Vi synes, det er ærgerligt, at det er beskrevet, at strategien ikke er fuldt finansieret.

Og at finansieringen skal findes ved de årlige budgetforhandlinger. Vi frygter, at strategien bliver glemt af politikerne pga. dette, når de til budgetforhandlingerne også skal prioritere mange andre vigtige sager.

Det er DN Københavns erfaring, at når vi kommer frem til budgetforhandlingerne, prioriterer politikerne ikke naturen særlig højt i København. Og måske vil politikerne glemme at kigge i denne nye strategi op til budgetforhandlingerne for at få visionerne gennemført. Hvis der alligevel ikke er noget i strategien, der forpligtiger politisk eller økonomisk, frygter vi, at denne strategi ikke kommer til at rangere særligt højt i politikernes bevidsthed.

Tidligere strategier i København om samme emne:

Københavns Kommunes parkpolitik fra 2003 (vedhæftet som bilag).

På visse områder er Københavns kommunes parkpolitik mere ambitiøs på det grønnes vegne end det nuværende udkast til "Strategi for bynatur". Det synes vi er ærgerligt og mener det burde være omvendt. På side 18 og 19 i parkpolitikken står der følgende:

"...det betyder at der skal være lettilgængelige offentlige grønne områder til rådighed inden for en afstand af 400m fra boligen"

"En halv times motion om dagen i det fri fremmer folkesundheden, men hvis et grønt område ligger mere end 5 minutters gang fra boligen, udnytter man dem ikke længere dagligt"

Vi synes, det er beskæmmende at se, at i det nuværende udkast til *"strategi for bynatur"* er ambitionen, at hver københavnere skal bo højst 15 minutter fra et grønt område.

Det er noget af et tilbageslag i forhold til 2003.

Vi anbefaler, man hæver ambitionen igen og fastholder, at hver københavnere skal have et grønt område højst 5 minutters gang fra sin bolig.

Generelt synes vi, at Parkpolitikken indeholdt flere konkrete forslag til byens udformning end dette udkast til *"strategi for bynatur"*. Parkpolitikken var også mere vidtgående på naturens vegne, end *"strategi for bynatur"* er.

I Parkpolitikken indgår også ambitioner om at bevare de store gamle træer i København. Ligesom havnen er beskrevet som et vigtigt blåt område, hvor man kan udvikle københavnernes adgang til naturen. Dette er ikke tilfældet i det nuværende udkast til *"strategi for bynatur"*.

Vi vil senere i dette høringssvar vende tilbage til både store træer og havnen. Dette er skrevet for at vise et eksempel på, hvor Københavns Kommunes ambitioner for det grønne område er på retræte.

Plads til Naturen - Strategi for Biologisk mangfoldighed, fra 2011 (vedhæftet som bilag)

Københavns Kommune vedtog i 2011 *"Plads til Naturen - Strategi for biologisk mangfoldighed"*.

Vi undrer os over, at *"Plads til naturen"* ikke nævnes med et ord i *"strategi for bynatur"*.

Kun indirekte nævnes den, nemlig på side 10, hvor man skriver, at *"Københavns kommune er forpligtiget til at i gang sætte en årlig indsats for de prioriterede arter"*.

Da de prioriterede arter fremgår i *"Plads til naturen"*, tager vi det som udtryk for, at *"Plads til naturen"* stadig vil spille en væsentlig rolle i Københavns Kommunes naturpleje og forvaltning af naturen? Vi synes dette bør præciseres i *"Strategi for bynatur"*.

"Plads til naturen" er på nogle andre områder også mere ambitiøs end den nye *"strategi for bynatur"*, som nu er sendt i høring. Og vi kan undre os over, at man allerede nu sender en ny strategi ud, som minder om *"Plads til naturen"* med nogle af de samme målsætninger, som endnu ikke er opfyldt, fra *"Plads til naturen"*.

Vi havde håbet, at den store forskel på de to strategier ville være, at den nye *"strategi for bynatur"* ville forpligte meget mere politisk end *"Plads til naturen"* har gjort. Det synes dog ikke at fremgå klart, at det er tilfældet?

"Plads til Naturen" er finansieret på samme måde som den nye strategi, nemlig ved at man skal forhandle sig frem til delelementer af strategien til de årlige budgetforhandlinger.

Vores erfaring siden 2011 har været, at der ikke er særlig mange politikere i København, der har brugt *"Plads til naturen"* til at rejse penge til de grønne områder ved de årlige budgetforhandlinger. Det håber vi selvfølgelig, at politikerne begynder på nu med den nye *"strategi for bynatur"*. Eller at man blot fra starten laver *"strategi for bynatur"* mere politisk forpligtigende med flere konkrete ambitioner på Københavns naturs vegne.

En anden væsentlig ting, vi havde håbet, der ville være en stor forskel fra *"Plads til Naturen"* til *"Strategien for bynatur"* var, at målsætningerne fra strategien for bynatur ville blive skrevet direkte ind i kommunalplanen. Og at man ville kunne finde målsætningerne i kommende lokalplaner.

Sådan at man ville blive nødt til at tage hensyn og stilling til naturen i stort set alle anlægssager i København. Vi savner en konkretisering af dette gerne i begyndelsen af *"strategi for bynatur"*.

Vi håber stadig, det er tilfældet, at *"Strategi for bynatur"* får et direkte ophæng til kommunalplanene. Vi synes dog ikke, dette fremgår tydeligt i det nuværende udkast til strategien for bynatur, og vi så gerne dette præciseret i begyndelsen af strategien.

Vi er klar over, at afsnittet *"bynatur i byudviklingen"* imødekommer en lille smule af dette. Det vender vi tilbage til.

Kommentarer til det skrevne i "Strategi for Bynatur".

Afsnit 1. Strategi 2015 – 2025, bynatur i København

Vi er meget glade for, at denne strategi skal beskytte alt natur i København og ikke kun den, der i dag er beskyttet via fredninger eller anden lovgivning.

Vi mener, det er meget vigtigt, at "strategi for bynatur" kommer til at omfatte hele Københavns kommune og ikke blot arealer, ejet af Københavns kommune.

Der henvises til, at der i 2009 blev lavet en politisk indstilling kaldet "Et grønt København", som skulle sikre, at de grønne rekreative områder i Kommunen ikke blev mindre i forhold til 2008.

Vi var dengang meget glade for den politiske indstilling, "Et grønt København".

Og vi mener, at styrken ved denne indstilling er ideen om "erstatningsgrønt". Altså, beslutningen om, at, hvis der forsvinder et grønt område, skal der laves et nyt grønt område i tilsvarende størrelse et andet sted i byen.

Dette princip fremgår ikke i udkastet af den nuværende strategi, hvilket vi synes er en fejl.

Især hvis det er meningen, at denne nye strategi skal erstatte "Et grønt København"?

Vi synes ikke, det fremgår klart, hvis "strategien for bynatur", skal erstatte "Et Grønt København". Det, håber vi, kan præciseres eller afvises.

Der henvises i øvrigt til, at man har forøget det grønne rekreative areal ved at etablere Mimers-parken. Det er ikke rigtigt, da Mimersparken ikke er et grønt område. Det er alene en rekreativ park.

Mimersparken blev netop etableret på en daværende grøn korridor (ifølge Københavns Kommunes plan om lommeparker fra 2009). Derfor har man ikke etableret flere grønne områder ved anlæggelse af Mimersparken men tværtimod fjernet et grønt område, eftersom en stor del af arealet er blevet asfalteret. Derfor mener vi, at man bør tage denne park ud af regnestykket for, hvor meget grønt areal der er skabt i byen siden 2008.

Princippet om erstatningsnatur er også særdeles vigtigt i denne nye strategi, da vi på den måde får sikret, at der vil blive genetableret et nyt grønt område, hvis dele af vores grønne parker evt. bliver lagt om til kunstgræs, cykelstier, klubhuse eller andre tekniske anlæg. Hvilket var hensigten med "Et grønt København".

Kommentar til side 6 -12.

Vi synes, det er rigtig godt, at strategien favner alle grønne områder i Københavns kommune. Både offentlige og private. Det er et af de punkter, der gør strategien stærk og vigtig!

Og vi synes derfor, det er rigtig dejligt, at det også er beskrevet, at Københavns Kommune vil motivere private og andre offentlige grundejere til at styrke deres grønne arealer.

Vi er også glade for, at I beskriver, at øget biodiversitet fremmer naturoplevelser. Det fremmer også forundring og glæde for os mennesker. Og vi hilser det velkomment, at der står beskrevet, at muligheden for at fremme biodiversitet altid skal indgå i afvejningen, når I udvikler og omdanner København.

Vi undrer os dog over, at kirkegårde, i skemaet på side 8, er fremhævet som områder med høj grad af naturindhold. På kirkegårde er der oftest et meget stort grusareal og arterne, der vokser her, er ofte ikke danske. Endvidere bliver der brugt pesticider på en del kirkegårde.

Kommentar til skemaet på side 16 – "Bynatur i kommunale grønne områder"

Som udgangspunkt billiger DN København alle de nedskrevne rubrikker. Vi hæfter os endvidere ved, at man vil øge naturplejen i København, hvilket vi er særlig glade for.

Der er dog 2 rubrikker, hvor vi mener, der er plads til forbedring:

"Indsatser for truede arter"

Denne rubrik lever ikke op til ambitionerne i "Plads til Naturen" eller Københavns Kommunes forpligtigelse i forhold til jeres samarbejde i "Green Cities". Der står nemlig skrevet, at I "*vil mindske tilbagegangen af truede arter*".

Det er vi som sådan glade for, men vi så gerne, I også fik formuleret ind, at I vil mindske tilbagegangen af biologisk mangfoldighed generelt.

I forhold til jeres samarbejde med "Green cities" har I som kommune forpligtiget jer til at mindske tilbagegangen af den biologiske mangfoldighed generelt i kommunen og ikke kun de arter, der er truet.

I jeres faktaboks på side 10 kan vi eksempelvis læse, at der de sidste par år er forsvundet 3 engfuglearter, markfirben og hugorm fra Amager Fælled.

Disse arter er ikke truet på landsplan, men I har stadig som kommune forpligtiget jer til, at den biologiske mangfoldighed ikke går tilbage inden for kommunens grænser. Derfor mener vi, I bør arbejde for, at disse arter genindfinder sig på Amager Fælled. Og vi foreslår derfor følgende formulering til rubrikken i stedetfor: "arbejde for at mindske tilbagegang af truede arter og biologisk mangfoldighed generelt".

Alternativt til vores foreslåede formulering kunne man lave en ekstra rubrik, der beskriver, at I arbejder for at mindske tilbagegangen af al biologisk mangfoldighed.

"Formidling og læring om bynatur"

Vi er rigtig glade for, at I har en indsats, der sætter fokus på naturformidling. Og det giver rigtig god mening for Teknik- og Miljøforvaltningen at øge samarbejdet med Børn og Ungeforvaltningen, der allerede har mange glimrende ansatte naturvejledere, som formidler til byens skolebørn.

Vi mener dog, det er vigtigt, at Teknik- og Miljøforvaltningen får deres eget budget til at formidle naturen i byen. Det er Teknik og Miljøforvaltningen, der får udarbejdet store rapporter om naturen i byen; der kortlægger flagermus; ålegræs i havnen; gønbrogede tudser i Nordhavnen og meget andet vigtig natur Det er Teknik- og Miljøforvaltningen, der lader døde træer stå I Utterslev Mose; lader langt græs vokse i parkerne og råder folk til ikke at fodre ænder i parkerne. Alt sammen for at forbedre naturen i København. Alt denne viden, arbejde og prioriteringer bør formidles ud til Københavnerne generelt. Ikke kun skolebørnene - Alle københavnerne. Og hvem vil være bedre til at formidle disse historier om naturen i København end Teknik og Miljøforvaltningen??

Hvis I beror jer på de dygtige naturvejledere i Børn og Ungeforvaltningen, risikerer vi, at de gode naturhistorier bliver nedprioriteret i en hverdag, hvor Børn- Ungeforvaltningen skal leve op til folkeskolens obligatoriske undervisning.

Derfor mener vi, at Teknik- og Miljøforvaltningen selv skal have et budget, der formidler de gode historier om Natur i København. Husk, at "Naturvejledning" blot er "målrettet kommunikation", der fortæller en bestemt slags historier. Vi tænker, at Københavns Kommune har et stort budget til kommunikation generelt? Måske kunne man herfra målrette nogle af pengene til at kommunikere naturens historier ud?

Kommentar til skemaet på side 20 – Bynatur i byudviklingen

Vi er meget positive over for dette afsnit og de beskrevne indsatser. I afsnittet virker det som om, at I arbejder i retning af, at den bynære natur bliver indarbejdet i kommunalplanen og andre lokalplaner. DET, mener vi, er vigtigt. Og hvis I indarbejder dette i den generelle byplanlægning så alle entreprenører og arkitekter i nær fremtid bliver helt bevidste om, at Københavns Kommune prioriterer naturen højt i ombygning af byen, så kommer det til at have stor effekt .

Vi har dog 2 ideer, der kan bidrage til, at afsnittet bliver endnu mere grønt.

På kommunale arealer er brug af pesticider ikke tilladt. Vi så gerne, at dette også blev kommunens politik i private byudviklingsområder. Det kunne fint skrives ind i dette afsnit.

Vi synes også, I bør definere, at når der etableres permanente hegn, sti-sluser, afskærmninger, blokader, chikaner mm, skal disse bygges så vidt muligt af naturmaterialer som f. eks. sten, træ, hæk, busk, pileflet mm. I modsætning til materialer som panserglas, beton, cement, stål og andre industrielle materialer har naturmaterialer det med at patinere bedre og bidrage

til byens rum med oplevelser og stemning ud over blot funktionalitet. Naturmaterialer er desuden tidløse og inviterer insekter, fugle og planteliv indenfor på en anden måde, end de ovennævnte mere industrielle materialer har det med at gøre

Når det er sagt, er vi dog meget begejstrede for alt det, I allerede har skrevet i dette afsnit. Vi håber derfor, at alle jeres målsætninger i dette afsnit vil blive nået, og at I prioriterer det højt at få dem implementeret.

Kommentar til skemaet på side 24 – Bynatur på kommunale arealer

Vi er meget begejstrede for jeres case med Amager Fælled skole. Det er en måde, hvorpå man reelt skaber nye grønne arealer i København, og ovenikøbet bliver skolegården offentligt tilgængeligt uden for skoletiden. Vi hilser det meget velkomment, hvis vi ser mere af den slags i fremtiden. Hvilket det jo ser ud til, vi gør, pga. jeres beskrevne indsatser i dette afsnit.

Vi har en kommentar til en af indsatserne – nemlig træplantninger. Vi savner nemlig, at der indgår en tekst om, at det er en målsætning at bevare de gamle træer. De træer, der allerede er store i dag. Vi skriver mere om træer sidst i dette høringssvar.

Vi mener også, der bør være en rubrik, der beskriver, at når der plantes ny beplantning på kommunale arealer, så skal det primært være danske hjemmehørende arter. Dette fremmer biodiversiteten. En rubrik, der beskriver dette, kunne også være at finde et andet sted i strategien, da vi mener, at Københavns Kommune bør fremme beplantning af hjemmehørende arter, både på kommunale, ikke-kommunale og private områder.

Kommentar til skemaet på side 28 – Bynatur på ikke kommunale områder.

Som udgangspunkt er hele skemaet fuld af gode målsætninger, som vi kun kan bakke op om.

Vi vil dog alligevel fokusere på et par punkter, vi synes mangler. I "strategi for bynatur" skrives der en del om private grundes betydning for bynaturen (side 12, 26, 28 mm). Det er vi glade for!

Dog har kommunen en politik med at tillade høje byggeprocenter på private grunde og medfølgende skure og garager.

Det betyder, at det grønne areal på private grunde bliver minimeret. Altså vil netop villakvarterer ikke længere bidrage til biodiversitet og mangfoldighed. Netop villakvarterer m.m. skal supplere parkerne med flora og dermed fødegrundlag, ynglemuligheder og levesteder for faunaen. Desuden kan det betyde grønne korridorer i byen, foruden grønne områder for borgerne af færdes i. Derfor anbefaler vi, at kommunen ændrer kurs i forhold til at tillade høje byggeprocenter. De høje byggeprocenter fører også til større områder med befæstede arealer, hvilket er i modstrid med skybrudsplanerne.

Endvidere har man nogle steder regler for hække frem for plankeværker. Dette vil vi også anbefale, I laver i lokalplanerne.

Vi savner endvidere en rubrik, der fortæller nærmere om jeres ambitioner om, at private byggherrer skal bygge huse og bygninger med grønne tage. Vi mener, der her bør være plads til at beskrive, at Københavns Kommune vil arbejde hen imod at stille krav om, at nybyggeri bør være med grønt tag.

Til slut, her i vores høringssvar, vil vi beskrive et par ting, som udkastet til "strategien for bynatur" ikke berører, men som vi mener bør indgå:

Træer

København mangler i den grad en bedre beskyttelse af de store gamle træer. Der bliver fældet alt for mange i disse år. Ikke kun private men også kommunale. Det er ikke nok at have en 1:1 politik, hvor man planter et nyt træ, hver gang man fælder et gammelt. Oftest er det, der bliver fældet, 50 – 100 år gammelt, hvorimod det, der bliver plantet, er helt ungt. Derfor kan værdien af det nye træ slet ikke stå mål med værdien af det gamle træ, der blev fældet.

Vi mener, at Københavns Kommune bør få formuleret en decideret træpolitik, som beskytter de gamle eksisterende træer.

Vi har fra DN Københavns side tidligere skrevet et notat, der beskriver, hvad vi ønsker os af en træpolitik (vedhæftet som bilag 3).

På baggrund af dette har Teknik- og Miljøforvaltningen tidligere defineret et udkast til en træpolitik (vedhæftet som bilag 4).

Vi så gerne, at dette blev skrevet ind i strategien for bynatur også.

Vi foreslår, at der kommer til at være et helt afsnit i "strategien for bynatur", som tager udgangspunkt i dette materiale, der kun handler om træer.

Havnen

Københavns havn er efter vores opfattelse et af byens største naturområder. Det strækker sig helt ud i det unikke Øresund. Derfor synes vi, det er en fejl, at naturen i havnen slet ikke nævnes med et ord i en strategi for bynatur i København. Vi ved, at Teknik- og Miljøforvaltningen har kortlagt alt ålegræs i havnen. Vi ved også, at Teknik- og Miljøforvaltningen holder øje med vandkvaliteten og endvidere registrerer, hvilke fisk der er i Københavns havn.

Der bør indskrives et afsnit, der beskriver, hvordan Københavns kommune vil prioritere indsatserne for den biologiske mangfoldighed i havnen i fremtiden.

Det kunne eksempelvis være ved at etablere kunstige stenrev eller på anden måde fremme havnens natur.

På vegne af Danmarks Naturfredningsforening i København
Formand, Louise Holst Hemmingsen.

Rikke Hedegaard Christensen

Emne: VS: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Sandra Høj

Vedhæftede filer: A, Vejværn Paris.jpg; B, Nørre Voldgade asfaltering.jpg; C, Nørre Voldgade asfaltering rodkvæling.jpg; D, Tagensvej skamfældning.jpg; E, Saltskadede træ Sankt Hans Torv (nu helt dødt).jpg; F, Saltfri Berlin.jpg; G, Beskyttet træ, på entreprenørens eget initiativ.jpg; H, Ubeskyttet træ på byggeplads.jpg; I, Rod- og cykelvenlig cykelsti belægning.jpg; J, Nærfoto rod- og cykelvenlig cykelsti belægning.jpg; K, Nansensgade åndehul.jpg; L, grønt pr indbygger KK 2009.jpg; M, Nørreport Station levedygtigt, fældet træ, der ikke vil dø.jpg; N, Nørreport Station, døende erstatningstræ, for træ på foto M.jpg

Fra: noreply@blivhoert.kk.dk [mailto:noreply@blivhoert.kk.dk]

Sendt: 10. august 2015 21:55

Til: TMFKP BU

Emne: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Sandra Høj

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Strategi for bynatur i København

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar. Efter høringsperiodens udløb vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling. Hvis du ønsker at vide mere om processen kan du læse mere på [Om høringsprocessen](#) på hjemmesiden. Hvidbog og endelig vedtagelse af planen vil fremgå af denne hjemmeside.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2015-0105730

Svar id: 9950

Navn: Sandra Høj

Postnr/by: 2200 N København

Organisation: Red Byens Træer

Adresse: Læssøesgade 12, 2th

Email: sandrahøj@gmail.com

Øvrige Kontaktoplysninger:

Høringssvar:

Høringssvar vedr. Strategi for bynatur i København

Jeg har brugt de sidste par år på at følge, forstå og identificere de alvorligste problemer for byens natur, med fokus på byens vejtræer. I den forbindelse har jeg talt med alt fra entreprenører, arbejdsmænd og projektledere, til biologer og parkforvaltere. Følgende er punkter, der kritisk trænger til at blive adresseret. Hvis det har interesse, står jeg gerne til rådighed for uddybelse.

TRÆER VED GADER OG VEJE

Vejtræer bør have værn mod trafikken, i form af jern. Barkskaden på et påkørt træ, er et åbent sår, og en invitation til råd og svamp, der på sigt betyder at store dele af træet går ud, taber grene, og efterfølgende må fældes. En bilist vil i højere grad vogte sig for jern, end træ, når der navigeres. Forbillede: Frederiksberg. (Vedhæftet eksempel fra Paris, foto A)

Vejvæsen må ophøre med at asfaltere helt op til stammen, det får træet til at gå ud. En bedre dialog med parkforvaltningen er ønskelig. (Vedhæftet 2 fotos fra Nørre Voldgade, B & C)

Vejvæsen må i planlægningsfasen indskærpes (forpligtes til) at bevare eksisterende og indtænke nye træer. (Vedhæftet foto af 80 år gamle lindetræer hugget unødigt ned, på Tagensvej i forbindelse med projekt "Bedre Bus", foto D)

Vejsalt er den store dræber. Der skal afsættes midler til afskærmning af vejtræer mod salt, og allerhelst findes et alternativ (se under Træpolitik/Berlin). Det haster. (Vedhæftet foto af saltskadede træer på Sankt Hans Torv, foto E)(Vedhæftet foto skridsikkert, tilsneet fortov i Berlin, foto F)

Beskadigelse af offentlige træer skal straffes. Vi ser utallige eksempler på, at byens træer påkøres og skades, uden at det har nogen konsekvens. Byen bør sende et klart signal om, at træernes sundhedstilstand tages alvorligt. (Eksempel: lastvogn tager cykelstien, og smadrer et stort træ, der efterfølgende angribes af skimmelsvamp, og står med åbent sår i 6 uger, før det beskæres. Det havde ingen konsekvens. Beskrevet her: redbyenstraeer.blogspot.dk/2015/02/pris-check.html)

BYGGE OG ANLÆG

Ved anlægsarbejde og byggeri bør der instrueres i hvordan træerne beskyttes. Drypzonen (området lige under kronen) skal være fri, og der må ikke lænes ting op ad stammen. Lige nu er der ikke fastlagt særlige regler, og de entreprenører jeg har talt med, er frustrerede over at den ene bruger mængder af energi på at bevare og beskytte træer på byggepladser, blot for at se dem fældet når den næste tager over. Klare regler og håndhævelse deraf, efterlyses. (Vedhæftet foto af skånet træ ved Rigshospitalet byggeri, og foto af ubeskyttet træ på byggeplads, foto G og H)

Ved kommunale projekter, bør det betinges, at eksisterende bevaringsværdige træer i videst mulige omfang tænkes ind i oplægget fra start, og ikke blot erstattes. Også selvom det er en meromkostning.

Private skal ikke uden særlig tilladelse kunne fælde gamle træer i byen, for at lave ex. parkeringspladser. Det kan forhindres ved at træer i langt højere grad nævnes i lokalplaner og byplanvedtægter. Forbillede: Frederiksberg. Se under Træpolitik.

Amsterdam har i samarbejde med parkfolk udviklet en særlig belægning til cykelstier, der er som en drøm at køre på, og samtidig skånsom mod træernes rødder. Ligesom den er mere fleksibel og mindre porøs end almindelig asfalt. (kontakt til relevante personer kan formidles)(vedhæftet hel- plus nærfoto af trævenlig belægning fra Amsterdam, foto I og J)

BYPLANLÆGNING

Der skal være en forståelse for at "åndehuller", lommer mellem huse, og evt. offentligt utilgængelige, grønne områder (som børnehaver og genbrugsstation, og en ubebygget grund mellem to huse), ikke er uudnyttede arealer. Byens Udvikling er hurtig til at se disse steder som udviklingsmodne, fordi de ikke anerkender deres store værdi og betydning for borgerne. Åndehuller er belægningsfri zoner, hvor træer og natur får lov at blive stående. Deres funktion er blandt andet at nedbringe temperaturen, bevare biodiversitet, aflede regnvand, rense luften og jorden, fange skadelige partikler fra trafik, dæmpe støj og skabe ro og livskvalitet for borgerne. (Vedhæftet aktuelt eksempel på et truet åndehul i Nansensgade, foto K)

Bydele burde opdeles i zoner, hvor bydele med meget lidt natur, skal behandles ekstra nænsomt når man planlægger. Der burde være en bundgrænse for natur pr. m². Kommunen har selv foretaget opmålinger i 2009, og har dermed allerede overblik over de mest udsatte områder. (Vedhæftet måltal af natur i m², pr bydel, foto L)

VÆRDISÆTTELSE/ ANERKENDELSE AF VÆRDI

Træer skal værdisættes, og deres mange kvaliteter anerkendes. Der eksisterer retningslinier, og inspiration at hente i følgende:

Center for Urban Forest Research, New York City, analyse og værdisætning af bytræer (April 2007):
http://www.fs.fed.us/psw/programs/uesd/uep/products/2/psw_cufr687_NYC_MF...

Og fra nationalarkiverne i UK, CABE, Benefits of Urban Trees:
<http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20110118095356/http://www.cabe...>

The National Archives (UK) Does money grow on trees? (publikation downloades her):
<http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20110118095356/http://www.cabe...>

Blandt andet skal værdien af træers evne til at filtrere partikler på stærkt forurenede strækninger anerkendes, og indgå i planlægningen. Gamle, levedygtige vejtræer på strækninger der ex. overstiger grænseværdierne for luftforurening, burde under ingen omstændigheder overvejes fældet. Det skete på Tagensvej med projekt "Bedre Bus", og kunne være undgået med et bedre overblik, og en anerkendelse af hvilken uerstattelig funktion træerne havde netop der. (Se foto D)

MÅLESTOK FOR ERSTATNING AF TRÆER

Målestok 1:1 er ugyldig. Hvis der tales om at erstatte et rask træ, bør det i højere grad være i løvmasse/krone m². Et hundrede år gammelt træ er ikke det samme som en kvist. Ikke for vores livs- og luftkvalitet, og ikke for biodiversitet og dyreliv.

En anden grund til at 1:1 er ugyldig: Nyplantede vejtræer har meget ringe overlevelsesmuligheder. De har dårligere vækstbetingelser end dem der blev plantet for bare 30 år siden, jorden er mere komprimeret og fyldt

med kabler, fibre og rør, og træerne salttes og påkøres før de når at udvikle modstandskraft. (Vedhæftet foto af udpint erstatningstræ på Ny Nørreport Station, præcis på det sted, hvor man fældede et sundt træ, der selv efter at det blev fældet, ikke ville dø, foto M og N)

Raske bytræer er uerstattelige og burde ikke fældes. Under nogen omstændigheder. Foreløbige erfaringer viser at der ikke kommer til at vokse store træer på samme sted igen. Kommunen bør sætte alt ind på at værne om den kæmpe investering de eksisterende bytræer udgør. Lige nu er der ikke afsat midler til at værne om de voksne vejtræer, man prioriterer med det begrænsede budget at få de nyplantede til at overleve de første år.

OVERBLIK

Der skal være et sted hvor alle informationer om byens træer samles, og hver gang et træ berøres af planer, skal det godkendes fra dette sted.

Alle byens træer skal kortlægges, så man ved præcis hvilke der berøres ved anlægsarbejde og gerne: bør tænkes ind nye projekter. Det er også vigtigt at vide hvor mange der fældes, og hvorfor. Netop for at vide hvordan vi forebygger det uerstattelige men ofte undgåelige trætab.

ÆNDREDE KRITERIER

Kriterier for hvad man vurderer som bevaringsværdigt træ bør revideres. Gældende regler for et bevaringsværdigt træ, hedder bl.a. at kraftig kronereduktion ikke godtages. Men hvis en kraftig kronebeskæring er nok til at et gammelt træ overlever, bør det indgå som mulighed. Den måde man behandler gadetræerne på i dag, gør at de færreste lever op til nuværende kriterier for bevaringsværdige træer.

Ny formulering af kriterier for bevaringsværdige træer bør også indeholde input fra biologer, der blandt andet fremhæver døde dele på et træ (i den udstrækning de ikke udgør personfare), som nyttige for dyreliv og biodiversiteten.

København bør have flere trækyndige involveret i byens drift. Som et supplement til landskabsarkitekt uddannede, bør der også være en høj andel af biologer og forstkandidater. Når et træ skal vurderes som bevaringsværdigt, bør det som krav inspiceres af en biolog eller en forstkandidat.

Alle træer bør have en sundhedsattest, og som et minimum burde intet træ i byen kunne fældes uden en sådan.

Træer skal kunne fredes.

TRÆPOLITIK

Københavns Kommune bør have en træpolitik. Forbilleder: Frederiksberg, Malmö, Berlin.

På Frederiksberg er det ganske enkelt forbudt, også på privat grund, at fælde et træ der er over 25 år gammelt, uden kommunens tilladelse.

Malmö: Trädplan för Malmö 2005:

<http://malmo.se/download/18.7de6400c149d2490efb90a48/1417528860967/Tradp...>

I hovedtræk oversat her: <http://redbyenstraeer.blogspot.dk/2014/02/malmos-trplan.html>

Berlin er jo en liga for sig. De har kortlagt, arts- og aldersbestemt hvert et bytræ, der er nummereret, og bliver inspiceret med 18 måneders mellemrum. Fældes et uden tilladelse, eller salter en grundejer, vanker der massive bøder. I Berlin har vej- og parkvæsen også i fællesskab udviklet et alternativ til salt, som de er villige til at fortælle mere om. (kontakt kan formidles, hvis I ikke allerede har den)

Hvis I kan bruge det til noget, har jeg opbygget et arkiv af observationer og fotos fra andre europæiske storbyer, med inspiration til praktiske løsninger for træer og bynatur.

Tak for et tiltrængt fokus på byens natur.

Med venlig hilsen
Sandra Høj
Red Byens Træer

Facebook: <https://www.facebook.com/RedByensTraeer>

Blog: <http://redbyenstraeer.blogspot.dk/>

Vedhæftede filer:

A, Vejværn Paris.jpg
B, Nørre Voldgade asfaltering.jpg
C, Nørre Voldgade asfaltering: rodkvæling.jpg
D, Tagensvej skamfældning.jpg
E, Saltskadede træ Sankt Hans Torv (nu helt dødt).jpg
F, Saltfri Berlin.jpg
G, Beskyttet træ, på entreprenørens eget initiativ.jpg
H, Ubeskyttet træ på byggeplads.jpg
I, Rod- og cykelvenlig cykelsti belægning.jpg
J, Nærfoto rod- og cykelvenlig cykelsti belægning.jpg
K, Nansensgade åndehul.jpg
L, grønt pr indbygger KK 2009.jpg
M, Nørreport Station levedygtigt, fældet træ, der ikke vil dø.jpg
N, Nørreport Station, døende erstatningstræ, for træ på foto M.jpg

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/9950>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Byens Udvikling,
Center for Bydækkende Strategier,
Berit Ipsen Hansen

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

Københavns Bynatur Strategi – Hørings svar fra Habitats

28. august 2015

Habitats ApS
Magasinet
Refshalevej 163A
1432 København K
www.habitats.dk
Cvr: 33642393

Om Habitats: Habitats er en virksomhed der har til formål at skabe en rig og mangfoldig natur der hvor mennesker bor, arbejder og lever. Habitats er pionerer indenfor et nyt bynaturparadigme, hvor samspil mellem livskvalitet, biodiversitet og klimarobusthed er i fokus. Habitats er specialister i at arbejde med bynatur og biodiversitet, og har siden 2011 arbejdet som landskabsarkitekter, konceptudviklere, rådgivere og direkte i naturplejen.

1. Indledning:

Habitats er som udgangspunkt begejstrede for udkastet til strategien. Der er lagt op til en ambitiøs og visionær strategi. Vi ser dog også oplagte forbedringsmuligheder, som vi har beskrevet i nærværende hørings svar. Først vil vi fremhæve, at vi især er begejstrede for:

- At der arbejdes med både kvantitet og kvalitet af bynaturen
- At strategien omfatter både de eksisterende grønne områder, såsom naturområder og parker, samt byens øvrige grønne elementer
- At der lægges op til at kommunen vil samarbejde med mange forskellige aktører, så en langt større del af byens natur kan forbedres
- At driften tænkes med ind og der lægges op til koordinering og helhedstænkning på tværs af afdelinger

Vi ser frem til vedtagelsen og gennemførelsen af en endelige strategi for bynaturen.

2. Forslag til de større linjer:

a. Biodiversitetsstrategi er stadig nødvendig

Vi er glade for at der nu kommer en strategi for bynaturen i Københavns Kommune, der går videre end det biologiske fokus der var i Plads Til Naturen. Dog kan en nye strategi ikke erstatte en strategi for biodiversiteten, med prioritering af arter og målrettede indsatser, hvilket der stadig er meget brug for. Vi foreslår derfor at Plads Til Naturen opdateres og fortsættes i en eller anden form, som supplement til Bynaturstrategien.

b. **Beskrivelse af bynaturkvalitet**

Der er i strategien fokus på kvalitet af naturen i byen. Dog er det hele vejen igennem uklart hvad der menes med kvalitet. Hvornår er bynaturen af høj kvalitet og hvornår er den af lav kvalitet? En mere præcis afklaring af dette vil styrke strategien. (F.eks. har den natur det tager lang tid at skabe højere værdi end den der kan skabes på kort tid).

c. **Konflikter mellem forskellige hensyn**

Der er i strategien en række tanker om at kombinere hensyn til en rig bynatur med hensyn til f.eks. kulturhistorie, klimatilpasning og oplevelser mm. Det er virkelig godt se at kommunen vil skabe samspil i mellem disse hensyn. Vi efterlyser dog, at der allerede i strategien tages fat på de konflikter der også kan være i de tilfælde hvor de modarbejder hinanden. (Et eksempel kunne være voldene på Christiania, som enten kan føres tilbage til et kulturhistorisk forsvarsanlæg eller bevares som vigtige biodiversitetsperler til gavn for især Københavns fugleliv. Begge dele er ikke muligt. En start på håndteringen af de indbyggede konflikter, vil stille strategien stærkere og gøre den mere operationel fra starten.)

d. **Borgertilfredshed versus politiske mål**

Der er i udkastet lagt meget vægt på at udgangspunktet for indsatsen er borgernes ønsker, og at målene ligeledes sættes i forhold til borgernes vurderinger. Vi foreslår at der som supplement til dette også sættes nogle politisk ambitiøse mål for en rigere bynatur, uafhængigt af om det bliver værdsat i undersøgelser blandt borgerne. Særligt foreslår vi at der inkluderes et mål om at øge og bevare eksisterende biodiversitet, samt at der sættes kvalitative mål for grønne områder. Målet på p.18 og p. 29 om at bynaturen skal indgå i planlægningen er ikke præcist nok, og bør videreudvikles.

e. **Konkrete mål**

Vedr. mål mener vi at strategien bør have flere og mere klare mål, som direkte er på naturindsatser, areal, arter og kvalitet. (Mål på naturen kan f.eks. være mål for areal, mål for antal gamle træer, mål for forskellige naturtyper repræsenteret).

f. **Bevarelse af gamle træer**

Vi foreslår at der laves en selvstændig politik for bevarelsen af gamle træer. Bevarelse af gamle træer er nemlig det vigtigste man kan gøre i byen for at bevare biodiversiteten. Der skal være en politik i forhold til faglige begrundelser for fældning, beskæring og pleje. Forsigtighedsprincipperne skal gentænkes, så der værnes om borgernes sikkerhed uden at det sker på bekostning af biodiversiteten. Gamle, hule, døende og døde træer er vigtige levesteder for et væld af arter.

g. **Græsslåning**

Det bør inkluderes i strategien at kommunen i for at opnå højere biodiversitet, besparelser og oplevelser vil erstatte en del af græsslåningen med slagleklipper med slæt med skivehøster eller fingerklipper inkl. opsamling af afklip.

h. **Oplysning**

I forlængelse af det ovenfor nævnte ønske om et skift i fokus fra borgernes tilfredshed, til mere politisk bestemte målsætninger, kan der med fordel indarbejdes en mere dynamisk tilgang til at oplyse borgere om naturens rolle og kvalitet mm. Der bør være afsnit om at oplyse og uddanne borgerne til at se, forstå og værdsætte natur af højere kvalitet og nye former for bynatur.

i. **Motivation af frivillige kræfter**

Der er flere steder i udkastet tanker om hvordan der skal sikres motivation (f.eks. p.26) blandt borgere og andre aktører, for at arbejde mere med bynatur. Det vil styrke strategien at have nogle klare udmeldinger om hvordan motivationen skal sikres. Et bud kan være at arbejde med den fag- og lokalviden som borgerne har som supplement til kommunens egen viden, f.eks. på specifikke lokationer. (Eksempelvis har kommunen haft succes i samarbejde med Utterslev Mose Naturplejelaug, om pleje af Langholmen).

j. **Økosystemtjenester**

Der er igennem strategien flere henvisninger til de økonomiske fordele ved en mere rig bynatur, dog uden at det bliver præciseret præcist hvordan denne værdi kortlægges og indarbejdes. Habitats vil kraftigt anbefale at metoderne kendt som økosystemtjenester (fra The Economics of Ecosystems and Biodiversity (TEEB)) nævnes og inddrages konsekvent i arbejdet med bynatur når byens natur bidrager med værdi til borgerne. Det gør det muligt at opveje bynaturens nytte i forhold til andre prioriteter i byen.

k. **Samarbejde på tværs af kommunegrænser**

Udkastet har ikke nogen pointer om samarbejde på tværs af kommunegrænser. Da flere naturarealer af høj kvalitet, som f.eks. Utterslev Mose, hører under flere kommuner, vil det være oplagt at inkludere i strategien.

l. **Den blå natur**

Udkastet beskæftiger sig slet ikke med det marine miljø. Vi foreslår at der tilføjes et afsnit om hvilke retningslinjer der er for at udbygge, forstærke og værne om det marine miljø.

3. Forslag til mindre rettelser:

- Billedet på side 9 forestiller alleen på Bispebjerg som er blevet fældet. Så det bør udskiftes.
- På side 10 hævdes det at "biodiversiteten vil styrke og bevare en høj naturkvalitet". Det er en mærkelig formulering, for normalt styrker vi naturkvaliteten for at kunne tiltrække en højere biodiversitet.

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Islands Brygge 37
1505 København V

Sendt til: byensudvikling@tmf.kk.dk & www.blivhoert.kk.dk

27. august 2015

Friluftsrådets høringssvar til Købehavns "Strategi for bynatur 2015-2025"

Friluftsrådet har følgende kommentarer til strategien:

Byggeri – naturen skal følge med

Udvikling og byggeri prioriteres ofte over natur og grønne områder. Friluftsrådet mener i stedet, at naturen skal inddrages og bruges til at skabe merværdi for borgere, virksomheder og samfund. Natur i byen har et stort potentiale for at bidrage til attraktive boligkvarterer.

Friluftsrådet oplever, at der overordnet i byplanlægningen tages højde for natur og rekreative arealer, men når de konkrete projekter startes op eller er færdige, er de grønne områder markant begrænset eller helt forsvundet. Friluftsrådet ser derfor gerne, at der i lokalplaner indgår en fast andel af arealreservation til rekreative blå og grønne naturarealer. Rådet ser også gerne, at der udformes konkrete skærpede krav inden for natur og rekreative arealer i retningslinjerne for nyt byggeri i København.

Friluftsrådet mener, at der bør være et erstatningsprincip, således naturen, biodiversiteten og de rekreative muligheder ikke forsvinder helt eller delvist ud af byen, når der bygges nyt. Dette gør sig særligt gældende når hele bydele er under udvikling. Et erstatningsprincip skal sikre, at såfremt der fjernes natur eller grønne elementer, reetableres naturen samme sted eller i nærliggende område. Man kan i dag opleve flere steder, særligt langs Københavns havn, hvor der hverken er taget højde for natur eller rekreative arealer.

Tilgængelighed

I takt med en stigende privatisering af byens arealer, ses stadig flere åbne grønne gårdmiljøer med tydelig markering af adgangsforbud og privat ejerskab. I forlængelse af byens udfordringer med fortætning og et fald i andelen af grønt areal pr. indbygger, vil Rådet gerne udtrykke en betydelig bekymring.

Strategien peger på en kortlægning af byens naturarealer. Det vil Friluftsrådet i høj grad støtte. Rådet ser en kortlægning som en god mulighed for at skabe et grundlag for en prioritering af naturindsatsen. Men kortlægningen bør også bruges til at identificere områder, hvor der er behov for et særligt fokus. En grøn kortlægning bør differentiere mellem private og offentlige arealer, samt en geografiske fordeling af faciliteter.

Formidling og adfærd

Byens borgere bor tæt, og derfor er der ofte mange interesser i spil. Friluftsrådet så gerne at strategien også beskriver hvorledes en inddragelse og formidling kan understøttes og udvikles med fokus på et fælles ansvar for benyttelse og beskyttelse af den bynære natur og adfærd ved privat sankning af bær, frugter, urter o.lign.

Bynaturen

Friluftsrådet så gerne, at strategien i højere grad forholder sig konkret til træer. Træer som grønne elementer i byen, har en betydelig effekt på menneskers fysiske og psykiske helbred. Men også for biodiversiteten spiller træerne en vigtig rolle. Jo ældre træerne er, des større er de, og des mere biodiversitet knyttes til træerne. Friluftsrådet foreslår, at strategien ser på muligheden for at udforme en politik for træer. En politik, hvis ambition beror på, at træer ikke kan fældes uden særlig forudgående tilladelse, og at der samtidig fastholdes et fokus på stor andel af træer i bybilledet, både for at undgå tab af biodiversitet, men også for at undgå et kulturelt og rekreativt tab af et værdifuldt grønt element i bybilledet.

Det er Friluftsrådets indtryk, at strategien for bynatur primært forholder sig til det grønne element i byen. Rådet så gerne, at strategien også forholder sig til potentialerne for den blå natur. Både i form af regnvand, men også de søer, vandløb, havneløb og kystarealer som København er beriget med. En integration af den grønne og blå natur er vigtig, for at skabe en rig natur med mange oplevelser.

Et blåt eksempel

København rummer allerede en del "rigtig" natur, hvor både den grønne og blå natur indgår på smukkeste vis.

Sct Jørgens søerne fremstår begge som en slags "natursøer" med en helt enestående natur, når man tager deres beliggenhed i betragtning. I modsætning til de 3 andre søer, Peblingesøen og de to Sortedamssøer, som fremstår som almindelige urbane "bysøer" med skarpe granitkanter, ensidig bevoksning (kastanjetræer) og deraf følgende fattigt plante- og dyreliv, hvilket igen resulterer i ubalancer med dertil hørende ulækker algedannelse mv.

De to Sct Jørgens søer er omkranset af grønne græsbrinker med vild og på mange måder tilfældigt opstået bevoksning. Der er store vandkrævende træer, som sine steder vokser/ligger langt ud i søerne. I søerne vokser forskellige vandkrævende planter, herunder flere sivarter, gule iris og mange andre vandplanter. På brinkerne vokser skræpper, tidsler, og andre vilde fugtkrævende planter.

Dette miljø betyder, at der i disse to søer er et mangfoldigt dyreliv, f.eks. hejre, rørhøne, lappedykker, blishøne, troidand, samt flere andre andearter. Disse arter kan netop her finde naturligt skjul for deres reder og deres afkom.

Denne helt enestående biodiversitet kræver indgående naturforståelse for i fremtiden at kunne fastholdes og vedligeholdes.

I den forbindelse kan man frygte de kommende skybrudsplaner for den sydligste sø, hvor tanken er at sænke vandstanden betragteligt og gennemføre andre indgribende anlæg, hvilket uundgåeligt vil ødelægge dette sted for evigt.

Ret til krat og krabber

Friluftsrådet savner særligt et afsnit om oplevelset bynatur og fri adgang til vandkanten. Det lidt vilde, uanlagte til hulebyggeri og plasken i vandkanten.

Uplejet natur kunne f.eks. være i "hjørner" på Tippen, i Utterslev Mose, Østre Anlæg og på Amager Fælled, - "ret til krat". D.v.s. natur modsat kultur, (planlagt og plejet).

Opretholdelse af ureguleret fri adgang, d.v.s. uanlagt, uden bolværk o.lign., til vandkanten kunne f.eks. være som på Tippen og på Amagers vestside mod Sydhavnsløbet syd for Isl. Brygge/roklubberne, (ureguleret møde mellem vand og land), men oplevelsen er i fare for at forsvinde på grund af den eksorbitante byudvikling langs havnen

Afsluttende bemærkninger

Det er Friluftsrådet indtryk, at de største udfordringer knytter sig til arealmangel, særligt i forbindelse med nyt byggeri, og anlæggelse og udvikling af nye bydele. Friluftsrådet har noteret, at strategien forholder sig til dette, men Friluftsrådets bekymring knytter sig til, hvorledes de gode intentioner udmøntes og implementeres i praksis.

Friluftsrådet ser frem til en dialog omkring udviklingen af Københavns bynære natur og bidrager gerne med sparring og vidensdeling.

Med venlig hilsen

Flemming Hansen
Kredsbestyrelsesformand
Friluftsrådet København
koebenhavn@friluftsradet.dk

Hørings svar

København 28. august 2015

Strategi for bynatur i København

Officielt navn: Bynatur i København

Høringsperiode: 12.06.15 til 28.08.15

Hørings svar vedr. Strategi for Bynatur i København

Der er grund til at anerkende den udvikling, som København har gennemgået i det sidste årti i relation til grønne, rekreative områder. Og med den forelagte strategi for bynatur i København er der grund til fortsat optimisme med hensyn til, at der sættes fokus på at skabe mere rekreativ bynatur.

Strategiens vigtighed understreges af de undersøgelser, som viser, hvor stor betydning tilgængelighed til naturen, herunder bynaturen, har for den enkeltes livskvalitet, sundhed og udviklingen af det gode byliv. (Jævnfør f.eks. Sundhed og livskvalitet/ Friluftsrådet 2013). Den er også vigtig, fordi byen vokser, og de grønne områder i København er en begrænset ressource.

Strategien for bynatur i København er ambitiøs og adresserer mange væsentlige problemstillinger og behov relateret til tilgængelig natur i København, hvilket i stigende grad vil blive aktuelt med mange nye borgere i det kommende årti.

F.eks. er vi meget enige i, at natur, friluftsliv og bevægelsesmuligheder i grønne områder bør tænkes ind i al byplanlægning på linje med veje, parkeringspladser, byggehøjder m.v. Således bør strategien ses i sammenhæng med udviklingen af de grå (trafik, pladser, byrum) og blå (kyst og havn) områder i København. Der bør være fokus på det liv, som skal udfolde sig her. I den forbindelse vil vi gerne henlede opmærksomheden på Friluftsrådets nye strategi på området "Byfriluftsliv for alle" (Friluftsrådet 2015), som DGI og DIF, som medlemsorganisationer, har været med til at udforme og beslutte. I den strategi er der bl.a. fokus på, at byens grønne arenaer skal kunne bruges multifunktionelt og både spontant/ selvorganiseret og planlagt/organiseret. Tilsvarende er der i "Friluftslivets Idékatalog" (Naturstyrelsen 2014) en række pejlemærker for friluftsliv i byen inkl. bidrag fra idrættens organisationer, hvor koblingerne til strategien for Bynatur i København er oplagt. Det gælder eksempelvis strategiens fokus på grønne forbindelser og idékatalogets forslag om grønne korridorer. De grønne offentlige rum er væsentlige for at skabe det gode aktive byliv.

Generelt bør strategi og handlinger tillægge den multifunktionelle tilgang til bynaturen stor værdi. Vi noterer os derfor med glæde, at der er lagt op til en brugeranalyse. Den indgår vi gerne i, og foreslår også, at der foretages en ekstrapolering, så den viden vi har om trends i friluftslivet, befolkningstilvækst m.v. indgår i analysen, så den rekreative brug af bynaturen fremtidssikres på et bæredygtigt grundlag.

Med naturen som den største arena for idræts- og rekreative aktiviteter blandt voksne (Idrættens analyseinstitut 2011), vil vi gerne lægge vægt på vigtigheden af at tænke bevægelse ind i strategien. Adgang til rekreative og spændende grønne offentlige rum er et oplagt og nødvendigt supplement til de manglende idrætsfaciliteter i København. Det gælder både den selvorganiserede idræt og den organiserede idræt. Vi ser frem til det øgede fokus på at tænke bynatur og de grønne rekreative oplevelseskvaliteter i fremtidens lokalplantækning ind, og i den sammenhæng vil vi gerne anerkende strategiens fokus på udvikle attraktive områder, som indbyder til forskellig brugerintensitet, herunder aktivitet, bevægelse og motion.

Vi anbefaler

1. I strategien påpeges det, at mere bynatur giver mulighed for flere rekreative oplevelsesmuligheder og kvaliteter. I den forbindelse vil vi pege på mulighederne for at udvikle multifunktionelle oplevelseskvaliteter ved at indtænke støttepunkter for et aktivt byfriluftsliv. Eks. støttepunkter for udeskoler og læringsforløb, aktive møde- og pitstopsteder m.m. Hensynet til forskellige brugergrupper er afgørende i forhold til at skabe rum og livskvalitet for alle – for begge køn og i alle aldre. Eksempelvis viser nyere forskning, at piger ikke indtager byens rum på samme måde som drengene, og en særlig indsats for at designe rum til pigerne og til at få dem aktiveret bør indtænkes i strategien.
2. Vi anbefaler, at der i strategien indtænkes de nære havne og kystanlæg, som en del af bynaturen. Ikke mindst når vi ser på den øgede brug af de nære vandfladers brug i et rekreativt perspektiv. Der er brug for en tæt kobling mellem de blå og grønne rum – også i det strategiske arbejde. Eksempelvis har Københavns Kommune gennem de seneste år gjort et stort arbejde for at inddrage de blå arealer til rekreative områder i Nordhavn for at skabe mere liv i kvarteret. Derfor opleves lukningen af adgangen til Københavns Havn fra nord som et stort tilbageskridt for Københavns motions- og friluftsliv. Det bør derfor indtænkes i strategien, hvorledes man vil understøtte de rekreative naturinteresser langs havnefront og lignende arealer, som grænser op til det blå element.
3. Nogle af byens parker er en uundværlig ramme for den største organiserede idrætsgren i København – fodbold. Det er nødvendigt, at der tages højde for befolkningstilvæksten og heraf følgende slid på park-fodboldbanerne ved fortsat fokus på anlæg af kunstgræsbaner, som kan bruges mere intensivt og dermed tage noget af presset fra andre arealer.
4. Foreninger og andre fællesskaber bør indtænkes mere i strategien. Det kunne f.eks. med fordel tilføjes i strategien, at grønne omdannelser, af f.eks. skolegårde og børneinstitutioner, også skal åbne mulighed for foreningsaktiviteter i form af f.eks. en spejdergruppe eller en gymnastikforenings børnemotorikhold for de børn, som i forvejen har deres dagligdag på stedet. Tilsvarende er det muligt at etablere faste ruter til løb, cykling, orienteringsløb m.m. Det skaber et billigt motionstilbud som er åbent døgnet rundt, året rundt og også kan bruges af byens skoler.

Afslutning

Det er en væsentlig pointe, at den organiserede brug af bynaturen kan bidrage positivt til gode vaner og brug af vores fælles grønne områder. DGI Storkøbenhavn og Idrætsforum København vil gerne involveres i denne indsats, så vi kan bidrage til aktiv brug af de grønne offentlige rum til glæde for alle.

Idrætsforum København og DGI Storkøbenhavn vil gerne være med til at understøtte strategien i samarbejde med idrætsforeninger, som ønsker at formidle bynaturen til børn og unge, så de har mulighed for at fordybe sig i et aktivt byfriluftsliv.

Med venlig hilsen

Peder Nedergaard
Fmd. DGI Storkøbenhavn

Henrik Ravnild
Fmd. Idrætsforum København

Rikke Hedegaard Christensen

Fra: Berit Ipsen Hansen
Sendt: 28. august 2015 15:01
Til: Line Berglund Petersen
Emne: VS: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Susanne Renée Grunkin, formand

Fra: TMFKP BU
Sendt: 28. august 2015 14:35
Til: Berit Ipsen Hansen
Emne: VS: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Susanne Renée Grunkin, formand

Til videre foranstaltning.

Med venlig hilsen

Helle Hinsch
Sekretær
Sekretariat (Byens Udvikling)

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen
Byens Udvikling

Njalsgade 13, 5024
Postboks 348
2300 København S

Direkte 3366 1293
Fax 3366 7020
Email helhin@tmf.kk.dk
EAN 5798009493149

Fra: noreply@blivhoert.kk.dk [<mailto:noreply@blivhoert.kk.dk>]
Sendt: 28. august 2015 14:23
Til: TMFKP BU
Emne: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Susanne Renée Grunkin, formand

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Strategi for bynatur i København

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar. Efter høringsperiodens udløb vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling. Hvis du ønsker at vide mere om processen kan du læse mere på [Om høringsprocessen](#) på hjemmesiden. Hvidbog og endelig vedtagelse af planen vil fremgå af denne hjemmeside.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2015-0105730
Svar id: 10135
Navn: Susanne Renée Grunkin, formand
Postnr/by: 1401 København K
Organisation: Danske Landskabsarkitekter
Adresse: Strandgade 27A 1
Email: dl@landskabsarkitekter.dk
Øvrige Kontaktoplysninger: 33322354

Høringssvar:

DANSKE LANDSKABSARKITEKTER PÅSKØNNER STRATEGIEN FOR BYNATUR!

Foreningen Danske Landskabsarkitekter påskønner Københavns Kommunes initiativ til en Strategi for Bynatur. Byudvikling handler om at ruste byen til fremtiden. Men ved hjælp af det grønne skal vi også styrke byens identitet, helhed og sammenhæng.

Der er ingen tvivl om, at behovet for opmærksomhed på byens naturarealer er stort, idet vi stadig oplever et, på alle måder, stigende pres på Danmarks største byer. Det grønne har behov for al mulig hjælp til at stå imod det pres fra mange andre, ofte meget håndgribelige og målbare, men også mere kortsigtede, interesser som boligmangel, behov for infrastrukturudvidelser, nye kultur- og fritidstilbud og "byrumsaktivering". For balancens skyld skal og bør det grønne også udvikles og sikres i samme takt som resten af byens strukturer. Men når der er så mange interesser, der kæmper om den samme fysiske plads i byen, skal det stå klart for os, hvorledes det grønne skal kunne klare sig bedre i denne kamp, som følge af strategien. Hvordan vil vi se og opleve det? Og hvordan sørger vi for, at det kommer til at ske?

IDENTITET

Bynatur adskiller sig fra naturen udenfor byerne ved ofte at fremstå som fragmenter i en urban kontekst. På den måde er den på én gang i samspil med og kontrast til det byggede miljø. Det er bynaturens særlige præmis. I præmissen ligger derfor også et iboende pres fra omgivelserne, og det præger både oplevelsen og brugen af byens naturarealer.

Ved i højere grad at se bynatur som en helhed har den potentiale til at udgøre et betydningsfuldt modtryk til det bebyggede. Det grønne skal kunne skabe identitet, helhed og sammenhæng i den store skala og det skal binde byen og bydelene sammen - også på tværs af grænser mellem kommunal og privat grund. Strategien vil yderligere blive styrket ved at inddrage ambitioner for, hvordan bynatur kan bidrage til netop at fremkalde "det særlige" ved København.

Vi opfatter dette som svagheder i strategien: mangelen på identitets- og helhedstænkning, som vi mener, den også bør afspejle. Der er samtidig et stort behov for at gøre det overordnede mål og delmålene i "temaerne" lettere at forstå for de, der ikke finder %-resultater i brugerundersøgelser og relative talværdier særlig håndterbare og forståelige.

HOLDNING

Strategien for bynatur er en vigtig mulighed for at skabe fælles forståelse og fælles ambitioner for byens grønne infrastruktur, ligesom den er af stor betydning for udviklingen af byens identitet. Men ordet "identitet" er end ikke nævnt?? Hvad skal København være kendetegnet ved? Strategien bør blive formidlet mere håndgribeligt. Derfor er de anvendte udtryk som "attraktiv", "flere rekreative tilbud", og "mangfoldigt byliv" ikke konkrete nok. De rejser alt for hurtigt spørgsmålene hvad? og hvordan?

Værdisætning af det grønne er en central problemstilling. Det fremstår ikke klart nok, hvorvidt de forskellige typer grønne områder er opfattet som havende samme værdi som bynatur - hvorvidt bynaturværdien af f.eks. en række nye vejtræer bliver sammenlignet med, eller er prioriteret i forhold til, en ubrugt byggegrund, der springer i skov. Det er ligeledes ikke klart nok, om det væsentlige er værdien for mennesker eller om der er tillagt et større biologisk perspektiv. Disse sondringer er ikke uvæsentlige, hvis bynatur skal kunne bruges som kvalitativt begreb til at beskrive og måle bylivet i København. Kunne man ikke kommunikere et tydeligere overordnet mål, som:

"Borgere og besøgende vil opleve, at København har en stærk grøn identitet, som afspejler både æstetiske, kulturhistoriske, sociale og rekreative værdier, og som er biologisk mangfoldigt og klimatilpasset."

Så ved vi mere præcist, hvilken identitet København stiler efter, og efter hvilke kriterier byen vil værdisætte det grønne.

MÅL

For de fire temaer: kommunale grønne områder, byudvikling, kommunale arealer samt ikke-kommunale arealer er der sat mål for bynaturen. Målene fremstår vage - angivet i procenter og brugertilfredshedsundersøgelser, det er ikke håndgribeligt for os andre. Vi kan ikke forstå eller forholde os til "tilfredshed" eller "flere besøgende". På samme måde som med det overordnede mål, bør der være formuleret klare delmålsætninger for hvert tema, der kan give et præcist indtryk af, hvad vi kan vente os. Det vil også fremstå tydeligere, hvis disse mål samtidig blev anvendt til at folde det overordnede formål ud. Det kunne være:

- i kommunale grønne områder:

"Vi vil opleve, at byens kirkegårde, parker og naturområder er blevet mere diverse, tilgængelige og indbydende. Deres varierede naturmiljøer, -udtryk og -oplevelser understøtter samvær og fællesskab og er gode levesteder for

dyreliv. I hverdagen kan man opleve en større opmærksomhed overfor det grønne, idet borgerne får mere viden om den kulturhistorie og de naturoplevelser, de møder."

- i byudviklingen:

"Vi vil opleve, at byen udvikler sig mod en god balance mellem det groede og det byggede miljø. Bynatur er en naturlig del af hverdagen både i eksisterende og nye bydele, for i byens vækst er der også taget højde for nye grønne områder. De er både identitetsskabende orienteringspunkter og lokale samlingssteder."

- på kommunale arealer:

"Vi vil opleve, at Bynatur i højere binder grad byen sammen i en tydelig Grøn Infrastruktur. Byens offentlige torve, pladser og gader indgår i et samlet hierarki af varierede grønne opholds- og mødesteder med karaktergivende plantninger i sund vækst, der bidrager til at skabe rum og en indbydende atmosfære. Byen bliver kendetegnet ved, at der er investeret i innovative grønne løsninger i byrummene."

- på ikke-kommunale arealer:

"Vi vil opleve, at byen stiller større krav til private aktører som grundejere, boligforeninger og erhvervsliv om, at være medudviklere af den grønne hovedstad. Vi vil opleve øget mulighed for medindflydelse og mulighed for at bidrage aktivt til at indtænke grønne og bæredygtige løsninger."

EFFEKT

Strategien for bynatur er et nødvendigt redskab til at sikre bevarelsen og nyskabelsen af mere grønt i fremtiden. For at strategien skal være effektiv er det afgørende, at den bliver til et så konkret værktøj som muligt og at dens vision bliver fulgt op i kommunale planer og tilladelser. Her kunne implementeringen af eksempelvis biofaktor begrebet (SBI 1999) være en måde at skabe sammenlignelige målsætninger for nye byområder, og til at analysere kvaliteten af det grønne i de eksisterende på.

Danske Landskabsarkitekter mener, at der er behov for en stærk og ambitiøs strategi, som samtidig er så præcis, at den kan omsættes til praksis hurtigst muligt.

Med venlig hilsen
Susanne Renée Grunkin
Formand for Danske Landskabsarkitekter
Arkitekternes Hus
Strandgade 27A
1401 København K
www.landskabsarkitekter.dk

Vedhæftede filer:

Der er ingen vedhæftede filer

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/10135>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Byens Udvikling,
Center for Bydækkende Strategier,
Berit Ipsen Hansen

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

21. august 2015

Byens Udvikling
byensudvikling@tmf.kk.dk

Dansk Forening for Rosport

Skovalléen 38A
2880 Bagsværd
Danmark

Telefon: 4444 0633
Fax: 4444 0449
E-mail: dffr@roning.dk
www.roning.dk

DFfR's hørings svar over Strategi for bynatur i København

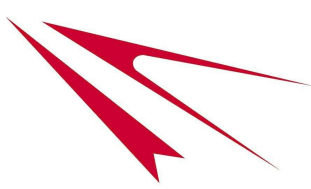
Tak for det fremsendte høringsmateriale. Dansk Forening for Rosport (DFfR) har gennemgået materialet og ønsker at bemærke følgende:

DFfR finder det bemærkelsesværdigt, at høringsmateriale beskæftiger sig minimalt med det blå element. Det være sig havn, åer, kanaler, søer og lign. DFfR er bevidst om at visionen "En havn af muligheder" har været i høring i 2014, men DFfR mener at nærværende strategi og visionen fra 2014 bør være sammenhængende. For vores klubber giver det ikke mening at visionen og strategien er skarpt adskilte. Virkeligheden for vores klubber er, at de befinder sig både på land og til vands når aktiviteterne gennemføres. Det giver ingen praktisk mening at tegne en skillelinje mellem vand og land, men DFfR opfordrer i stedet til at man inddrager "En havn af muligheder" i arbejdet omkring Bynatur i København. Efter DFfRs opfattelse er det i høj grad en naturoplevelse at benytte det blå element i København, hvorfor dette naturligvis bør medtages.

DFfR ønsker også at bemærke, at aktiviteter på det blå element er presset pga. sværere adgang til vandet. Dette sker f.eks. ved nybyggeri eller store anlægsarbejder. Der bør derfor indskrives i strategien, hvorledes at man vil arbejde for at understøtte de rekreative naturinteresser langs havnefront og lign. arealer som grænser op til det blå element.

På vegne af Dansk Forening for Rosport

Anders Tranberg Andreasen, Projektleder

dansk kano & kajak forbund

Idrættens hus
Brøndby Stadion 20
DK.-2605 Brøndby
Danmark

Tlf. +45 43262094
Fax. +45 43262095
dkf@kano - kajak.dk
www.kano - kajak.dk

Brøndby d. 10. august 2015

Dansk Kano og Kajak Forbunds (DKF) svar til Københavns Kommune udkast for strategi for Bynatur

DKF har med stor interesse læst Københavns Kommunes udkast for planlægning af byens natur og muligheder for friluftsliv.

Efter første læsning var DKFs skuffelse stor. Strategien ofrer ikke mere end 10 ord på de "blå" områder, såsom kanaler, havne, vandløb og søer. Efter kontakt til kommunen fik DKF at vide, at visionen og strategien for de blå områder udvikles som selvstændig strategi under navnet "En Havn af muligheder", vedtaget i maj 2014.

Ud fra DKFs interesser og kommunens svar vil vi gerne opfordre kommunen til følgende:

- At lave en henvisning til "En Havn af muligheder" i "Bynatur i København 2015-2025"
- At inkludere vandmiljøet med flere ord og eksempler i deres definition af bynatur (s. 3) i "Bynatur i København 2015-2025"

Derudover vil DKF gerne opfordre kommunen til at indtænke regulativer og lovgivning i strategien i lige så høj grad som infrastruktur og fysiske anlæg. DKFs klubber oplever desværre ofte, at der bygges fritidsfaciliteter til benyttelse af bynaturen, som senere ikke kan bruges grundet restriktive sejladsregler.

Eksempelvis har Københavns Kommune gennem de seneste år gjort et stort arbejde for at indrage de blå arealer til rekreative områder i Nordhavn, for at skabe mere liv i kvarteret. Derfor opleves lukningen af adgangen til Københavns Havn fra nord som et stort tilbageskridt, direkte ødelæggende for Københavns blå motions- og friluftsliv. Det er ærgerlig, når kommunen gennem flere år har lagt så mange ressourcer i at opbygge fx "den blå kajakrute" og diverse blå støttepunkter i havnen.

DKF hilser indsatsen for at skabe partnerskaber for bynaturen i København velkommen og vi vil gerne opfordre kommunen til at etablere netværket lige fra starten af projektet. Således vil alle få mulighed for at bidrage med konstruktiv viden, som er med til at forbedre brugernes oplevelser og sikre, at der ikke først opstår konflikter i slutningen af projektet.

Med venlig hilsen

Ole Tikjøb
Formand for Dansk Kano og Kajak Forbund
Dansk Kano og Kajak Forbund
Idrættens Hus - Brøndby Stadion 20 - 2605 Brøndby

Rikke Hedegaard Christensen

Emne: VS: Høringssvar vedr. strategi for bynatur

Fra: Nis Fink [<mailto:nifi@hofor.dk>]

Sendt: 25. august 2015 15:08

Til: TMFKP BU

Emne: Høringssvar vedr. strategi for bynatur

Hej

Vi har med stor interesse læst høringsudgaven af strategien for bynatur i København. Vi er meget enige i, at bynatur er en vigtig brik i arbejdet med klimatilpasningen af København, og "at bynaturen skal planlægges, anlægges og vedligeholdes med både livskvalitet, biodiversitet og klimatilpasning for øje." (s. 12)

Med den store udfordring vi sammen står overfor nu med klimatilpasning og skybrudssikring af København, kan vi ikke se nogen vej udenom at tænke klimatilpasning og vandhåndtering ind i alle former for bynatur, både eksisterende og kommende.

Med venlig hilsen

Nis Fink

Planlægger

Plan - VS

Regn- og Spildevand

Direkte tlf: 2795 4602

E-mail: nifi@hofor.dk

Tænk på miljøet - spar på vand og energi !

HOFOR A/S | Ørestads Boulevard 35 | 2300 København S | CVR: 10073022 | tlf. 3395 3395 | www.hofor.dk

Hørings svar: Anton Stahl Olafsson

Navn:

Anton Stahl Olafsson

Virksomhed / organisation:

København Universitet, Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning

Postnr:

1958

By:

Frederiksberg C

Adresse:

Rolighedsvej 23

Øvrige kontakt- oplysninger:

30245817

Fint oplæg og et udmærket tiltag, håber finansieringen vil følge med. Dog kan det undre, at de to nøglebegreber 'grøn infrastruktur' og 'økosystemtjenester' som fylder rigtig meget i den faglige litteratur i disse år slet ikke er nævnt og inddraget med et eneste ord. Som jeg læser strategien, så svarer jeres definition og brug af 'bynatur' på mange måder til definition og brugen af 'grøn infrastruktur' (urban green infrastructure) i andre strategier, planer, rapporter og dokumenter i Europa og fx USA (side 4-5), og jeres tekst samt skema omkring bynatur med høj kvalitet (side 8) ligger op til økosystemtjenester (ecosystem services), men nævner ikke disse med et ord. Med tanke på sidste års European Green Capital Award og den meget internationale opmærksomhed der er på Københavns grønne omstilling disse år, syntes jeg, at det er synd og skam, at København ikke går forrest med at implementere disse nøglebegreber i vores kommende vigtige grønne strategi- og planarbejde.

Venlig Hilsen

Anton Stahl Olafsson. Adjunkt/PhD, KU/IGN, project manager

i www.greensurge.eu ^[1]

Høring:

[Strategi for bynatur i København](#) ^[2]

Destinations URL: <http://www.blivhoert.kk.dk/svar/9731>

Links:

[1] <http://www.greensurge.eu>

[2] <http://www.blivhoert.kk.dk/hoering/strategi-bynatur-i-k-benhavn>

Rikke Hedegaard Christensen

Emne: VS: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Lars Andersen
Vedhæftede filer: dan135683b.jpg

Fra: noreply@blivhoert.kk.dk [<mailto:noreply@blivhoert.kk.dk>]

Sendt: 27. august 2015 16:28

Til: TMFKP BU

Emne: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Lars Andersen

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Strategi for bynatur i København

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar. Efter høringsperiodens udløb vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling. Hvis du ønsker at vide mere om processen kan du læse mere på [Om høringsprocessen](#) på hjemmesiden. Hvidbog og endelig vedtagelse af planen vil fremgå af denne hjemmeside.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2015-0105730

Svar id: 10127

Navn: Lars Andersen

Postnr/by: 2300 S Sundby

Organisation: www.danske-natur.dk

Adresse: Kongelundsvej 59B, st.mf.

Email: improba07@gmail.com

Øvrige Kontaktoplysninger: 52736497

Høringssvar:

Amager Fælled

"De sidste rester af de oprindelig strandenge på den østlige del af Amager Fælled i København Kommune er udstykket som byggegrunde"

Det offentlige udviklingselskab By & Havn går nu i gang med forarbejdet til, at der kan bygges især boliger i Amager Fælled, Ørestads fjerde og næsten ubebyggede kvarter, som ligger mellem Ørestad City og Ørestad Nord. Det budskab kom frem på et investormøde onsdag ved den internationale ejendomsmesse Mipim i Cannes - efterhånden er udviklingen nemlig nået så langt i de tre øvrige kvarterer, at det er blevet Amager Fælleds tur.

»Vi går nu i gang med forarbejdet og skal drøfte udviklingen med kommunen. Det skal overvejende være boliger, og jeg forestiller mig, at vi kan få byggerier i gang fra 2018-2019,« uddybede administrerende direktør Jens Kramer Mikkelsen over for Berlingske Business....

Kommentar; "By & Havn" kalder det "den øde del af Ørestad?" Jeg kalder det "den sidste vilde natur i København" som rummer orkideer som Brændeskærm og enkelte Kødfarvet Gøgeurt & Sump-Hullæbe. Krybdyr og padde og sjældne insekter som bla. Kridtugle, Photedes morrisii og meget andet mere. Se mere om naturen på Amager Fælled i rapport: Videnindsamling Natur 2013 Amager Fælled. Lars Andersen d. 24 marts 2015.

Omhandler område i tidligere lokalplan 278

Reference;

danske-natur om Amager fælled; <http://www.danske-natur.dk/amagerfaelled.htm>

Videnindsamling Natur 2013 Amager Fælled

Biomedica Rapport til Københavns Kommune udarbejdet af:
Anders N. Michaelsen og Johanne Bak, Biomedica og Lars Andersen: <http://www.avlu.dk/wp-content/2014/09/Vidensindsamling-Natur-Amager-Fælled-2013.pdf>

Vedhæftede filer:

[dan135683b.jpg](#)

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/10127>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Byens Udvikling,
Center for Bydækkende Strategier,
Berit Ipsen Hansen

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

Rikke Hedegaard Christensen

Emne: VS: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Jesper

Fra: noreply@blivhoert.kk.dk [<mailto:noreply@blivhoert.kk.dk>]

Sendt: 22. august 2015 08:40

Til: TMFKP BU

Emne: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Jesper

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Strategi for bynatur i København

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar. Efter høringsperiodens udløb vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling. Hvis du ønsker at vide mere om processen kan du læse mere på [Om høringsprocessen](#) på hjemmesiden. Hvidbog og endelig vedtagelse af planen vil fremgå af denne hjemmeside.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2015-0105730

Svar id: 10114

Navn: Jesper

Postnr/by: 2200 Copenhagen

Organisation: HR7

Adresse: Wesselsgade 24

Email: jbt@hr7.dk

Øvrige Kontaktoplysninger: 26883570

Høringssvar:

Hvor er Urban Farming?

Vedhæftede filer:

Der er ingen vedhæftede filer

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/10114>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Byens Udvikling,
Center for Bydækkende Strategier,
Berit Ipsen Hansen

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

Hørings svar: Martin Haupt-Jørgensen

Navn:

Martin Haupt-Jørgensen

Postnr:

2200

By:

København N

Adresse:

Thyrasgade 12 st. th.

Øvrige kontakt- oplysninger:

26225985

Bynatur er en vigtig forudsætning for, at det er rart at bo i byen, så området fortjener langt mere opmærksomhed end hidtil.

Kommunen skriver i sit oplæg "selv om vi bliver flere københavnere og byen bliver tættere, skal København stadig være en grøn by med et stort udbud af parker og naturområder, gadetræer, grønne gårdhaver og rige naturoplevelser for Københavnerne." Jeg er enig, men undrer mig over formuleringen "stadig være en grøn by". Mener kommunen, at København på nuværende tidspunkt er grøn? København fremstår umiddelbart meget lidt grøn i forhold til byer som Berlin og Frederiksberg og man har tydeligvis ikke fokus på at gøre den grønnere. Kommunen har f.eks. valgt ikke at plante træer langs den nyrenoverede Nørrebrogade. Begrundelsen for at kommunen ikke planter træer langs gaderne er typisk, at det vil ødelægge oversigtsforholdene, men i en by som Berlin kan det jo lade sig gøre.

Jeg vil opfordre Kommunen til at være langt mere ambitiøse omkring bynatur, hvilket betyder at kommunen skal være villige til at bruge langt flere penge på området. Hvis der ikke er råd kan man f.eks. reducere den meget dyre finansiering af private grønne gårdanlæg til beboelsesejendomme. Disse er typisk lukkede for offentligheden, så det ville være mere retfærdigt at bruge skattepengene på bynatur der kommer os alle til gavn.

Mine konkrete forslag til bedre bynatur inkluderer

:

- Langt flere træer langs vejene.
- Beplantning med robuste kravleplanter af de mange tomme endegavle samt facader på beboelsesejendomme. Et af de oplagte steder er Odinparken på Nørrebro.
- Bedre udnyttelse af de eksisterende parker. Bl.a. nedlæggelse af kommunens grimme bygninger i Stefansgadeenden af Nørrebroparken og i stedet placering af faciliteterne under jorden.
- Flere blomsterbede i det offentlige rum.
- Lade være med at bruge pladser til bilparkering, da dette pt. tager plads fra det grønne. Eksempler inkluderer den røde plads på Nørrebro og Dantes plads. Parkeringspladser bør placeres under jorden.

Høring:

Strategi for bynatur i København ^[1]

Destinations URL: <http://www.blivhoert.kk.dk/svar/9806>

Links:

[1] <http://www.blivhoert.kk.dk/hoering/strategi-bynatur-i-k-benhavn>

Rikke Hedegaard Christensen

Fra: Berit Ipsen Hansen
Sendt: 31. august 2015 11:18
Til: Line Berglund Petersen
Emne: Fwd: VS: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Michael Borch Grell

Sendt fra min iPhone

Start på videresendt besked:

Fra: TMFKP BU <byensudvikling@tmf.kk.dk>
Dato: 31. aug. 2015 kl. 11.16.35 CEST
Til: Berit Ipsen Hansen <bipsen@tmf.kk.dk>
Emne: VS: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Michael Borch Grell

Til videre foranstaltning.
Med venlig hilsen

Helle Hinsch
Sekretær
Sekretariat (Byens Udvikling)

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen
Byens Udvikling

Njalsgade 13, 5024
Postboks 348
2300 København S

Direkte 3366 1293
Fax 3366 7020
Email helhin@tmf.kk.dk
EAN 5798009493149

Fra: noreply@blivhoert.kk.dk [<mailto:noreply@blivhoert.kk.dk>]
Sendt: 29. august 2015 00:02
Til: TMFKP BU
Emne: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Michael Borch Grell

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Strategi for bynatur i København

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar. Efter høringsperiodens udløb vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling. Hvis du ønsker at vide mere om processen kan du læse mere på [Om høringsprocessen](#) på hjemmesiden. Hvidbog og endelig vedtagelse af planen vil fremgå af denne hjemmeside.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2015-0105730
Svar id: 10144
Navn: Michael Borch Grell
Postnr/by: 2100 København Ø
Organisation:

Adresse: Jagtvej 193 st tv
Email: mbgrell@gmail.com
Øvrige Kontaktoplysninger:

Høringsvar:

Kære Kbh.K. Teknik & miljø,

Det er meget positivt, at Kbh.s kommune (KK) har udgivet en strategi for bynatur. Naturen og biodiversiteten er under pres i hele Danmark – og ligeledes i KK. Der bliver stadig mindre plads til natur. I KK fordi byen gradvis udbygges mere og mere - og fordi der - på trods af visse fremskridt - stadig foregår en omfattende frisering af byens grønne områder. Alligevel bliver bynaturen af stadig større betydning for bevarelsen af den samlede biologiske mangfoldighed i hele Danmark – ikke mindst fordi naturen på landet bliver stadig mere forarmet. Derfor er det vigtigt at holde fokus på mulighederne for at udvikle naturen og den biologiske mangfoldighed i København - både på den korte bane og i det lange perspektiv. Det lægger strategien heldigvis også op til.

Borgerne og turister efterspørger natur og grønne oplevelser. At der er plads til natur gør byen mere værdifuld og skaber øget sundhed og trivsel - for alle byens borgere. Samtidig rummer de store byer og ikke mindst KK nogle rigtig gode muligheder for naturbevaring. Det skyldes, at København er placeret i en kontinental biogeografisk region tæt ved Østersøen og det baltiske område, hvor udbredelsen af mange arter mødes, herunder arter som er sjældne i Danmark som fx planterne brændeskærm, blå iris og øresundshønsetarm m.fl. Samtidig gør beliggenheden ved kysten og storbyen i sig selv at klimaet er mildt – også om vinteren. Specielle arter og samfund af vilde dyre og plantearter foretrækker ligefrem byen som levested. Fugle som husrødstjert og mursejler, skimmelflagermus, grønbroget tudse og mange flere. Derfor er det utrolig vigtigt, at KK i sin strategiske og konkrete planlægning sørger for, at der er plads til naturen i byen. Jeg er derfor også helt enig i, at KK med strategien skal planlægge langsigtet med det mål at bevare, udvikle og skabe ny rum for natur i bymiljøet.

Den foreliggende strategi for bynaturen i høring rummer glædeligvis gode tanker om, hvordan bynaturen kan udvikles i et positivt samspil mellem kommune, borgere, folkelige organisationer og fonde mv. Jeg savner dog, at strategien er lidt mere visionær og at den formulerer mere konkrete mål og indikatorer for indsatserne, der kan vise om målene opfyldes.

Vælg hjemmehørende arter

For at modvirke det pres som tilvandring og byudvikling skaber på bynaturen er det vigtigt, at KK mere konsekvent bruger hjemmehørende træer & buske i beplantninger overalt i byrummet. Forskningen viser at hjemmehørende arter skaber livsmulighed for meget mere biodiversitet end eksotiske arter gør. Strategien bør derfor rumme visionære og konkrete målsætninger for både gradvis udskiftning og ny indplantning af hjemmehørende ved- og plantearter i eksisterende parker, kirkegårde mv. Hjemmehørende arter bør også være førstevalget alle de steder, hvor der skabes nye parker, grønne områder, vejtræer osv. samt i fx klimatilpasningsprojekter. Desuden bør kommunen også i tilskudsordninger og ved andre virkemidler mest muligt tilskynde private borgere, virksomheder, boligforeninger mv. til at vælge hjemmehørende træer og buske på deres grønne områder, i anlæg og baggårde mv.

Natur i by og havn

Havneområderne rummer - trods en enorm byudvikling de seneste 10-15 år - stadig åbne, "grønne" og ubebyggede arealer med værdifuld bynatur og biodiversitet. Eksempelvis i Nordhavnen (på "Stubben"), hvor der stadig er rester af de gamle ruderater og græs-fællede og hvor der i disse år gradvis skabes nye opfyldninger. Det er meget vigtigt, at KK som overordnet planmyndighed og som medejer i By og Havn kræver og sikrer, at væsentlige dele af de endnu ubebyggede og grønne havnearealer reserveres til grønne områder, parker og bynatur til glæde for alle borgere. De åbne græssletter med varieret flora, der allerede efter få år opstår på disse arealer, udgør noget af byens mest spændende natur - og rummer usædvanlig og sjældent biodiversitet af vilde blomster, insekter, sommerfugle, padder og fugle. Denne form for bynatur ses stadig i Nordhavnen/på Stubben, på Holmen, Amager Fælled, Sydhavnen/Tippen samt på Pyrolysegrunden ved Kløvermarken. Strategien bør sætte nogle konkrete mål for bevaring og beskyttelsesindsatser for bynatur og biodiversitet i disse områder.

I Nordhavnen bør eksempelvis som minimum bevares det endnu ikke byudviklede nordlige område med de to søer, der i dag er indrettet som fårefold. Også i den nye opfyldning vil der efter ganske få år opstå fin bynatur, som bør sikres i forbindelse med byplanlægning for dette område.

Ældre parker og gamle træer

I forhold til bynatur er det enormt vigtigt at bevare de mange gamle træer rundt om i byens ældre

parker, på kirkegårde og andre grønne pletter. De gamle træer er med deres store størrelse, krogethed, riflede bark, hulheder og andre strukturer blandt byens vigtigste levesteder for biodiversitet. Her lever sjældne og almindeligere flagermus, egerne, masser af insekter, hulrugende fugle og andre fugle mm. Strategien burde således gerne rumme en vision og konkrete mål for bevaringen af byens gamle træer. Det gælder særligt på lokaliteter som Fælledparken, Kastellet, Østre Anlæg, Ørstedsparken, Assistens Kirkegård, Bispebjerg Kirkegård, Utterslev Mose, Ryvangens Naturpark og Mindelunden, Lersø Parken og Bispebjerg parken såvel som hospitalet, Damhussøen og -engen, Grøndalsparken, Valbyparken mv.

Hvor det er muligt bør gamle træer kunne blive stående længst muligt og hvis de fældes af sikkerhedsgrunde, bør stød, stammer og større grene blive liggende på stedet til glæde for biodiversiteten. Sådan som det allerede så fint kendes fra Østre Anlæg og Bispebjerg parken. Men strategien bør sættemål for konkrete indsatser for at øge mængden af dødt ved også andre steder.

Byens ældre parker er ofte stærkt friserede og her ville det være glædeligt, hvis strategien kunne lægge op til, at dele af parkerne i højere grad overgik til en form for naturdrift. Hermed forstået, at der udlægges arealer som høslæteng, der gradvis udpines og derefter kun slås 1-2 gange om året i fx september måned. På den måde vil over tid udvikles en naturlig urteflora med vilde stauder og blomster, der vil tiltrække sommerfugle og andre insekter, som igen vil give et større udbud af føde til parkernes fugle. På den måde vil parkernes oplevelsesmæssige variation og biologiske mangfoldighed kunne blive endnu rigere - også til glæde for borgerne. Det er klart at der i en park som Fælledparken o.a. fortsat skal bevares mulighed for boldspil og de traditionelt afholdte større folkelige arrangementer. Men desuagtet er der masser af muligheder for at udvikle parkernes bynatur endnu mere. Se fx. hvordan dette allerede gøres i Bernstorffparken i Gentofte kommune eller i det centrale Londons Skt. James Park/Hyde Park.

Ny bynatur via offentlige/private partnerskaber

Det er glædeligt at læse strategiens tanker om at udvikle samarbejdsprojekter med folkelige organisationer, virksomheder, fonde og med borgerinvolvering. Det er en rigtig god idé, som der bør arbejdes videre med, og som gerne bør målsættes og konkretiseres.

Jeg tillader mig venligst at komme med et par meget konkrete idéer til, hvordan sådanne projekter kan udfoldes.

1) Østre Gasværksgrunden på Østerbro:

Der er et udbredt lokalt ønske om at gasværksgrunden bevares som grønt åndehul med park og med bynatur - frem for at blive byggemodnet og byudviklet. Disse idéer bør KK tage positivt imod og gøre til sin egen planlægning for området. Her vil der kunne være store gevinster for bynaturen - planlagt på den rigtige måde. Borgerne bør inviteres med i planlægningen og som deltagere i at tilbageføre og videreudvikle det der er tilbage som et grønt område. Det bør oplagt ske med involvering af de som nabo liggende institutioner. Det bør blive en "vild park" hvor den vilde natur, selvgroede planter, træer og buske får lov til at udvikle sig - evt. med en nænsom supplerende beplantning med hjemmehørende arter. En del af arealet bør efterlades åbent med græsdekke - helst som græs/høslæteng med vilde blomster. Der har tidligere været en lille sø på arealet, som evt. kan genskabes.

2) Skab en ny naturperle, privat finansieret og med massiv borgerinvolvering

I et strategisk perspektiv og for at skabe yderligere borgerinteresse og oplevelsesmuligheder med bynatur i København bør der skabes en helt ny bynaturperle. Det skal ske ved at opkøbe og optimere et areal, så det bliver til levested for flest mulige dyr og planter. Det skal foregå på et passende stort areal, gerne med et vådområde, hvor driften indrettes, så der skabes de bedste mulige betingelser for et så varieret og rigt vildt dyre og planteliv som muligt. Det vil både kunne booste bynaturen i KK og samtidig skabe helt nye oplevelsesmuligheder for borgere og turister. Et demonstrationsprojekt der viser, hvor fantastisk og rigt et vildt dyreliv, der faktisk kan tiltrækkes og fremvises for alle her midt i storbyen. Projektet skal realiseres med økonomisk støtte fra nogle af de store fonde som Nordea Fonden, Real Dania, 15. junifonden eller tilsvarende. Fondenes støtte sikres via et projektsamarbejde med grønne organisationer som DOF's Fugleværnsfond og Danmarks Naturfredningsforening samt ved at lægge op til max frivillig, folkelig involvering. Borgere skal involveres lige fra starten og indgå i naturplejegrupper, i formidling og med frivillig registrering af dyr og planter mv. Også store virksomheder som fx Carlsberg eller NOVO burde kunne gøres interesseret. Et sådant projekt ville være innovativt, nytænkende og kunne bidrage til at skabe en massiv opmærksomhed - også i udlandet. Projektet vil være helt i pagt med de

mange græsrodsbaserede natur og byøkologi projekter, der skyder op i storbyerne (Vild med Vilje osv.) i disse år. Realiseringen af et sådant projekt ville udgøre et helt nyt og unikt koncept for København.

Som potentielle lokaliteter må først og fremmest peges på Amager Fælled og Grønjordssøen, Nordhavnen/de nye opfyldninger på Stubben eller evt. Sydhavnstippen.

Mvh.
Michael Borch Grell
Østerbro

Vedhæftede filer:

Der er ingen vedhæftede filer

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/10144>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Byens Udvikling,
Center for Bydækkende Strategier,
Berit Ipsen Hansen

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse. Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

Rikke Hedegaard Christensen

Emne: VS: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Steen Lorenzen

Fra: noreply@blivhoert.kk.dk [<mailto:noreply@blivhoert.kk.dk>]

Sendt: 21. august 2015 14:28

Til: TMFKP BU

Emne: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Steen Lorenzen

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Strategi for bynatur i København

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar. Efter høringsperiodens udløb vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling. Hvis du ønsker at vide mere om processen kan du læse mere på [Om høringsprocessen](#) på hjemmesiden. Hvidbog og endelig vedtagelse af planen vil fremgå af denne hjemmeside.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2015-0105730

Svar id: 10111

Navn: Steen Lorenzen

Postnr/by: 2720 Vanløse

Organisation:

Adresse: Kilholmvej 23

Email: arthur1@email.dk

Øvrige Kontaktoplysninger: 25364741

Høringssvar:

I stedet for alle planer, skulle (kommunen) retablere alle de acacietræer som kommunen spolerede for 3 år siden. I det mindste kan man fjerne alle stubbene.

Vedhæftede filer:

Der er ingen vedhæftede filer

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/10111>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Byens Udvikling,
Center for Bydækkende Strategier,
Berit Ipsen Hansen

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

Rikke Hedegaard Christensen

Fra: Berit Ipsen Hansen
Sendt: 31. august 2015 11:18
Til: Line Berglund Petersen
Emne: Fwd: VS: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Tom Jørgensen
Vedhæftede filer: Parcelhushaver_folder_01 Points på biodiversitet.pdf; ATT00001.htm

Sendt fra min iPhone

Start på videresendt besked:

Fra: "TMFKP BU" <byensudvikling@tmf.kk.dk>
Til: "Berit Ipsen Hansen" <bipsen@tmf.kk.dk>
Emne: VS: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Tom Jørgensen

Til videre foranstaltning.

Med venlig hilsen
Helle Hinsch
Sekretær
Sekretariat (Byens Udvikling)

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen
Byens Udvikling
Njalsgade 13, 5024
Postboks 348
2300 København S
Direkte

3366 1293

Fax

3366 7020

Email

helhin@tmf.kk.dk<<mailto:helhin@tmf.kk.dk>>

EAN

5798009493149

Fra: noreply@blivhoert.kk.dk [<mailto:noreply@blivhoert.kk.dk>]

Sendt: 28. august 2015 23:02

Til: TMFKP BU

Emne: Høringssvar: Strategi for bynatur i København (2015-0105730). Afsender: Tom

Jørgensen

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Strategi for bynatur i København
Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar. Efter høringsperiodens udløb vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling. Hvis du ønsker at vide mere om processen kan du læse mere på Om høeringsprocessen <<http://blivhoert.kk.dk/om-hoeringsprocessen>> på hjemmesiden. Hvidbog og endelig vedtagelse af planen vil fremgå af denne hjemmeside.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2015-0105730

Svar id: 10143

Navn: Tom Jørgensen

Postnr/by: 2400 København NV

Organisation: Agendaforening Nordvest

Adresse: Bispebjerg Bakke 8

Email: joergensen.tom@gmail.com <<mailto:joergensen.tom@gmail.com>>

Øvrige Kontaktoplysninger:

Høringssvar:

Det er glædeligt, at der sættes fokus på bynatur med dette initiativ!!

I forslaget til Strategi for bynatur i København lægges der vægt på kvaliteten af bynaturen. Dette er vigtigt, da det er godt at gøre tydeligt f.eks. at faste belægninger naturmæssigt er ringere end græsplæne.

Der er brug for at udbygge begrebet naturværdi.

DCE, Det nationale center for miljø og energi ved Aarhus Universitet, Har udgivet et enkelt 2 sideres skema: hvor mange points scorer din have på biodiversitet. Det viser værdien af at have dødt ved i haven med videre og giver forståelse og dermed handlemuligheder for at forbedre biodiversiteten der, hvor man har indflydelse.

Det kan være en ide at bruge dette skema eller andet tilsvarende redskab til at enhver vil kunne afgøre hvad bedre kvalitet af bynaturen i et givet område er.

med venlig hilsen

Vedhæftede filer:

Parcelhushaver_folder_01 Points på

biodiversitet.pdf <http://blivhoert.kk.dk/sites/default/files/svar/materiale/Parcelhushaver_folder_01%20%20%20%20Points%20på%20biodiversitet.pdf>

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/10143>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Byens Udvikling,
Center for Bydækkende Strategier,
Berit Ipsen Hansen

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse

Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk<www.blivhoert.kk.dk/klagemuligheder>

Hørings svar vedr. Handleplan for bynatur.

Det er meget tiltrængt at Københavns Kommune langt om længe får lavet en handleplan omkring bynatur. Det hilses meget velkommen!

Når det så er sagt, ønsker jeg at kommentere på nogle aspekter i handleplanen som er problematiske.

- 1) Samtidig vil jeg advare om, at hvis kommunen fortsat samtænker bynatur sammen med rekreative muligheder og anlæg, er der overhængende risiko for at den støj og larm som følger med rekreative udfoldelser, vil være med til at påføre de nærmeste naboer unødvendige stressfaktorer.
- 2) Københavns Kommune skal også tage bedre stilling til hvordan brugen af de rekreative faciliteter administreres. Det er min opfattelse, at kommunen ikke respekterer at der behov for en vis adgangskontrol og brugskontrol ved de rekreative anlæg. Specifikt vil jeg gerne omtale Boldbanen i Nørrebro parken som er til stor gene for de nærmeste naboer. Her kunne vi naboer godt tænke os, at kommunen indskrænke tidsrummet hvor boldbanen ikke er aflåst, og at belysningen begrænses da den generer de nærmeste naboer i deres egen stue med kraftige lyskegler. Hvert år skal vi kæmpe med kommunen om at de holder deres løfte om aflåsning af boldbanerne og timingen af hvornår lyset tændes og slukkes.

Det jeg vil frem til er at de rekreative muligheder bør nedtones således at der fortsat er respekt for de nærmeste naboer og deres privatliv. Herunder også at Kommunen afsætte de nødvendige midler til adgangskontrol, og at det ikke spares væk hvert år, og naboerne skal fortsat klage for at kommunen afsætter midler og aflåser boldbanerne. Jeg tror næppe det var kommunens hensigt at genere naboerne, men man kan godt få fornemmelsen af at kommunen er ligeglad.

Ift. konkrete punkter i handleplanen fremsættes følgende synspunkter:

- 1) "Intet træ og intet grønt område i byen er for lille til at udgøre en ressource eller et potentiale for at udvikle bynaturen i København."

Det er en meget fornuftig tilgang til bynatur, men jeg vurderer at kommunen vil blive voldsomt udfordret på dette punkt bl.a. pga den tidligere tilgang til natur. Der er mange triste vaner som skal omvendes, såsom at truede træer skal gennemgå en mere saglig vurdering end de kommunen hidtil har brugt, som hidtil kun har omhandlet økonomi.

- 2) "Den (bynatur, red.) er derimod kendetegnet ved, at den i høj grad er planlagt, landskabsudviklet, arkitekttegnet, plantet, tæmmet og grænser op til en urban kontekst."

Hvor SKAL den være arkitekt tegnet? Det koster en del penge og de vil være bedre brugt på naturen end design. Hvorfor SKAL den være planlagt? Hvorfor SKAL den være plantet og tæmmet? Hvor vil naturen få lov til at passe sig selv? Ikke planlagt natur er næsten per definition mere naturlig og indeholder mere natur end et planlagt arkitekttegnet, planlagt og friseret areal. Ud fra denne handleplan, er det bestemt ikke mit indtryk som biolog, at naturen er specielt prioriteret med mindre der kan indgå rekreative anlæg og arkitekttegninger. Det er også mit generelle indtryk at

arkitekttegnede grønne byrum og arealer sjældent har fokus på naturen. I grove vendinger er handleplanen nærmere en handleplan for rekreative arealer.

- 3) Græsboldbaner nævnes flere steder i handleplanen som en del af bynatur. En boldbane kan aldrig blive et naturområde, da belastningen fra rekreative aktiviteter desværre ikke muliggør at det kan betragtes som natur. Stort set ingen arter har en chance. Umiddelbart lyder det mere som om at kommunen ønsker at kategorisere græsboldbaner som bynatur for netop lettere at kunne indfri handleplanens mål. Desværre er det nærmere en fordrejning af fakta.
- 4) Bynatur behøver ikke være anvendeligt. Jo mere en område med bynatur anvendes af mennesker, jo mere vil naturen få forringede udviklingsmuligheder. Kommunen er nødt til at overveje en bedre balance mellem menneskelig anvendelse og naturens udviklingsmuligheder.
- 5) "Byens parker skal udvikles med særlig fokus på rekreative funktioner, og en høj brugerintensitet, mens kirkegårde og naturområderne skal udvikles med fokus på naturindhold og fred og ro." Endnu en gang vil jeg påminde kommunen om at tage et særdeles stort hensyn til de nærmeste naboer, som skal leve med støjen og gener fra rekreative aktiviteter. Det mangler desværre i mange af kommunens tiltag, eksempelvis Boldbanen i Nørrebroparken. Det er ikke i orden at påføre flere gener for de nærmeste naboer, hvor målet "øget aktivitet og motion" desværre er med til at påføre stress og gener for de nærmeste naboer.

Kommunen bør tilsvarende og samtidig sætte nogle retningslinier for hvor tæt rekreative anlæg på offentlige arealer (boldbaner, legepladser, motionsredskaber, m.m.) må være på beboelse.

- 6) Amager fælled er et af Københavns mest fantastiske naturarealer, med høj værdi for natur af stor biodiversitet, og samtidig give mulighed for rekreative aktiviteter som motionsløb og gåture. Rigtig mange Københavnerne har stor glæde af Amager Fælled. Meget få store byer i verden har så råt og naturligt areal som amagerfælled, blot 10 minutter fra centrum og omkranset af tusindvis af boliger. Det SKAL der værnes om, da det vil forventligt få stor værdi i fremtiden.

Derfor er det særdeles ærgeligt at det sydlige Amager Fælled skal bebygges. Herudover skal der være fra og tilkørselsanlæg til den nye havnetunnel i den nordlige og vestlige del. Ydermere har kommunen angiveligt planer om en campingplads. Alt dette vil skæmme og ødelægge Amager Fælleds naturværdier for evigt, og mindske det naturareal som er til rådighed for københavnere. By og Havn angiver af vestamager har 130m² per beboer p.t. men efter fuld udvikling af områderne vil dette falde til 45m². Det er en skam, og når først det er ødelagt er der intet at gøre.

- 7) "København rummer værdifulde naturoplevelser og er levested for en lang række dyre- og plantearter." Ja det kunne eksempelvis være Amager Fælled, hvis dage tilsyneladende er talte. Men påstanden om værdifulde naturoplevelser er et skønmaleri som der ikke redegjort for, og er således ikke sagligt. Naturens tilstand i København er elendig, og det skyldes primært kommunens tidligere og hidtidige adfærd, som ikke har haft fokus på natur. Kommunen skal aktivt arbejde for at forbedre levevilkår for vækster og dyr. Der mangler desværre konkrete mål for dette i denne handlingsplan, hvis målsætning handler mere om brugertilfredshed og mængden af grønne arealer

(som desværre også inkluderer ikke-naturområder som græsboldbaner) og ikke så meget om kvaliteten af naturen målt på naturens premisser.

- 8) "oplever vi i højere grad et øget slid på arealer og udstyr, og flere konflikter mellem brugergrupperne." Det kunne måske forklares med at kommunen forsøger at proppe alt for mange anvendelsesmuligheder ind i et areal som ikke er stort nok til at kunne underbygge anvendelsen. Brugergrupper med modsatrettede interesser er formentlig for tæt på hinanden hvilket vil skabe konflikter. Eksempelvis hensynsløse cyklister der cykler på gangstier som er forbeholdt gående...et godt eksempel på dette er Nørrebroparken. Her er der også grafittimalere som lovligt maler på metrohegnet, af og til ulovligt på facader, men ofte males der også de skønne lindetræer i Nørrebroparken, hvilket skæmmer i meget høj grad, og smitter til andre overflader, da det opfattes tilladt når de andre også gør det. Herudover er det også klart hærværk mod naturen.
- 9) "Derudover er det vigtigt, at vi forbedrer tilgængeligheden til de kommunale grønne områder og at vi bliver bedre til at udnytte de uudnyttede potentialer, som f.eks. Amager Fælled og byens kirkegårde, der med fordel kan gøres mere tilgængelige og attraktive for københavnernes" Mit råd vil således være at droppe byudviklingsplanerne og havnetunnelsplanerne for Amager Fælled. København som by bør også fokusere på at byudvikle omkantskommunerne, så alle ikke behøver at bo midt i byen. Havnetunnellen bør lægges i havneløbet, og indfaldsveje ud til hovedmotorveje bør graves ned i et samlet projekt. Det vil skåne eksisterende store naturarealer, og være med til at udvikle nye der hvor vejene før lå i terræn.
- 10) Fælledparkens renovering. Citat: "Renoveringen har været Københavns største parkfornyelse nogensinde og har i alt kostet 196 mio. kr. Renoveringen af Fælledparken er et godt eksempel på, hvordan man kan forbedre de rekreative faciliteter og øge brugerintensiteten, samtidig med at kulturhistoriske og biologiske interesser tilgodeses." Det er desværre ikke et godt eksempel på en park hvor man kan øge brugerintensiteten, samtidig med at kulturen og naturen bevares. Fordelen ved fælledparken er jo netop, at den er stor og at der er store græsarealer og store "skov"arealer, som ikke er blandet sammen på en måde der besværliggør anlæg til rekreativitet. Netop fordi fælledparken er et stort sammenhængende park/skov og plænearealer i københavn, er det naturligvis årsagen til at Det Netop kunne lade sig gøre i Fælledparken. Fælledparken er et dårligt eksempel fordi der ikke findes mange arealer af samme kvalitet og størrelse, så der er næppe mange arealer som kan udvikles så godt for både natur og rekreativitet.
- 11) Citat: "INDSATSER FOR TRUEDE ARTER At sikre, at der igangsættes en årlig indsats for en truet art i København. Både borgere og grønne interesseorganisationer skal involveres i indsatsen, f.eks. via grønne ambassadører. Øget biodiversitet og flere naturoplevelser. Mindske tilbagegang af truede arter. Øget tilknytning, forståelse og kendskab til naturen." Det er en fin hensigtsærklæring, men der er ikke nogen konkrete mål på dette område. Fx kunne man opsætte nogle særlige krav for truede arter (dyr, insekter og planter) således at deres forhold aktivt forbedres. Man bør også undersøge særlige habitatområder for deres egnethed for netop truede arter, hvorefter man iværksætter tiltag der gør det muligt for disse arter at trives. Man kan herefter introducere disse

arter, og på den måde sikre at biodiversiteten øges og forhold for truede arter forbedres væsentligt. Det vil være godt for bundlinien ifm. denne handleplan.

- 12) Hvad er en "høj kvalitet"? Flere steder i handleplanen nævnes natur af høj kvalitet. Men hvad mener kommunen med dette? Der bør være nogle konkrete måleskalaer hvorpå den "høje kvalitet" kan måles.
- 13) Vedr. Grønttorvet. Citat "I området vil man anvende en højere artsrigdom, end der er i dag, hvilket vil bidrage til en øget biodiversitet Rummet inviterer til bevægelse i form af boldspil, leg, fitness og selvorganiseret idræt. Grønttorvet er et godt eksempel på, hvordan man integrerer grønne attraktive områder med høj rekreativ værdi i et byudviklingsområde." En biodiversitet som er højere end i dag, siger jo ikke så meget da byen er relativt naturfattig. Dog, Hvis området blot står hen nu og udvikler sig på naturens vilkår, vil biodiversiteten givetvis allerede være større end det kommunen vil indføre med de nye tiltag.
- 14) Kommunen lægger op til at alt skal helst være multifunktion og bruges fritidsaktiviteter samtidig med at være "grøn"- Man kan frygte at bynaturen vil komme til at ligne en overfriseret byrum hvor alt er designet og planlagt. Ingen naturlige tilfældigheder hvilket er ærgeligt. København bliver ikke en "grøn" by som er rig på natur på den konto.
- 15) Citat om Amager fælled skole: "Skovområderne etableres i form af ni øer, som hver er afgrænset af en lav betonvold. Inde på øerne etableres bevoksninger af forskellige træarter som eksempelvis eg, fyr og bævreasp." Særligt Bævreasp er et godt valg da det er en pionerart og tiltrækker meget dyreliv. Herudover er det en naturligt hjemmehørende art, som har været i tilbagegang.

Det som kan undre lidt er hvorfor der skal være betonforhøjninger omkring skovøerne? Det er meget unaturligt. Hvis det er pga. bl.a. bævreaspens evne til at sprede sine rødder og danne rodkud, bør man hellere benytte rodspærre, da det også er billigere end at bygge små mure rund om skovøerne.

- 16) Generelt omkring frivilligt arbejde: Det er fint med meget frivilligt arbejde, men husk at man ikke kan tvinge frivillige til at udføre det medmindre de får løn...Københavns Kommune skal huske på at nogle af de frivillige vil falde fra, og så sygner områderne hen hvis de ikke passes og plejes, og plejen ikke hurtigt overtages af en anden borger. Herudover bør kommuner generelt være påpasselige med at gøre visse kerneopgaver afhængige af frivilligt arbejde.
- 17) " At skabe et mere langsigtet økonomisk overblik i forbindelse med pleje og vedligehold af bynatur, f.eks. i 'fleksible grønne driftsmidler', hvor man anlægger forholdsvis billigt for derefter at have en intensiv drift og pleje de første år, som overgår til naturnær drift og giver færre årlige driftsudgifter." Dette lyder særdeles fornuftigt og er nok noget af det bedste kommunen har udtalt på naturområdet. I nogle tilælde bør områderne ikke modtage intensiv pleje og drift de første år, da mange af pionerarterne derved vil gå til. Pionerarter har stor værdi særligt ift. tiltrækning af bestøvere og andet dyreliv.

Der mangler fokus på områder som får lov at stå hen og udvikle sig på naturmæssige vilkår uden menneskelig indblanding. Undervisningsmæssigt er det fordelagtigt, da man vil kunne vise hvordan eksempelvis et bart område indtages af vegetation, og hvilke arter indfinder sig på en tom grund og hvilke tidsmæssigt tager over. Poppel er eksempelvis en typisk pionerart som så at sige vækstmodner området til at andre træer som bøg og eg som naturligt vil indfinde sig. Herudover er poppelarter meget velkendte for deres evne til at tiltrække en varieret dyreliv fx. Sommerfugle og andre insekter.

- 18) Generelt omkring kommunens gartnere og bevarelse af træer og andet natur: Det er ikke nok med denne strategi. Der skal også arbejdes hårdt på at få gartnerne i KK til at ændre holdning. Jeg har ved flere lejligheder måtte diskutere med en gartner præcist hvorfor man mener en beplantning eller et træ er udtjent...uden at få en brugbar saglig begrundelse. Træerne er oftest ikke syge.

KK skal ophøre med at bruge undskyldningen "træet er sygt og må fjernes". Det er desværre ofte en sandhed med grove modifikationer og benyttes til at kvæle klager fra utilfredse borgere. Der er utallige tilfælde hvor raske træer fjernes under begrundelsen "sygt" eller "risikotræ". Jeg har selv bemærket hvordan raske træer fjernes med den begrundelse, og bemærker, at flere træer er blevet reddet i det sidste halve år, efter kritiske borgergrupper som "Red Byens Træer" har fået undersøgt træerne fagligt og fået ændret dommen til at træerne fortsat kan bevares.

- 19) KKs løsningskataloger frygter jeg vil medføre standardiserede løsninger uden karakter. Pas på med det!

- 20) Kommentar til FAKTA: Næsten 50 % af parcelhusejerne i en undersøgelse var motiverede for at plante træer hvis de modtog råd og vejledning Kilde: Københavns Universitet, 2014

Måske skulle de undlade at fjerne eksisterende velvoksne træer. Mange af dem plantet i en periode hvor man gik mere op i træbeplantning end har været tilfældet de senere år. Kommunen burde indledningsvis informere borgerne om at de bør tænke sig om en ekstra gang ift. fjernelse af beplantning. Velfriserede haver med store græsplæner og uden anden beplantning har en væsentlig lavere evne til at forsinke nedsivning af regnvand, og bedre beplantning vil mindske risikoen og skader ved skybrud. Optimalt set burde private ikke have lov til at fælde træer over 20 år gamle, da private oftest ikke har indblik i de større perspektiver og hensyn.

- 21) Generelt bør kommunen indføre regler som i Berlin, New York og Frederiksberg hvor træer over en hvis alder fx 20 år ikke må fældes. Overtrædelse heraf skal medføre klækkelige bøder. Det gælder også kommunens egne aktiviteter som kan påvirke naturen. Bøderne skal komme borgerne til gode, fx i form af en fond hvortil der kan søges om støtte til naturbevarende aktiviteter og anlæg. Herudover bør alle træer i Kommunen kortlægges og deres tilstand vurderes årligt, og der skal iværksættes tiltag som bevarer de eksisterende. Hvis de har behov for pleje som nedsætter risiko

for at blive risikotræer, fx beskyttelse mod salt, påkørsler og entreprenørpåkørsler fx i form af skærme og "bure", skal disse naturligvis iværksættes.

- 22) Entreprenører bør forpligtes til at bevare bynatur. Herunder træer. Entreprenører skal absolut ikke have mulighed for at fjerne beplantning og store velvoksne træer blot fordi de skal have plads til skurvogne og lignende. Enhver byggeplads skal have træer pakket ind i beskyttende materiale så påkørsler ikke skader træerne mere end nødvendigt.
- 23) Københavns kommunes 1:1 afmåling ift. fjernede træer og nyplantede er meget usaglig. Det bør handle om biomasse. Et stort lindetræ fylder biomassemæssigt hvad der svarer til hundredevis af de standardtræer som kommunen normalt genplanter. De små træer har langt fra de samme livsvilkår og er ikke istand til at omsætte samme mængde CO₂ som et stort træ. Det gælder i øvrigt også fuld udvoksede træer ifg. en ny undersøgelse, idet store træer har en stor biomasse i form af blade som erstatter et stort antal små træer. Og glem ikke hvor dejligt det er på en meget varm sommerdag, når de store træer skygger for solen og gør mikroklimaet tempereret og behageligt så det er til at holde ud, og omvendt, skaber de meget læ så byen ikke er så vindblæst. Det i sig selv vil give folk et incitament til at benytte udearealer mere selvom det måske blæser.

Jeg vil i øvrigt også kommentere særligt ét høringssvar, som jeg ser som en meget stor trussel mod bynatur og biodiversitet.

By & Havns (BH) høringssvar /v Rita Justesen, Chef for Planlægning og Arkitektur

1. Det er bekymrende, at BH har den opfattelse, at rekreative faciliteter som kanoudlejning m.v. er med til at øge biodiversiteten. Det er der ingen videnskabelig evidens for skulle være tilfældet. Tværtimod, er de fleste menneskeskabte rekreative faciliteter IKKE gavnlige for biodiversiteten. Det gælder især når faciliteternes tilblivelse ikke har haft fokus på biodiversitet. Det er ikke mit indtryk som uddannet biolog, og i øvrigt politisk aktiv i lokalpolitik, at rekreative faciliteters tilblivelse har haft nævne værdig betydning for eller fokus på biodiversiteten. Det har heller ikke været undersøgt af faglige kompetente personer. BHs påstand er derfor i min optik en værre gang vrøvl.
2. BH ønsker en lempelse i krav om løs jord omkring nyplantede træer. Det vil IKKE gavne naturen eller biodiversiteten. Tværtimod vil det give træerne væsentligt forringede levevilkår hvilket bl.a. vil føre til ekstra udgifter til udskiftning af træer som er døde af dårlige vækstvilkår eller generelt mistrives. Hvis kommunen giver efter for denne lempelse, så er det min faglige vurdering at man ligeså godt kan undlade at plante træer overhovedet i de nye nyudviklingsområder. BH havde mulighed for at tage højde for dette med rettidig omhu, hvis de virkelige ville den grønne bydel. For mig og se handler BH primært om maksimal profit på byggegrunde, bla. For at financiere den nye metrocityring.
3. Det virker som om at BH mener at tætte byggerier gør dem bæredygtige. Det må hvile på en stor misforståelse, da bæredygtigt ikke nødvendigvis er tæt byggeri, og normalt måles bæredygtighed på andet end om byggeriet er tæt. BH kunne have gjort vejene bredere og dermed gjort det muligt

for både ledningsforsyninger og rødder har tilstrækkelig med plads. Hvis Berlin kan prioritere træerne i byudviklingen, så kan BH vel også?

4. BH har en forventning om at der skal plantes en del træer i nye byudviklingsområder som Nordhavn. BH vælger nok den læsning som er billigst, nemlig små træer. Magasinet Monocles har de seneste par år givet priser til København som en af verdens bedste byer i verden. Det som trak ned, og vil gøre det i årene fremover er netop alle de generende byggerier og at man bør plante større træer som ikke blot er "pinde" hvis København skal have en god chance fremover ifm. vurderinger af verdens bedste byer.
5. Jeg vil iøvrigt minde BH om at Københavns Kommune har i en meget lang årrække ikke prioriteret eksisterende velvoksne træer da man mener at det er dyrere at bibeholde frem for at fjerne og erstatte, ud fra de kriterier som Københavns Kommune måler på, og netop ikke tager højde for de økonomiske fordele, velvoksne træer kan give befolkningen, så som CO2 binding, og optagelse af forurenende partikler, og ikke mindst deres evne til at mindske effekterne af voldsomme vejrhændelser fx. Skybrud. Og sidst men ikke mindst træernes egenskab i habitater for dyr som netop er med til at øge biodiversiteten. Dette er nemlig videnskabelig påvist et utal af gange, og kildehenvisninger er derfor unødvendige.
6. Det leder mig frem til at slutte af med, at træpolitikken bør gælde private grundejere såvel som offentlige. Private fjerner mange træer på deres egne grunde, men man glemmer også, at fjernelse af beplantning og træer kan være medvirkende til en forværring af effekterne ved skybrud enten hos dem selv eller evt. Deres naboer. Der er ikke tilstrækkelig kontrol med fjernelse af beplantning og habitater på private grunde, og efterfølgende anklages kommuner for ikke at gøre nok for at undgå skybrud eller hjælpe grundejerne.

Hermed afsluttes høringsvaret og det er mit håb at Kommunen vil tage punkterne til efterretning så de kan indgå i god og fremtidssikret handleplan om bynatur. I dette høringssvar er der et par gentagelser, men det er gentagelser af punkter jeg som biolog og fagperson mener er meget vigtige for at handleplanen reelt kommer til at handle om bynatur og ikke blot rekreativitet og muligheder herfor.

Alt i alt hilser dette tiltag meget velkommen, men der skal arbejdes mere med indholdet og målsætninger. I den forbindelse vil jeg meget gerne stille mine faglige evner til rådighed for Kommunen, kontakt mig venligst hvis det har interesse. Jeg er interesseret i en grøn by med plads til naturen og truede arter samtidig med at der er plads til rekreativitet uden at det skal genere de nærmeste naboer. Det bør vi alle kunne blive tilfredse med.

Med venlig Hilsen

Tom Manczak, (Biolog, Cand. Scient)

Nordbanegade 4, 3tv

2200 København N

Det grønne er ikke kun til pynt.

Jeg synes, det er et meget fint udkast til Strategi for Bynatur i Kbh. med store og gode visioner. Det kan være svært at vælge blandt alle de gode ord, men lad mig citere: "Med denne strategi ønsker vi: at skabe mere bynatur i København; at forbedre kvaliteten af bynaturen i København"

s.2: "Intet træ og intet grønt område i byen er for lille til at udgøre en ressource ..."

Jeg er fuldstændig enig i:

"Nærheden til grønne områder har afgørende betydning for borgernes livskvalitet, sundhed og almene velbefindende. Byens grønne områder og grønne elementer spiller desuden en vigtig rolle i forhold til at opretholde et behageligt klima, forbedre luftkvaliteten og skabe læ og skygge i den tætte by. Derfor har byens grønne områder og grønne elementer afgørende betydning for københavnernes livskvalitet og er med til at gøre København til en rar by at bo og leve i."

Jeg kan tilføje, at det grønne renses luften, giver læ for mennesker og fugle, opsuger vand, skaber ilt, danner de grundlæggende elementer i klodens fødekæde, og vi er mange som synes det er dejligt at se på.

Især vil jeg fremhæve iltproduktionen: I den nuværende situation er vi fuldstændig afhængige af ilt fra fotosyntesen i det grønne, og det fremgår af en ny rapport, at der er målbart stigende iltvind i atmosfæren igennem 25 år:

http://www.i-sis.org.uk/O2_Diving_Towards_Danger_Point.php

Igennem årtier er der fældet umådelige arealer regnskov (klodens lunger).

Mennesketallet er samtidig vokset voldsomt. Nu meldes der også om voldsom vækst i antallet af husdyr (især kødkvæg).

Der er usikre prognoser for skadelig iltmangel, men situationen forværres, og vi ved ikke, om styringen af iltbalancen kan bryde sammen.

Afgørende for de mange gode virkninger er mængden af det grønne - ikke antallet af træer. En stor krone kan have hundreder gange flere blade end et nyplantet træ, der kan bruge generationer på at blive voksen. (Rumfanget af en krone afhænger med tredje potens af diameteren: 10-dobling af diameter giver 1000-dobling af rumfang).

Mine egne ønsker:

Et herligt fungerende økosystem med masser af grønt, en sø med træer hele vejen rundt, dunhammer, svaner, ænder, guldsmede, masser af fugle (med reder i de høje træer og i krat), tudser og vinbjergsnegle. En trampesti rundt om søen til gode oplevelser.

"TÆNK HVIS DU KUNNE HØRE RISLENDE VAND OG FUGLESANG"
citater fra: <http://www.klimakvarter.dk/>

Ja! Ja! meget gerne, og **jeg havde det anførte område for 15 år siden** på den gamle grund fra Østre Gasværk. En sø (på Eniro-kort 2010-11 lidt mindre end Kildevældssøen, måske 10000 m²). Naturen havde oprettet og opretholdt det fuldstændig gratis med meget stor spændende variation i modsætning til ensformede træer, hække og græsplæner mange andre steder.

- men så begyndte man at udfylde søen og dræne, og siden kom en masse byggerod.

Nu 2015 har jeg på gasværksgrunden:

Skole og institutioner med næsten permanent aflåst højt stålgitter omkring deres områder, en stor larmende hvid skøjtehal med kæmpemæssigt energiforbrug og med et bredt bælte bar jord og mindst 15 store grimme containere.

Områdets økosystem er næsten totalt destrueret af byggeri, ophobning af materialer, kørsel med maskiner, og påfyldning af opgravet jord. Fuglekvidder kun i små spredte områder.

I gaderne rundt om masser af parkerede biler og cykler langs murene. (Der synes ikke at mangle penge!)

På Strandboulevarden (ud for min bolig) er alle lave grene (op til vist over 4 meter) skåret væk, og det giver da objektivt mindre grønt:

Når lavthængende grene, krat og ofte også toppen af træerne skæres væk, har fuglene da hverken redeplads eller god mulighed for at skaffe føde i form af bær og smådyr under krattet. Samtidig giver det en voldsom reduktion af det grønnes gode virkninger.

Lignende beskæringer kan ses mange steder, fx også BaneDanmarks beskæringer i år. Det er grimt, giver mindre ly for blæst og er hensynsløst over for fugleliv. Jeg mener aldrig før at have oplevet en så voldsom beskæring langs banerne som i år, og det kan ses mange steder, foruden lokalt ved Nordhavn, Svanemøllen, Østerport også ved Sorgenfri, Holte og Høvelte St.

Fældning og omfattende beskæring af træer kan ses mange steder. Her blot nogle få eksempler fra mit nærområde:

Beskæring på Strandboulevarden set fra hjørnet v/Randersgade

Pladsen foran det gamle Øresundshospital

Pragtfuldt træ fældet og andre træer beskåret i privat børnehave, Assensgade

Jeg læser en masse gode ord og intentioner i udkast til bynatur, men min oplevelse af praksis er direkte modstridende.

Hvad kan vi gøre for at få praksis til at passe med de gode ord???

Med venlig hilsen
Torkil Olesen, aug. 2015